

چوئري مٿان چنڊ

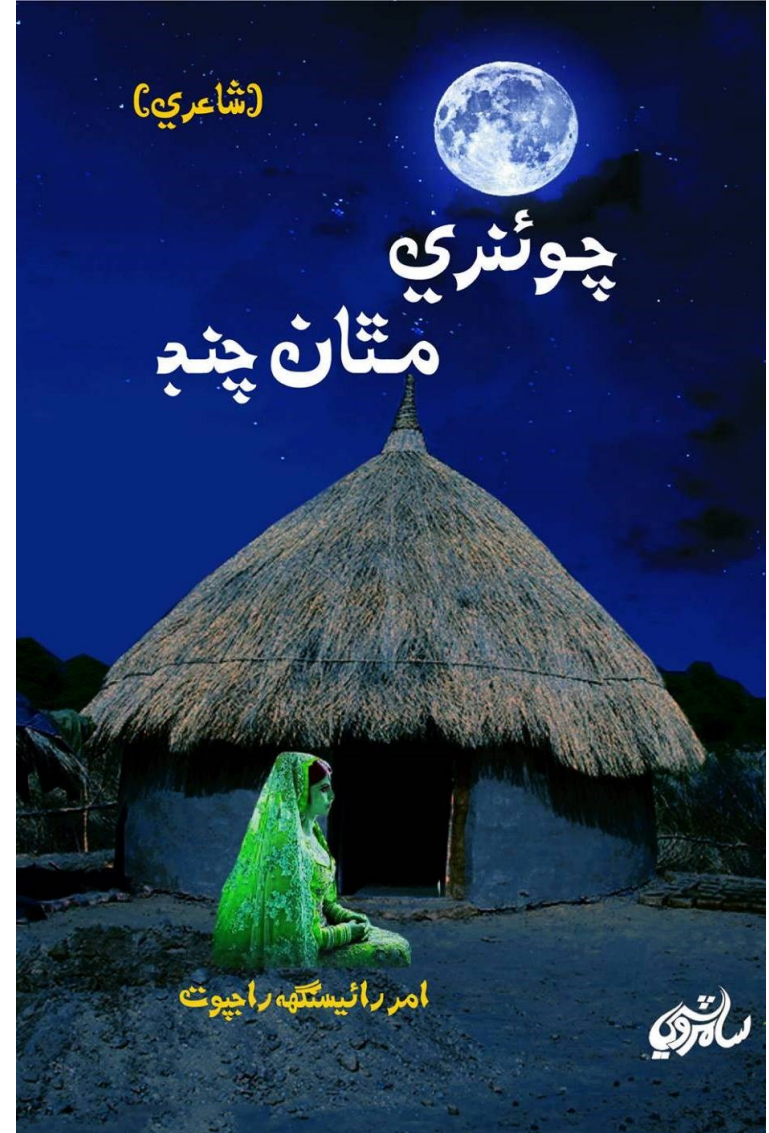
(شاعري)

امر رائيسنگھ راجپوت

سامروتي پبليڪيشن، ٿرپارڪر
2017ع

ڊجيٽل ايڊيشن :

سنڌ سلامت ڪتاب گهر

حق ۽ واسطو اداري وٽ محفوظ

ڪتاب جون نالو: چوئٽري مٿان چنڊ

شاعر: امر رائيسنگھ راجپوت

موضوع: شاعري

چاپو: پهريون

تعداد: هڪ هزار

سال: © 2017ع

ڪمپوزنگ لي آئوٽ ٽائٽل: پرڪاش ڪرمواڻي

چيپنڊڙ: سامروتي پبليڪيشن، ٿرپارڪر

03333173584

قيمت: 250 روپيا

[POETRY]

By Amar Rai Singh Rajput

Edition: First

Year: © 2017

Price: Rs. 250-00

استاڪسٽ

پٺاڻي ڪتاب گهر، گاڏي کاتو حيدرآباد۔ ڪنگ پن بڪ شاپ، پريس ڪلب، حيدرآباد۔
شير يزدان بڪ اسٽال، پٽ شاھ۔ ڪاٺياواڙ اسٽور اردو بازار ڪراچي۔ رابيل ڪتاب گهر، لاڙڪاڻو۔
مهران ڪتاب، ڪپرو۔ العزيز ڪتاب گهر، عمر ڪوٽ۔ المدين ڪتاب گهر، ڇاڇرو۔
تر ڪتاب گهر، مٺي۔ ڪنگري بڪ شاپ، اسٽيشن روڊ، ميرپورخاص۔ المهران ڪتاب گهر، سانگهڙ۔
عبدالرزاق بڪ اسٽال ميهڙ۔ مرجولال بڪ ڊپو، بدين۔ سوچيرو ڪتاب گهر، بدين۔
مهران بڪ سينٽر، سکر۔ سنڌ ڪتاب گهر، شڪارپور۔ وسيم ڪتاب گهر، شڪارپور۔
سچل ڪتاب گهر، درڙا۔ ڪنول ڪتاب گهر، مورو۔
سارنگ ڪتاب گهر، ڪنڊيارو

سنڌ سلامت پاران :

سنڌ سلامت ڊجيٽل بوڪ ايڊيشن سلسلي جو نئون ڪتاب ”چوئٽري مٿان چنڊ“ اوهان اڳيان پيش ڪجي ٿو. هي ڪتاب امر رائيسنگھ راجپوت جي شاعريءَ جو مجموعو آهي. فرزان شاهين لکي ٿي:

امر رائيسنگھ راجپوت جي شاعري تي جڏهن نظر وجهون ٿا ته هن جي شاعريءَ ۾ پرڀوريت آهي، من ۽ فڪر جو حسين ميلاپ آهي. سندس شاعريءَ ۾ هڪ درد آهي، هڪ ڪوڪ آهي، هڪ ايذاء آهي، هن جي شاعريءَ ۾ منظرڪشي ايئن هوندي آهي جيئن سهڻي عورت لاءِ زيور. سونهن فطرت جي هجي يا انسان جي امر ان کي انتهائي موهيندڙ انداز ۾ اظهار ڏئي ٿو. جماليات جي حسناڪين سان سينگاريل سندس تخيل روح ۾ لهي وڃي ٿو.

هي ڪتاب سامروتي پبليڪيشن، ٿرپارڪر پاران 2017ع ۾ ڇپايو ويو. ٿورائتا آهيون پياري پرڪاش ڪرمواڻي جا جنهن ڪتاب جي ڪمپوز ڪاپي موڪلي سنڌ سلامت ڪتاب گهر ۾ پيش ڪرڻ جي اجازت ڏني.

اوهان سڀني دوستن، ڀائرن، سڄڻن، بزرگن ۽ ساڃاهه وندن جي قيمتي مشورن، رايي، صلاحن ۽ رهنمائي جو منتظر.

محمد سليحان وساڻ

مينيجنگ ايڊيٽر (اعزازي)

سنڌ سلامت ڊاٽ ڪام

sulemanwassan@gmail.com

www.sindhsalamat.com

books.sindhsalamat.com

ارپنا.....

نرن سوڊن جي نڪ، پابوهر جي
پراڪرمي سوڊي "ڪينڊراج سنگهه"
جي نانءُ

جيڪو تيجوان ٿري جي رڪاب ۾ پير
وجهي ڪنجڪ کي ڪشي جڏهن
مٺي جي مور بازار مان لنگهندو هو،
تڏهن هر ماڻهو هٿ ٻڏي مڻجرو
ڪندو هو. هُن جي سورهيائي،
سونهن ۽ اڪابري کي اڄ به هن وطن
جو وڻ وڻ ياد ڪري ٿو.

”امر رائيسنگهه راجپوت“

هُو چوئري مٿان چنڊ ڏسي
ڪا ناريءَ آرس موڙي ٿي
ٿو چُڪي ساگر چاتين جو
هڪ لهر لنگن ۾ ڊوڙي ٿي

126	38. هن ٿر جي ٿڌڙي ريت مٽي
128	39. سڀاڳي وطن جي اڀاڳي اديءَ
129	40. تنهنجي اکين جي نيرڙي ندي ۾ لهي
131	41. او ڏيله ڏکي چوڪريءَ
133	42. هو بالڪ ننڍڙو موچي ۽ جو
135	43. ڏينهن تني جو ڪاري ڪولهڻ
136	44. هلندي هڪڙو خواب ڏسان تو
138	45. وقت وڏو ڪو وحشي آهي
140	46. ونڪي ڇا واءِ تون ٻڌجان
142	47. نصيب
144	48. سنڌ
146	49. صادق فقير کي پيٽا
148	50. سڏين ٿي دور کان ويهي
150	51. آشا
152	52. هلندي هانسل سوڍيءَ کي اڃ
154	53. انجلي
155	54. ونڪي ڇا واءِ تون ٻڌجان
158	55. اسين سنڌ نڪري جا نردوش ماڻهو
160	56. ڪنواري چوڪري تنهنجي
163	57. دير ا
165	58. ڪول گهونٽ پري
167	59. اجهاميل چلهه جي ڀرسان
169	60. خدا هميشه ڏکائين اسان کي
171	61. بڻي جوڳي جوڳن جو پوءِ
173	62. دلاري سنڌ ڌرتيءَ لئه
176	63. ڍاڻڻ تنهنجي ڍاڻيءَ جهڙيون
178	64. گهڻن جي وچ ۾ گهڙي
180	65. وسڪارو
183	66. چنڊ
184	67. ٿاريليءَ
185	68. تون ته پلر ۾ پونري جهڙي
186	69. چري دل سونهن تنهنجي ۾
187	70. منهنجي سج سلاخن پويان
189	71. ڪجلاسرتي
192	72. نصيب
193	73. سندور
194	74. تپسيا
195	75. ڌرتي ڏکائي
197	76. ڪيفيت
198	77. عورت
199	78. پيٽا
200	79. نصيب
201	80. ڏات
205	81. اڳڪٿي
206	• چوستا
213	• هائڊڪا ٽيڙو
220	• دوها

ستاءُ

07	• اداري پاران (پرڪاش ڪرمواڻي)
08	• ليکڪ پاران (امر رائيسنگھ راجپوت)
12	• رابيل جهڙا ڪومثل احساس رکندڙ شاعر (فرزان شاهين)
13	• غزل
35	• نظم
36	1. سڌوري ڳوٺ جي نينگر
39	2. تنهائي رڻ ڪارو آ
43	3. اڃ چون ٿا هولي آهي
46	4. پري پري تربي ميلي ۾ تون
50	5. مٺي جي منظر ڪشيءَ تون ڪندين ڇا؟
53	6. او مور منهنجي ديس جا...!!
55	7. پُر نور گگن تي چنڊ ڏسي
57	8. مٺي جي شهر جي راڻي
61	9. ڏنيا ليکي مٺي سانئڻ!
64	10. او سنڌيا تنهنجي بنديا هي
66	11. ملائي نيڻ نيڻن سان
69	12. اڙي سونهن ايڏا هي انگل ڇو ڪرين ٿي
71	13. سنڌ سرڳ کان سرس لڳي ٿي
76	14. "ڄمي"
79	15. "غربت"
82	16. هوءَ جا ڪوني تي حياتي ڪٿي ٿي پيئي
84	17. تون امير هوندي غريب ڪيڏو
87	18. پکين جون لوليون ڪڏهن نه ڄاتيون
87	19. مٺي
89	20. آرات ڏاڍي چاندني
92	21. "ڏات"
92	22. سانجهو ويلا سدا
95	23. اڙي او وقت جا وحشي!
97	24. اسين ارڙا ڏکڻ ڏاڍا
100	25. اسين ڪاسبِي جي ڳلابي گليءَ ۾
102	26. سج لٿي جو پاڻ سنواري
104	27. تونءَ نه سوچين توکان سانئڻ
106	28. هلي آ هيل هولي تي
108	29. هي ڪينجهر ڪارونجهر ڇڏي
110	30. اڃا عشق ٽانڊن تي رقص ڪري پيو
112	31. بدن ڪو بانورو ڪونهي
114	32. ڪارونجهر جي ڪور سڌي ٿي
115	33. توکي سُڪ صدين جو گهرجي
117	34. وڏوا
120	35. ٻڌائي سگهو ته ٻڌايو اسان کي
122	36. دلين جا راج ڏلارا تون
124	37. چتن کي تون چوڙي سڄني

اداري پاران

سامروتي پبليڪيشن ٿرپارڪر جي پهرين ڏينهن کان اهو
 ڪوشش رهي آهي ته پنهنجي ڌرتيءَ جي ادب، تاريخ، تهذيب،
 تمدن ۽ ٻولي کي بچائڻ لاءِ ادبي محاذ تان نج قومي خدمت جي
 جذبي سان ڪم ڪجي، ان ادبي ڪرت کي ڪنهن به ريت پيٽ گذر
 جو ذريعو يا واپار بڻائڻ بجاءِ ادب جي حقيقي خدمت ڪري
 ڌرتيءَ جي تاريخ کي زنده رکي پنهنجي ايندڙ نسل تائين پهچائڻ
 لاءِ سموريون صلاحيتون ڪتب آڻڻ گهرجن. گذريل ويجهي
 عرصي ۾ سنڌي ٻولي ۾ لاتعداد ڪتاب شايع ٿيا آهن، انهن
 ڪتابن ۾ تمام ٿوري انگ کانسواءِ گهڻائي جو ميار سان تعلق
 گهٽ آهي. اسان جو ادارو سامروتي پبليڪيشن ٿرپارڪر ڪتابي
 دنيا ۾ نواڻ جو ڳولائو آهي. ان ڪوشش جي نتيجي ۾ سامروتي
 پبليڪيشن جي اها خوشنصيب آهي جو ٿر جي نوجوان شاعر امر
 رائيسنگهه راجپوت جي هي ٻيو ڪتاب "چوئري مٿان چنڊ" چپي
 دلي سُرھائي محسوس ڪري رهيا آهيون. شاعري جو هن ڪتاب
 "چوئري مٿان چنڊ" ۾ شامل سموري شاعري جا موضوع
 وقتائتي ۽ ڪارائتي ڄاڻ جو مجموعو آهن. انهن موضوعن تي
 امر رائيسنگهه راجپوت انتهائي شاندار نموني لفظن جي مالها سان
 پرويو آهي، جنهن لاءِ شاعر جس لهي.

پرڪاش ڪرمواڻي

سامروتي پبليڪيشن، ٿرپارڪر

03333173584

پنهنجي پاران

ماڻهون جڏهن دنيا جي دردن مان بيزار ٿي زندگي کان فرار
 ٿيڻ چاهيندو آهي تڏهن شاعري ئي اها واحد پناه گاه ثابت ٿيندي
 آهي جيڪا جيئن جا جواز پيدا ڪندي آهي! شاعري ڏک جي ڪُڪ
 مان از خود اُٿڻ ٿيندي آهي. زندگي جي ڪنهن اهم مقصد ۾
 ناڪام ٿيندڙ ماڻهون شاعر ٿيندو آهي ۽ زندگي جي مقصد ۾ عشق
 وڌي اهميت رکي ٿو! شاعري اداس ۽ بيوس ماڻهون لاءِ هڪ آس
 آهي هڪ امنگ آهي. شاعري هڪڙو وشواس آهي انهن دردمند دلين
 لاءِ جيڪي ستمگر سماج هٿان رُسوا ٿيندي روت جا ڳوڙها
 پيئن ٿيون. شاعري ڏاتار وٽان مليل هڪ ڏات به آهي!

"نلي ٺڪرائي چار اوگرائي" واري قونگر ۾ اچي، سماج ۾
 ڏٺو پيدا ڪرڻ، واندو ويهي ڪنهن جي ڪلا ڪرڻ، چاڙهي پنڃ
 ٻڌائڻ، واندو پٽيلپائي ڪرڻ ۽ بيروزگاري کان تنگ ٿي حياتيءَ
 تان هٽ ڌوڻ ڪان بهتر آهي ماڻهون ويهي سنجيدگي سان شاعري
 ڪري. شاعري ۾ جيڪڏهن ڪو فائدو نه به ٿيو ته نقصان پڪ سان
 ڪو نه ٿيندو ڇاڪاڻ ته شاعري زندگي جي دردن جو اهڙو ديسي
 علاج آهي جنهن جو ڪو به سائيڊ افڪٽ ناهي...!!

اسان وٽ اڪثر ماڻهن جي اها راءِ رهي آهي ته هڪ سٺو
 شاعر يا ليکڪ ٿيڻ لاءِ اهو ضروري آهي ته هو تمام گهڻو مطالعو
 ۽ مشاهدو ڪري، پنهنجي خيال ۾ ماڻهون بنان ڪنهن مطالعي ۽
 مشاهدي جي به سٺو شاعر ٿي سگهي ٿو. ان لاءِ بس هڪڙو شرط
 آهي ته ان جي اندر ۾ هڪ احساس هجي، هڪ عشق هجي. اهڙو
 عشق جيڪو پري نڌن مان چرڪ پرائي اُتياري ڇڏي! اهڙو احساس
 جيڪو ڪنهن بگايل کي ڏسي پنهنجي بُڪ وساريو ڇڏي! ڪنهن
 اڃايل کي ڏسي پنهنجي اُچ وسريو وڃي! ڪنهن کي پيرين اُگهاڙو
 ڏسي پنهنجي پنڊ جي پيڙاءُ وسريو وڃي! ڪنهن کي پوه جي پاران
 ۾ سيءُ مرنڊو ڏسي پنهنجا وستر لاهي ڏي! اهو ئي سٺو شاعر ۽
 ليکڪ ٿي سگهي ٿو باقي رڳو واندو رُلڻ ۽ نور وڃائڻ سان
 ماڻهون ٻيو ته ڪجهه ٿي سگهي ٿو پر شاعر ۽ ليکڪ نه!

منهنجو ادب ۾ اچڻ هڪ حادثو ٿي سمجهو ڇاڪاڻ ته منهنجو
 جنهن ڳوٺ ۽ گهر ۾ جنم ٿيو آهي اتي ڪير ادب جي الف کان به
 واقف ناهي. مون جنهن سماج ۾ ساه کنيو آهي ان ۾ ادب جي دنيا
 کي صرف آوارگي سمجهيو وڃي ٿو پوءِ به مون اها آوارگي دل
 سان ڏونجي ڪٺي آهي ڇاڪاڻ ته ان آوارگي مونکي ماڻهيو
 سيڪاريو آهي. ادب جي درين ۾ مون انسانيت جي افسر جو درشن

ڪيو آهي ۽ منهنجو ان سان عشق ٿي ويو آهي. منهنجو شاعري سان عشق ٿي ويو آهي. شاعري مون کي محبوبي جي چمڪي جهڙو جس ڏي ٿي. شاعري نه رڳو منهنجي وجود جي ويڙهه جو آواز آهي پر شاعري منهنجي بي ترتيب جيون جي بقا جو ڪارڻ به آهي. شاعري مون کي جيئاري به ٿي. شاعري منهنجي دل جي تڙپندڙ پڪيءَ کي ڪجهه ڏي جو داڻو پاڻي ڏي ٿي. مون کي شاعر بڻائڻ ۾ هر ان ماڻهون ۽ ماحول جو هٿ آهي جنهن مون کي دل سان درد ڏنا. حياتيءَ ۾ حادثا پوڳي پوڳي دل درد ۾ ٻڏي ويئي، اندر مان هڪ انهن صدين جي صدا بڻجي نڪتي ۽ هڪ ڪم ڪو راجپوت چوڪرو شاعر بڻجي ويو.

اٺون انتهائي حساس دل انسان آهيان. ڪنهن به اک مان ڪرندڙ آنسو منهنجي اندر کي اڌ ڪري وجهندا آهن. ريلوي پليٽ فارم تي ماڻهن کي هڪ بئي کان هميشه لاءِ موڪلائيندي ڏسندو آهيان پري پوندو آهيان. ڪا به دردناڪ فلم منهنجي اکين جا پاند پُٽائي ويندي آهي. هر اداس ناول مون کي اداس ڪري ويندو آهي. ٻاٻي پيٽ جو دوزخ ڀرڻ لاءِ ننڍڙين نياڻين جي ڪمزور ڪلهن تي ڪاٺين جون پريون ڏسي اندر جون جي سج وانگي جلي پوندو آهي. پڙهڻ جي وهي ۾ پورهيو ڪندڙ معصوم ٻارن جا سواليه جهرا مون کي چٽتائين جي چٽا ۾ جيئري جلائي ويندا آهن. پڪين کي پاڻي لاءِ چُون چُون ڪندي ٻڌندو آهيان تڙپي پوندو آهيان. ٽڪايل ٻارن جي بُڪ مون کان ڏسڻ ناهي ٿيندي. ويران ٿر جو بُرو حال ڏسي اٺون اڪثر روئي پوندو آهيان.

منهنجي شاعري جو محور خاص ڪري ٿر ڌرتيءَ ئي آهي اُن جو وڏو سبب منهنجي ماتر پومي هئڻ آهي. اٺون هن واريءَ سنڌي وطن ۾ واريءَ سان گيڙي وڏو ٿيو آهيان، سو هن واريءَ جو ڪٺ ڪٺ ۽ وڻ وڻ منهنجي لاءِ وڏي مهانتي رکي ٿو. منهنجي رڳ رڳ ۾ هن خطي جي خوبصورت فطرت سمايل آهي. هن ڌرتيءَ جي ٻاڙن کوهن جو پاڻي مون لاءِ گنگا جل برابر آهي. مون پنهنجي شاعري ۾ هن ڌرتيءَ جا درد بيان ڪندي وساءِ ناهي گهٽايو. مون هر ان هاڃي تي لکيو آهي جنهن ۾ منهنجي معصوم ٻار جي حسرت جهڙي دل پاڻ کي پيڙاءِ ۾ محسوس ڪيو آهي. منهنجي دل هر ان ڀل درد ۾ ڦٽڪيءَ آهي جڏهن ڪنهن به ساه واري شيءِ جو ساه منجهيو آهي، مون لکيو آهي. اڏاڻي ۾ اڃانڪ لڳل آڳ جي لپيٽ ۾ بري ويل تمنائن تي لکيو آهي ته ڪنري جي ڪولھڻ هيميءَ جي ڪنڊ ۾ پيل ڦاهي جي ڦندي تي به لکيو آهي. گداگرن جي گودڙين ۾ ڦٽ ڪٽي وينل بُڪ تي به لکيو آهي ته ڪنهن بال نويليءَ نار جي چوڻ رت ۾ اُڇڙي ويل سنڌور جي سُڌڪي تي به لکيو آهي. مون ان ڳوٺاڻي نينگري جي آپ ڌاريندڙ

اوچنگارن تي به نوحا لکيا آهن جنهن کي پئسن عيوض شهر ۾ پڙائي ويئي. پشاور ۾ سفاڪ دهشتگردن هٿان شهيد ٿيل معصوم ٻارن جي موت کان وٺي اسلامڪوٽ ويجهو اُتر هٿيا ڪندڙ پريمي جوڙي تائين هر هاڃي تي مون وس آهر قلم کنيو آهي.

منهنجي شاعري ۾ ڪيترو فن ۽ فڪر آهي اهو ته ڪو شاعري جو ماهر نقاد ئي ٻڌائي سگهي ٿو باقي اٺون فقط ايترو چوندس ته هن ڪچي ڦڪي گوشتا ۾ پيو ڪجهه ملي نه ملي پر ٽڪايل، اڃايل ۽ ستايل صحرا جا آهي سُڌڪا ضرور ملندا جن کي وس وارن جي ڪنن ڪڏهن به ناهن ٻڌا. منهنجي شاعري ۾ ٻيو ملي نه ملي پر اها قديم سنڌ ضرور ملندي جنهن کي حسن درس پرين جي پاڇي سان پيئي آهي. اها سرڳ کان سرس سنڌ ئي منهنجي شاعري جو روح آهي. اها سنڌ جيڪا مون کي جند کان وڌيڪ پياري آهي. منهنجي شاعري ۾ ڪارونجهر جي مورن جا ٿوڪا به هوندا ته سامروني جي سيمن جي سونهن جا جلوا به جرڪندي نظر ايندا.

منهنجي شاعري ۾ اوهان کي رومانس جا رنگ به ڪٿي ڪٿي ووڌڪا جي پهرين پيگ جهڙن ڄمارن جهڙا سُور ڏيئي ويندا.

مون سانوڻ رُت ۾ سهسين رنگ ڪري ايندڙ سرامڻ تيج جي لوڏن تي به لکيو آهي ته پياڙي پور سان پڙا پاڻي ڏهرن ۾ ڏينهن ڏونري جو ڏيڻ جهڙا ڏيڪ ڏيندڙ پاڻيهارين جي ڪوڏن تي به قلم کنيو آهي. ڪانهوڙي جو وڏوڙي جهڙو نرت ڪندڙ نارين جي چوليون هڻندڙ ڄاتين جي سمنڊن جي سونهن تي لکيو آهي ته ڪيهر لنڪين گورين جي انڊلٽ جهڙي انگ لٺ جا رنگ به ڪويتا جي ڪشميري سان ڪاغذ جي ڪپڙي تي ڀرت وانگي پريا آهن. مون لکوس ڏيڻ تان لٿل سورج جي رتائ ۾ آنچل اڏاريندڙ پناڻيءَ نار جي ڳاڙهن ڳلن جي موهي ماريندڙ حسن تي نظم لکيا آهن ته اندر لوڪ جي اڇرائڻ جهڙين ڪاسبي جي ڪامڻين جي پيرن جا پدم پسي درويدي جي ساڙهي جيڏا نظم لکيا آهن.

شاعري ۾ منهنجي پسنديدہ صنف نظم آهي ان ڪري مون گهڻي ڀاڱي نظم ئي لکيا آهن. نظمن کان سواءِ غزل، هائيڪا، دوها ۽ چوڻ سٽا به لکيا آهن پر گهٽ. بهرحال مون جيڪو ڪجهه به لکيو آهي اهو دل سان لکيو آهي. منهنجي دل جو ڪيل هي قلمي پورهيو جيڪڏهن اوهان دلبر ديس واسين کي قبول پيو ته اٺون ڀلا ڀاڳ پائيندس.

وڏا وڙ پياري روحل ڪالرو جا جنهن ڪتاب جي بئڪ ٽائيتل لاءِ پنهنجو قيمتي رايو لکي ڏنو. اڌيءَ فرزانہ شاهين جا به وڏا ٿورا جنهن پنهنجي قيمتي راءِ ڏني. مهربانيون وڏيون منهنجن انهن

گهڻگهرن ادبي دوستن جون جن حياتيءَ جي هر موڙ تي مونکي همٿايو. ائون سوائي سنگهه سوڍو آروڪي، ڪينيا جن جون خاص مهربانيون. جڏهن به زندگي جو سفر ڪندي ڪنهن ڪٽڪ مارگ ۾ مايوس ٿيو آهيان تڏهن مون لاءِ چپر چائو بڻيا آهن منهنجا آهي محسن دوست جيڪي مون کي زندگي وانگي عزيز ۽ ساهه کان قريب آهن. ائون ڪئين وساريان منهنجي استاد امر ساڙ جا ٿر جيڏا ٿورا جنهن مون کي ادبي سفر ۾ هڪ صدين جي سونهي وانگي مفيد مشورا ڏنا. وڏا وڙ خالد جوڳي، فقير منور ساگر، عبدالله اس هنگورجو، نثار بلوچ، ساگر مشتاق جنجهي، دسرت ٿري، عبدالرزاق سميجوءَ پياري سليم راهمون جا جن مون کي ادبي سفر ۾ ڪڏهن به اڪيلائپ جو احساس ٿيڻ نه ڏنو. هر موڙ تي سنگ سنگ هجڻ جو احساس ڏيارڻ ۾ هنن به وساءِ ناهي گهڻايو هيمراج سنگهه، ابن ايس رانوڙ، ڪينئراج سنگهه مهر، سرويوسنگهه سوڍو اسلامڪوٽ، غريب گل حسن جلالاڻي، ارباب خدا بخش، سریش هيراڻي، دليپ سنگهه رانوڙ منڙيو ڏوهٽ، سریش ولاسائي، سنيومل رانوڙ، دليپ هميراڻي سوٽهڙ، مهاديوسنگهه سوڍو پاڏاري، سرويچ هاشم راهمون، پيرت نگاڻي، چندرڪمار نگاڻي، امير علي سنڌي، روشن منگريو، سائل مهراڻ، بدم سنگهه پٽي، ربڏنو سانڍ، رائيسنگهه راجپوت، جگديش ڪمار، اشوک خاموش، پوپت سنگهه سوڍو، رائيسنگهه ساکريو ڏوهٽ، سنگيدان سنگهه ساڌور، موهن سنگهه رانوڙ ڊونڊيو، ڪيتسنگهه پير ڪوتاني، راجوير سنگهه سوڍا پابوهر، بچل سانگي راجپوت، جوت سنگهه دانڌل پيارا اوهان سڀئي حياتيءَ جو حصو آهيو.

خاص مهربانيون وڪيل رائيسنگهه سوڍو صاحب، ڪامريڊ سورنسنگهه سوڍو، نرپت سنگهه سوڍو پابوهر، مهتاب سنگهه رانوڙ، صفدر پنهور، دليپ ڪمار صالحاڻي، ڊاڪٽر خادم حسين سميجو جون جن هن ڪتاب کي پايه تڪميل تائين پهچائڻ ۾ هٿان توڙي وڙان دل سان ساٿ ڏنو.

وڏا قرب پياري پرين پاءُ پرڪاش ڪرمواڻي جا جنهن وڏي محنت سان نه رڳو نور نچوئي ڪتاب جي ڪمپوزنگ ڪئي آهي پر پنهنجي اداري سامروئي پبليڪيشن، ٽريپارڪر جي پليٽ فارم تان انتهائي خوبصورتي سان چاپيو به آهي. ائون سندس ته دل سان شڪر گذار آهيان.

امر رائيسنگهه راجپوت
0346-3751610

”رابيل جهڙا ڪومٽل احساس رکندڙ شاعر“

شاعري فقط سهڻي ۽ چونڊيل لفظن جي ترتيب ۽ فني سگهڙائپ جو نالو ناهي، پر فڪر اظهار ترڪيب، تمثيل، تشبيهه استعارو، تخيل، احساس ۽ ابلاغ انجا اهڙا اتوت جزا آهن جن جي امتزاج سان شاعري ساحريءَ جو روپ ۽ رنگ وٺي ٿي، بقول شيخ اياز جي، ”شاعري موزون ٽڪندي نه پر زندگيءَ جو رياض ۽ شاعر جي گهري مشاهدي ۽ تخليقي وجدان جو نتيجو آهي“ امر راءِ سنگهه راجپوت جي شاعري تي جڏهن نظر وجهون ٿا ته هن جي شاعريءَ ۾ پرپوريت آهي، من ۽ فڪر جو حسين ميلاپ آهي. سندس شاعريءَ ۾ هڪ درد آهي هڪ ڪوڪ آهي، هڪ ايذاء آهي، هن جي شاعريءَ ۾ منظرڪشي ايئن هوندي آهي جيئن سهڻي عورت لاءِ زيور، سونهن فطرت جي هجي يا انسان جي امر ان کي انتهائي موهيندڙ انداز ۾ اظهاريو آهي، جماليات جي حسناڪين سان سينگاريل سندس تخيل روح ۾ لهي وڃي ٿو شاعري روح جي پيداوار آهي. شاعريءَ جو سڌو سنئون واسطو روح سان هجي ٿو جا شاعري روح واسطو نه ٿي رکي يا روح کي پنهنجو نه ٿي ڪري اها بي معنيٰ ۽ بي مقصد لڳي ٿي. امر جي شاعريءَ ۾ به اهائي ڪشش آهي جيڪا روح کي پاڻ ڏانهن ڇڪي ٿي روح جي تارن کي ڇيڙي وجد ۾ آڻي ڇڏي ٿي.

فرزان شاهين

غزل

سنجها ويلى شوخ هوا ۾ جانان کولي وار موھي ٿي
ڏور ڏسا ۾ نيلى پيلي آنچل جي اڏار موھي ٿي

گيت اُچاري گجوتن سان هي نرت نرالا ناز ڪن ٿيون
جيڏين جوڙا چيل چيلا چيرن جي چمڪار موھي ٿي

چانڊوڪيءَ ۾ چيت پيارا ڪڙيل سارا ڪيت پيارا
انڊلٽ انگڙا پگهر پُٺائي جوين اڏائي جھار موھي ٿي

دلبر ايڏي دير نه ڪر تون هاڻ هلي آ حرس منجهان تون
تنهنجو درشن دل گهري ٿي دلڙي هي دلدار موھي ٿي

هن جي هڪڙي ديد ڏڻ تي آڏيءَ ويلى عشق جڳائي
چمڪن چوڙا چانڊوڪي ۾ چوڙيلي چوڌار موھي ٿي

ڪاوڙ ۾ هوءَ ڪونج لڳي ٿي وسندي مينهن جي گونج لڳي ٿي
گهور گروھڙي ساڻ سڃيلي کائي ڏاڍا خار موھي ٿي

ساجن سان گڏ سيج رمڻ لاءِ چاه مان چادر پاڻ پري ٿي
کلندي ڪڻ ڪڻي ٿي سارا اُٿندي جھالڙ آر موھي ٿي

توبن سڄني ذات ڏني ٿي
مونڪي پنهنجي ذات ڏني ٿي

بک ۾ بالڪ وجهڪن وينا
لنوني ڪويل لات ڏني ٿي

انگ ۾ آڙنگ سانوڻ مند ۾
کانڌ بنان برسات ڏني ٿي

وچڙڻ ويلي مُرڪ چن ٿي
ساجن جي سوغات ڏني ٿي

تون ٿي تڙپين چانڊوڪي ۾
وڌوا کي هر رات ڏني ٿي

بُڪ پلي آبيڪ نه گهرندس
من ۾ ڪا مرجات ڏني ٿي

آڏي ويلي آرس موڙي
چير وڄائي ڇا ته ڏني ٿي

موييءَ ڏيءَ وڏيري ماري
هاري کي هي گهات ڏني ٿي

تنهنجا ويڻ به وينا جهڙا
پر جڏائي جات ڏني ٿي
◆◆

پرين جڳ کان جدا آهين
تڏهن ئي با وفا آهين

سدا سُرهاڙ سان واسين
وٺي جي ڪا هوا آهين

دنيا شيطان پل سمجهي
اسان لاءِ پر خدا آهين

ڏسڻ ۾ روپ انڊلٺ جو
هلڻ ۾ حرفِ ندا آهين

اسان جي هر ادا تان
سدائين تون فدا آهين
◆◆

ڪڪر ڪارا ڏسي خوب بر جي مٿان
روپ ڪيڏا ڪيا منڌ ور جي مٿان

پوه پارن جيان ٿاڪ ٿڌڙا ٿيا
ميگهه وسندو رهيو رات ٿر جي مٿان

ڏيک هن جو ڏسي سونهن سجدو ڪيو
چنڊ مُرڪي اڳو گهات گهر جي مٿان

جوڙ جيڏين چني ڪونج ڪڙڪي رُني
وار ڪيڏو ڪيو باز پر جي مٿان

پوڄي ساگر سڄو ور ورڻ لئه وني
رات ٻاري ڇڏيا دپ جر جي مٿان

قلم ڌرتي ڏنو درد ديس جو لکيم
ڌات ڏهوڻي لٽي دل نگر جي مٿان

لکان مان لکان ديس توتي لکان
گيت وايون غزل سنڌ ٿر جي مٿان

رات ريتن مٿي چير چمڪو ڪيو
پير هن جا پڳا دپ تمڪو ڪيو

حسن هيڏو ڏسي سيم مُرڪي پيئي
چنڊ چوڏس جيان چال چمڪو ڪيو

وار ڪولي وڏا هن وچائي ڇڏيا
ٻانهن تڪيو ٿي روح رلڪو ڪيو

هنج منهنجي مٿي ننڍ هن کي لڳي
چرڪ کائي اُتي مور تھوڪو ڪيو

باک پٽ تي ڦٽي هن وڃڻ جي ڪئي
نيڻ منهنجا رُنا ساه سڏڪو ڪيو

منا مور مرڪي صدائون ته ڪن ٿا
اوهان جي اچڻ لاءِ دعائون ته ڪن ٿا

اڃا دٻ ڏل ۾ ڏڪائي وفا جا
وفادار ڪيئي وفائون ته ڪن ٿا

اُساتيل بدن جي اُڃايل گگن تي
اڃا زلف ڪارا گهٽائون ته ڪن ٿا

رُٺل روپ راڻا هجن شال سُڪيا
اشعارا ڪري سي ادائون ته ڪن ٿا

پلي ڏک ڏڪارن ڏنا ڪوڙ آهن
اڃا مور ماڻهون سڪائون ته ڪن ٿا

اڃا سنڌ منهنجي جا سمورا سپاهي
سڄي عشق جون انتهائون ته ڪن ٿا

سنبها ٿاڻي جام پيئون ٿا
غم ڪي ماڻي جام پيئون ٿا

تون جي ناهين او دلبرڙي
جيون ڇاڻي جام پيئون ٿا

محفل ڪوئي من ۾ ناهي
هيڪل هاڻي جام پيئون ٿا

خوب وڇوڙي دل ڪي گهايو
ڳوڙها آڻي جام پيئون ٿا

تنهنجو چهرو ڇت چڙهي ٿو
چنڊ ڪي ٿاڻي جام پيئون ٿا

هن ڪي ڳاڙها نيٺ وڻن ٿا
هن جي ماڻي جام پيئون ٿا

ڳلابي ويس ۾ ويڙهيل ڪٽي تي پير پاڻياريءَ
پڪيڙي پيار جي خوشبوءِ وڃي پيئي ڪير پاڻياريءَ

ڪري ٿي ڪوه تي ڪينچل چُمي ٿي چيلهه کي ڳاگر
هلي ٿي خور وانگي هي الاهي دير پاڻياريءَ

رمي ٿي روز ريتن تي جهڙالي شوخ جوپن ۾
وڃائي وقت جي چوڙي چمڪائي چير پاڻياريءَ

پڙي تي پور ٿو ٻولي گهڙي تي مور ٿو ٻولي
سڏي ٿي سات ساڃن جو گهمائي گهير پاڻياريءَ

پُچن ٿا رند ريتن تي ڪري سينگارڙا سهسين
لٽي آ ڏهر ۾ ڪنهن لاءِ اويلي وير پاڻياريءَ

سموري سيم کي واسي ڪري ٿي گهوٽڙا گهايل
وڃي ٿي شوخ سرگرم سان جهلي ڇڏ جهير پاڻياريءَ

ڏڪاريل ڏيهه مان هاڻي لڏي ويو لاڙ ڏي ڍولو
انهي جي سار ۾ سڏڪي پڄائي پير پاڻياريءَ
◆◆

پيو مور ٻولي نما شام ويلي
ويو ڪير رولي نما شام ويلي

پڄائي بدن کي اچي تڪ آڏو
ڪلي وار ڪولي نما شام ويلي

سڪي سار تنهنجي تڪي تار تنهنجي
پيئي ڳجهه ڳولي نما شام ويلي

وڃي ڏينهن لائي نوان نينهن لائي
وڌو وير ڍولي نما شام ويلي

ڏسان ڪون ڏيهي جهان ڪئين ويهي
چتيون تن چولي نما شام ويلي

اڪيلي اويلي نڪو ٻانهن ٻيلي
الا! ڪير اولي نما شام ويلي
◆◆

نپائي وياسين سفر زندگي جو
غمن ۾ ٿيو ا گذر زندگي جو

ڏسي سور صدماءَ لهي نيٺ ويندو
سواءَ تو سهڻا قمر زندگي جو

ويا روپ روپا وئي سونهن سُرتا
اياڻو لڳي ٿو ننگر زندگي جو

چري دل چوڻ سان مڃي ئي ڪٿي ٿي؟
ڏٺو جنهن سدا آ ڏمر زندگي جو

سڏي روح توکي هلي آ پيارا
وساين مٿان تو ڪڪر زندگي جو

هوا جي هٿن تي نياپو لکيوسين
سليو ڪنهن نه سنڊيسو مگر زندگي جو

جنهي جي مٿان جان نچاور ڪئي سين
اهي ئي ٿيا هن ڪتر زندگي جو

صبح شام هيڪل وياڪل رهياسين
ڪجي ڪهڙو بيان هن بنجر زندگي جو

تڙي گل ڳلابي جيان هي حياتي
نصيب سو ڪٿي آ امر زندگي جو

درد ٻيڄل هُيو درد قاتل هُيو
يار توکي چوان ڇا ته ويدن ٿيو

جند منهنجي ٿئي سنڌ منهنجي ٿئي
درد قاسم ٻڻي قهر ڪيڏو ڪيو

جات جوڀن ملي سا به وئرت ويئي
تون نه آئين سڪي جيءَ جلندو رهيو

آتما ٿي اڪيلي هجومن ۾ ويئي
سات تنهنجو سڃيلو هٿن مان ويو

ڪنهن به ويرا پرين تون نه دل تان لئين
حال هيٺا ٿيا من موڳو ٻڻيو

عمر ساري ڏکن ۾ گذاري امر
ڪو به ساڻي نه ڪوئي سهارو مليو

گلابي ڳلن تي چڱهن جون ڪهاڻيون
نرالن نڪن ۽ نئن جون ڪهاڻيون

وڳو چنگ چوڏس وريو مال وٽائڻ
وٽن ٿيون لٽي سج لڪن جون ڪهاڻيون

ويا ڦوڳ اُڏڙي نه ٿوهر رهيو ڪو
رڳو بس رهيو هن اڪن جون ڪهاڻيون

وساريو پلي پر وساري نه سگهندا
الا! هن اباڻي وطن جون ڪهاڻيون

اوهين باد صبا جا شوقين ماڻهون
اسان جو نصيب هن لڪن جون ڪهاڻيون

اسان عمر ساري لکيون سين ڏنيون سين
لنگن تي ليڙون لئن جون ڪهاڻيون

ڪتي ارت آڏي اُٿن خواب ڪيرا
چُمان تن هنيئن هٿن جون ڪهاڻيون

عجب سي ادائون وڃن دل لٽي ٿيون
پڙهي ڏس چڙواڳ چئن جون ڪهاڻيون

ڪينجهر جي ڪنارن تي جوڀن جهلي ٿو
لبن تي لڇن ٿيون چڪن جون ڪهاڻيون

امر سي ئي رهندا جڳن ۾ جيئرا
لکيون جن وطن جي ڦٽن جون ڪهاڻيون

نيٺ نيرا پرين
هاڻ هيرا پرين

پڪل ڇاتيءَ مٿان
جڻ متيرا پرين

سُونهن تنهنجي اڳيان
سڀ ڪسيرا پرين

ڇو ڪپائي ڇڏيئي
خواب ڪيرا پرين

ٿي ڪويتا گهري
ڪي ڪبيرا پرين

پيٺ ٻاگهل گهري
سور ويرا پرين

پُور تنهنجا ٿا پون او پدمڻي
چاڪ منهنجا ٿا چڪن او پدمڻي

ڪوڏ ڪاڏي تو ڪيا او ڪامڻي
چنڊ تارا ٿا پُچن او پدمڻي

حُسن تنهنجي جا حسينا ڇو پلا؟
هوڏ هيٺا ٿا لڳن او پدمڻي

گهرج تنهنجي ڇو گهڻيري ٿي رهي
پيار منهنجا ٿا چون او پدمڻي

آس هي آهي اڃا چپ مان چمان
لنگ منهنجا ٿا لُچن او پدمڻي

روپ تنهنجا ياد رنگيلا اچن
سُور بيٺا ٿا وڌن او پدمڻي

اڪيلي رات اوٽي تي تڪي تارا سُتي آهي
چري هڪ چاه واري لئه چمي چارا سُتي آهي

اُجالي عشق ڪنهن جي ۾ ڏسي ڪي خواب حياتي جا
پُراڻا پيار جوڀن جا سڏي سارا سُتي آهي

وڏيري وقت جي آڏو جواني جوڳ هارائي
لٽا ڪنهن ماتمي وانگي ڪري ڪارا سُتي آهي

ستارا سيند ۾ تانڪي اشارا اک ۾ اوٽي
نظارا نينهن ڌارا جا اُٿي آرا سُتي آهي

پرين کي پرچاڻڻ لئه سنجهي مان سرچاڻڻ لئه
وينگس وارڙا کولي سجا سارا سُتي آهي

تپائي تن بدن پنهنجو بره جي باه ۾ ڀولي
اُتاري عڪس اکين ۾ پرين پارا سُتي آهي

دُنيا ساري دوڪو آهي
پنڌ اڙانگو اوڪو آهي

سڀ ڪو درد ڏسي ٿو سرتي
سُڪيو سولو ڪو ڪو آهي

پيار ورهايو قرب ڪمايو
هيءَ اسان جو هوڪو آهي

تنهنجي زندگي سنگري سائي
منهنجو جيون ڪوڪو آهي

محبت ڪنهن ڪنهن منجهه وسي ٿي
پيار جو ويري هرڪو آهي

آڌيءَ مانجهيءَ موت اڏامي
جيون ڏاڍو جوڪو آهي

نيٺ نظارا امر نه پسنديون
اڪين ڪي هي اُڪو آهي

پره جي هير ۾ سرتي سجايو نرڙ تي ٿيلو
وڻيو ٿي ماڪ ۾ ڪيڏو بدن تي پولڪو پيلو

لنگن تي روز پائي ٿي مُڪي سان ڀرت ڀريل هُوءَ
مروڙي پور ۾ پياري لڳي ٿي موريو نيلو

لڏي جئين لهر ڪينجهر ۾ بتيلو رات آڌيءَ جو
هلي ٿي ائين حجابن ۾ ڪڍي ڪنڪو سندو ٿيلو

اڪين مان نڪ ڪڍي ڄاڻي ملڻ جا سڀ هُنر هن وٽ
تڏهن هن جي اڳيان ڪنهن جو هلي ٿو ڪون ڪو حيلو

نگاهن جا تڪي نشتر اڏائن سان ڪري گهايل
ارائي نوڪ نيٽن جي ڳپائي خار مان ڪيلو

ٿر جي شام ڏسي وڃ ڊوليا
ڪونيٽ لام ڏسي وڃ ڊوليا

ڪئين ڪئن ٿا مارو منهنجا
هڪڙي مام ڏسي وڃ ڊوليا

سيم سڄي ۾ سرنگهو سهڻا
ڪچڙي ڪام ڏسي وڃ ڊوليا

چونڌرا چونڪيون ڪڏ وڪاريون
گوهر گام ڏسي وڃ ڊوليا

رڀ راپڙيو شوق سانگين جو
ٽڪڙا طعام ڏسي وڃ ڊوليا

ميهوڳي ۾ مور گهمڻ ٿا
سرعام ڏسي وڃ ڊوليا

ڪئين جهلن ٿا اڄ پي ابڙا
هڪڙي سام ڏسي وڃ ڊوليا

چانڊوڪي ۾ چنڊ بکن ۾
اڀري ڪام ڏسي وڃ ڊوليا

ٿر ۾ ور ونيءَ جي جوڙي
سيتا رام ڏسي وڃ ڊوليا

تنهنجي وئي کانپوءِ پيارا
منهنجي من جو مور مري ويو

هيل به تنهنجي راه تڪيندي
هٿ سان ڪڍيل هور مري ويو

نيٺن سان جنهن ناتا جوڙيا
چٽ ۾ وينل چور مري ويو

ڪارونجهر تي روز ڌماڪا
مورن جو آ شور مري ويو

ڏک ۾ ساڻي آ ڏوٽياڻي
گل بدن جو پور مري ويو

پاڻياريءَ جو پُور وڻي ٿو
ناريءَ مُک تي نُور وڻي ٿو

ڪڇ تي ڳاڳهر پڳ ۾ جانجهر
هلڻ سندنءِ خُور وڻي ٿو

رُت بسنتي روپ ڪيا هن
بابوريءَ ۾ پُور وڻي ٿو

محبت جو ڪو مت ئي ناهي
محبت جو منشُور وڻي ٿو

سو ڪهڙي سنڌ سنڀاريندو؟
جنهن کي جوڌ پور وڻي ٿو

جڳ سڄي کي جهاڳي وريو
جهونو سوئي جهور وڻي ٿو

تون ندي ۾ لئين شام ٽاڻي سڪي
ڇا ته چُلڪي ندي تنهنجو جوين پسي

سا ته وسري نٿي مور مونڪان منا
تو ڏني جا چمي ڇپ ڇپن تي رکي

مُرڪ تنهنجي مٿي جان گهوري ڇڏيان
ڇنگ چوري ڇڏيان ٻول تنهنجا بُڌي

ميگه وسندو ڏسي سار تنهنجي وڌي
دل سڌي ٿي پئي او وڌيسي پڪي

تون ڪٿي وئين لڪي ڏس نه ٿو ڪو ملي
ڳوليم هر گهٽي سامروتي سڄي

سڌوري ڳوٺ جي نينگر

پرڻائي شهر ۾ بابل
وٺي ڪي روڪڙا ڏوڪڙ
چڏي آ پاڻ تان تاري
نياڻي نينب وڻ جهڙي
سڄو ڏينهن ڳوٺ تي ساري
مٽي تان وائلو واري
هلڻ ۾ خور پئي هڻي
تڙن ٿا پير ٽائڻن تان
منجهي تي شهر ۾ هرپل
ڳئون آ ڳوپ ڳوناڻي
شهر جي بند ڪمرن ۾
ڪٿي تي قيد جا ڏينهڙا
ننڍي کان نينگري سادي
نپوڙيل درد ۾ ڏاڍي
زنده هوءَ لاش تي پئي آ
نڪي پيزا وڻن هن ڪي
نڪي برگر چڪي تي هوءَ
پائي ڪئين پينسل هل
صفا هوءَ سادڙي نينگر
نڪي تي جين مان سمجهي
نڪي تي پينٽ ڪا پائي
وڻي ڪئين ور ڪي هوءَ
ڪري جو وينديلا وارن
گهڙو ۽ گاڙهو پائي

نظم

ڳلن تي زرد ذريءَ سان هوءَ
 ڪڍي ٿيلا ڪري سينگار
 اها ڪئين نهي جدت ۾
 قديمي ڪوڏ سڀ هن جا
 پڪن جي شور ۾ سُڌڪي
 ڪنڊيشن ايئر مان وڃي
 پيئي ٿي برف جو پاڻي
 نڙي ۾ روز تو چُهڻي
 وڏو ڪو ويڻ ساسو جو
 وڃي تو پار دلڙي مان
 لمحو ڪو ڳوٺ پنهنجي جو
 اچي تو ياد سُڌڪن ۾
 اندر ۾ هيڪلي سوچي
 وڃان ڪئين ڳوٺ ڏي هاڻي
 جتي مان چيلڙا پالي
 ڪيان ڪُل ٻارڙا پنهنجا
 نموريون ناز مان چوندي
 ڳنڌان مان وارڙا پنهنجا
 پبي سان روز پاساڙي
 پيون چوندي ڪيان ڪيتا
 بنيءَ جي بير آڻڻ کي
 ڏيان ڪا ڌوڻ جوپن جي
 مندون سڀ ميڙيا ويني
 هيٺئين ڪي هرڙا ڏيئي
 خوابي ڪيت يادن جا
 سڄو ڏينهن ڪيڙيان ويني
 ملي جي ماءُ جي هٿ جي
 مڪڻ ماني ته ڇا گهرجي؟
 پراڻو چيچ جو چلڙو
 ملي ٿي پيار جو تحفو
 ڪجل ڪاني ته ڇا گهرجي؟
 سُمهاري هنج ۾ سانجهي

ٻڌائي لوڪ آکاڻي
 مني نانيءَ ته ڇا گهرجي؟
 وڃان مان ڪوه تي ڪلندي
 ورايان ورت کي پيهر
 تلاءَ جي ٺهر ۾ تڙڳي
 ٿيان مان ڦولڙو ڪوئي
 الا! هو تيج سرامڻ جا
 ترن ٿا ذهن تي گجونا
 ڪانهوڙو ڪوڏ مان ٺاهيل
 ٻڌي ٿي روح ۾ راڌا
 ڪُلر کي ڪئين وساريان مان
 چڪي جا ورت گوگي ۾
 الا! اُن لوڏ جا لوڏا
 وڍن ٿا وڻ حياتيءَ جو
 لُچي تو ٻارڙو بڻجي
 دڙن تي ڏڻ حياتيءَ جو
 اچي تو روز سڀن ۾
 ڊگهو نم ڳوٺ جو جهونو
 انهي جي چانوئ ۾ ويهي
 گگر مان گهونٽ هڪڙي سان
 اُجهايان اُڃ صدين جي
 جيڏين جي جوڙ ۾ ويهي
 ڳايان سڀ گيت ڳونن جا
 وڻن جي بانهن ۾ ڏاڳا
 ٻڌان مان پيار منهنجي جا
 چڙهان مان چار ساڏوهي
 چونڊان ڪي سيڙڪا پيرون
 چڪيندي ڏينهن تي ويا هن
 الا هن ڳوٺ منهنجي کي
 ڏني ڪي ڏينهن تي ويا هن
 پُراڻا نينهن تي ويا هن!!

مندن جو هر منو ميوو
 ڪڙو ڪو زهر پانيان ٿو
 اڪيلو ڪئين چڪان پيرون
 اچان جيڪي چونڊي پيرون
 ڪري ڪوڪڙ رڪان تو لئ
 سگر سيڪي سڄڻ منهنجا
 مڪان توڏي مليرن مان
 بهارن جا سوين تحفا
 ڏيان توڪي دعائن ۾
 عمر ساري پرين منهنجا
 هجين شل تون هندورن ۾
 لڏين شل تون هندورن ۾
 انهي خاطر تتي ڏينهن جو
 ٻڌي نينڀر ڪنڊي ۾ ڪو
 پڪين لئ جل پريان ٿو
 ٻڌي ڪي لوڪ آڪاڻيون
 جيئن جي تل ڪريان ٿو
 لٿي سج مال ۾ وڙڪي
 ولر ۾ چيلڙيان واريان
 ڌنارن سان ڌڙن تي مان
 سڪان سينيون سرگم ۾
 ملهاري ۾ مندو ڳايان
 مهياڻن جا وٽا پيئندي
 پرين پيو پاڻ وندريان
 وڃي مان ڪوھ پراڻي تي
 سڄڻ تنهنجا سڄا سارا
 پڇان ٿو پار گوسي کان
 ڏني ڪا ڏيل ڍاڻي

تنهائي رڻ ڪارو آ

سڄڻ مان سار تنهنجي ۾
 صفا لاچار ٿي پيو هان
 مرڻ تي دل گهڙي آهي
 جيئن لئ جنگ ڪيان وينو
 الا ! هڪ وار درشن لئ
 حياتي تنگ ڪيان وينو
 گهڙي ڪن ڳوٺ ۾ وندران
 اڪين جي نب سان سائڻ
 نمڻ تي نانءُ لڪي تنهنجو
 چپن سان روز چمان ٿو مان
 ڪٿي هاڻي سُمهان ٿو مان
 اڪيلي اونگهه اڏري ويئي
 سواءِ تنهنجي مٺا ماڻهون
 جواني جاڳ ۾ ساري
 اجائي ائين گذري ويئي
 يلاري مُند بهاري ۾
 خزان جو قهر پانيان ٿو

سڳيءَ جي تونءَ کي لوڏي
 پڙي سان پاڻياريءَ تي
 ڪٽي گاگر ڳچي واري
 پنين جا وينديلا ويڙهيل
 ڀڳن ۾ پولريون پائي
 وڃين سان وڪ ڪٽندي هئي
 وڃائي ڀڳپان پيرن ۾
 سمائي سونهن سائين جي
 چڙواڳ چيلڪڙي سان هوءَ
 سمورا ٽول چاندي جا
 سدائين شوق سان پائي
 ڪڙين سان ڪونج ايندي هئي
 انهي جي ڪنڌ ڪناري مان
 گلابي ڪونج ايندي هئي
 ڪلي ڪلي چوي ٿو بس
 پڪي پرديس اڏري ويا
 جيئن جا ڏينهن گذري ويا
 ٻڏي پيغام ڄڻائي جو
 مٺا مائوس موٽان ٿو
 وڃان ٿو شام لڙي ويلي
 مندر تي مان مٿو ٽيڪڻ
 ڏسان ٿو روپ راڌا جو
 اچي ٿي ياد تنهنجي ڪا
 سنجهي مان سنڪ وڃائي جا
 پوڄارڻ سان ڏسڻ جي لاءِ
 لڇن ٿا نيٺ گهورن جيان
 وسن ٿا ميگهه نيٺ مان
 وڃائي گهنڊ وران ٿو مان

اڳائي چنڊ وران ٿو مان
 وڃائي ننڊ وران ٿو مان
 ستارن جو سڄيون ڳالهيون
 وٺن ڪئين ٿو سواءِ جانان
 چٽيون هي چانڊنيون راتيون
 بره جون ٿيون لڳن ڪاتيون
 گهڙي ڪن شهر لاءِ سوچيان
 وڃي ڪٿ چين ڪو پايان
 مگر هُو شور شهرن جو
 اسان کي راس ڪئين ايندو؟
 اسين هون ڳوپ ڳونن جا
 اسان جا پيار پونن جا
 ڪٿي سي ڏور اڏامي ويا
 لمحي لاءِ لوڪ ۾ لوچيان
 پلن ۾ پاڻ سان اٽڪان
 پٽن ۾ هاڻ پيو پٽڪان
 وٺن سان واتيون اوريان
 پڪين سان پاڻ ٿو پرچان
 حياتي هاڻ ٿو ورچان
 وري آ مينهن وانگي تون
 نئين ڪنهن نينهن وانگي تون
 سڄڻ مونکي سنواري وڃ
 تنهنائي رڻ ڪارو آ
 پرين ٿو پاڻ اڪاري وڃ
 وڇوڙو مها ساگر آ
 هلي آ هاڻ اڪاري وڃ!!...

اچ چون ٿا هولي آهي

جاڻان ٿي مان جيگل ٽنهنجي
ماني چو ٿي لولي آهي
رات سٽا هئا بک ۾ پاتي
ننڍڙي گڏڙي ٿڃ لاءِ آتي
جيگل تنهنجي چٽيل چاتي
ڏسندي ڏنجه ۾ ڏسڪي ڏسڪي
پنڪي ساري رات رُني پي
رات ته چا، پريات رُني پي
لنوندي ڪويل لات رُني پي
ڪنهن نه ٻڌيون دانهون آنهون
ڪنهن نه جاتو ڏانءُ ڏڪن جو
ڪنهن نه جاتو پيد بکن جو
ڪئين ٿي وٽ وجهي هُو ڏائڻ
جيڪا هڪ پرولي آهي
هُو چون ٿا هولي آهي
ڪاش! اهو ڪو جاڻي ها جي

ڏک ۾ هرڪا بات مري ٿي
بُک ۾ ڪئين مرجات مري ٿي
هر ڪا ذات صفات مري ٿي
سادو ڪي پي چور ڪري ٿي
آندن ۾ جا شور ڪري ٿي
ان لاءِ ڪهڙيون عيدون هوليون
جنهن لاءِ جيون لولو آهي
اهڙي پاپڻ ويرڻ بک جي
ڪنهن نه جاتي بولي آهي
اچ چون ٿا هولي آهي
ڪهڙا طعام تري هُو ناري
جنهن وٽ هڪڙو ويلو ناهي
ڪهڙا زيور پائي پدما
جنهن وٽ ڪوئي جهيلو ناهي
هُو ڪئين وڏوا سيند سنواري
جنهن جو گپرو گهوٽ ڪُساڻون
هُو ڪئين جيگل جهڻڪي ڳائي
جنهن جو پُٽ اڻموت ڪُساڻون
ڪنهن تان گهوري هارولا هُو
پيڻ ڏڪاري، پاءُ ڪُساڻون
منڙو منڙو ساءُ ڪُساڻون
هُو ڪئين ڪاجل پائي ڪومل
جنهن کان ڍولو يار رُساڻون
ڌوڙيلي ڪئين ديس ملهائي
گوڙاڻون آڳوٺ وڪاڻون
ڪئين هُو مچ مچائي مرچو؟
جنهن جي مومل تپ ۾ تڙپي
گوري گهرندي ڪالهه مري وئي

غربت جي اُن گهاو وڌي ۾
 هُن جي هر ڪا ڳالهه مري وئي
 هاڻي هولي ڪئين ملهائي؟
 هُن وٽ ڪجهه بچيو ئي ناهي
 ويس وڳا هُو ڪهڙا پائي
 جنهن وٽ قاتل چولي آهي
 اڄ چون ٿا هولي آهي
 ڄام به هلندا طعام به هلندا
 رنگ وطن ۾ گيرون ٿيندا
 مايا تنهنجي چايا ۾ ڪي
 لڏندي ڪڏندي لهرون ٿيندا
 پر سي ڪهڙي هولي ڪندا
 ڳچ ڏينهن کان ڳاراڻي ۾
 ڪاڏي جن هڪ ماني ناهي
 تن لاءِ هولي درد وڌو آ
 تهوارن کان فرد وڌو آ
 ڪنهن تي رنگ هڻي هوءَ ريڪا
 هن جي قسمت هن سان ناهي
 مان پي ڪهڙا سانگ سڃاين
 منهنجي قسمت مونسان ناهي
 مون سان ڇا پر توسان ناهي
 ڏيهه ڏڪن ۾ گهايل آهي
 ماني هر ڪا پاييل آهي
 جيگل هاڻي تون ٻڌاءِ
 ڪهڙو ديس وسايون آخر....؟
 هڪڙي عيد ملهائون آخر....؟

پري تري ميلي ۾ تون

مون کي هڪل جند ڇڏي وئين
 اهڙو ڪهڙو پور پيو جو؟
 مونکي ڳوڙهن منجهه گڏي وئين
 ڪلندي ڪلندي منهنجي پياري
 پنهنجي يومي سنڌ ڇڏي وئين
 تون جي مهڪ مٽي جي پرڪين
 ڪجهه پل ترسي ٿوهر هيٺان
 ٿڪ پڇين ها ساھ پٿين ها
 سنڌ ڏسين ها منهنجي سانئڻ!
 توسان سارو ڏيهه گهمان ها
 ڪينجهر ۾ پي ڪنول بڻجي
 تنهنجي چوٽي گل ٿيان ها
 ڪارونجهر تي مور ٿيان ها
 توکي سانوڻ ميگهه وڻي ها
 گجندي مينهن جي ڳوڙ ٿيان ها
 سنڌو ۾ تون پير ڌرين ها

چولي بڻجي ڏولي تيان ها
گورک تي جي ٿڌ لڳي ها
بارڻ بڻجي يار ٻران ها
تو ۾ تارون تار تران ها
سيوهڻ ۾ جي رقص ڪرين ها
هڪڙي ڏن ڌمال تيان ها
تولئ يار ڪمال تيان ها
موهن جي تون ماڳ هلين ها
سمبارا پي ساھ چڏي ها
روپا ماڙي ديس اچين ها
دودو تولئ پاءُ ٿئي ها
هالا ۾ جي پاڻ هلون ها
هو به هندورو ٿي پوي ها
پت تي رات ڪتون ها هڪڙي
لوري شاھ لطيف چوي ها
لاڙ ته تولا لاڙا ڳائي
گوري تنهنجا گهاو پري ها
تڪڙا تڪڙا تاو پري ها
پلو تولئ طعام تري ها
وونئ ته تنهنجو ويس اُٿي ها
ڪٿوري پي کيس اُٿي ها
هڙبو تو ۾ حرس ڪري ها
سورج مڪي سيند ڪڍي ها
ڪمند مصري روز ورهائي
ميندي تنهنجا موڙ سجائي
ساريون تولئ سھرا ڳائين
هڪر تون جي لاڙ وچين ها
پپر تولئ پينگھ ٻڌي ها

سج لٿي جو موتيو مرڪي
تنهنجي گلي هار ٿئي ها
منهنجو ٻيڙو پار ٿئي ها
ٿر به توتي هٿ ڌري ها
روهيو پي لوڏ ڪري ها
ڪنڊي ڪيئي ڪوڏ ڪري ها
ٿوهر لاڙا چرميون ڳائي
اک ته نيرا جهومڪ پائي
واريءَ تنهنجا پير پڪاري
ڏونگر توکي ڏاج ڏي ها
پتون توکي پاڪر پائين
ڪونپت تي ڪا چير پوي ها
تنهنجو ٽڪي پير پوي ها
پر تو سائنڻ ڪون سُجائي
پنهنجي پومي پاڳ پتن جو
هسندي ڪڏندي خور چڏي وئين
صدين جيڏو سور چڏي وئين
وياهي جهڙو پور چڏي وئين
سارا چارا ڳوليندي مان
روح ڪي رڻ ۾ روليندي مان
ڪيڏو وياڪل ٿي پيو آهيان
تو بن ڪنهن ڪي هاڻي چاهيان
ڪيڏانهن ڏور هلي وئي آهين
مون مان آھ پلي وئي آهين
منهنجون اڪيون ترسن تولئ
راتو ڏينهن ٿيون برسن تولئ
ڳوڙها ڪوئي ڪون اگهي تو
مونڪي هاڻي موت سُجهي تو

ٺٺنهنجي ڇانو ڇتن جي ساري
 ائين پيو تڙپان ولڪان هيڪل
 جئين ڪو ٿاڪ منجهند جي ٿاڻي
 بر ۾ پياسو پنڇي ڦٽڪي
 ميگها رت لئه مور پڪاري
 جئين ڪا ڊيل ڊڪي ٿي بن ۾
 ائين مان توڪي گوليان من ۾
 منهنجي ڪويل ڪاڪ ڏيڄاڻي
 ڪهڙي ديس اڏي وئي آهين
 جهوري جند ڇڏي وئي آهين
 هاڻي ڏس پڇان مان ڪنهن کان
 گگن گونگو پاڻ سڏائي
 ڌرتي توڪان رنل آهي
 چنڊ ته ٺٺنهنجا پار نه ڏي ٿو
 سج به توڪان دُور رهي ٿو
 وڻ چون ٿا ويجهي ناهي
 سمنڊ کي ڪا سُجهي ئي نٿي
 ندي نسورا ڪوڙ ڪري ٿي
 هاڻ هوا کان ڪئين پڇان مان
 ڏونگر ڪوئي ڏي نه ڏي ٿو
 پڪين کي ڪو پتو به ناهي
 درياءُ ڪهڙي دانهن ڏيان مان
 مونکي ڪوئي متو به ناهي
 هاڻي ڪهڙو شڪ ڪيان مان
 دل چوي ٿي پڪ ڪيان مان
 تو آ ديس وساري ڇڏيو....!!!
 مونکي جيئري ماري ڇڏيو....!!

مٺي جي منظر گشيءَ تون ڪندين ڇا؟

سرمست سرمدي خيالن جا مالڪ.
 هتي ڏينهن ڏونئري جو ڏيئا ٻرن ٿا
 گلابي گهونگهتن مان ليئا ٻرن ٿا
 نگاهن جا گبوتر اڏندي ڪرن ٿا
 جڏهن ڪن گلن تي ڪي ڪاڪل نچن ٿا
 لٽي سج مٺي جي رستن تي هلندي
 حواسن جي مستيءَ ۾ حياتيون ڏڏن ٿيون
 گچين جي هندورن ۾ ڏهرين ٿيون
 بدن ۾ برهه جون پنيوريون اڏن ٿيون
 مجازن جي مستي ۾ خورون ٻڏن ٿيون
 نڪن جي اڪن ۾ نٿن جون ڦلڙيون
 اڳي چنڊ چمن ۾ چمڪي پون ٿيون

ڪنن جي نمن ۾ ايرنگي نموريون
 هلڻ سان هوا ۾ پنن جيئن جهلن ٿيون
 اجنبِي اڪين سان اڇانڪ ملندي
 لبن جي گلن تي تبسم لڇي ٿي
 چمڻ لاءِ انوڪي ڪا شبنم سڏي ٿي
 تڏهن آڱ اندر ۾ ڪا ازلي ٻري ٿي
 جڏهن ڪو تهوار خوشيءَ جو اچي ٿو
 نوي سيڪڙو نشي ۾ ڏت ٿي ملن ٿا
 نه ڪنهن کي مڃن ٿا نه ڪنهن جي ٻڌن ٿا
 تڏهن ئي مسافر مٺي ۾ مرن ٿا
 جڏهن سونهن جواني اڃا ڏنگي ٿي
 نڪي ڪنڌ ورائي ڪنهن کي ڏسي ٿي
 بنان ڏوهه گسن ۾ رلايو ڇڏي ٿي
 ڊگن کان ڀلايو وڃايو ڇڏي ٿي
 اڃان پي پڇين ٿو مٺي جا منظر
 گيدي تي بارش کي وسندو ڏسي وڃ
 جهڙالي گگن ۾ گهڙي ڪن پُسي وڃ
 ٻڏي ڇڏ محبوب خيالن جا شاعر!
 رڳو بس اهو ئي مٺي شهر ناهي!
 مٺي ۾ اڃا ڪيئي ڪهاڻيون ملن ٿيون
 هتي جي سوڙهين گهٽين ۾ گهمندي
 ڀتين تي چيڙن جا ليپا ڏسين
 مٿان ائين سمجهين هي غريبن جا گهرڙا
 هي اميرن جون وڏيون عمارتون ٿئي پر
 مذهب جي معاملن ماري ڇڏيا جو
 گوهر جي به غلامي ڪرڻي پوي ٿي
 ڊڳي جي به سلامي پرڻي پوي ٿي
 وڳن تي وڏا خرچ خوشيءَ سان ٿين ٿا

ڇڳن ۾ چنبيليون به هڻيون وڃن ٿيون
 گهٽين ۾ به اوڀر اڃائي ملي ٿي
 نت روز نگر به پوڄيا وڃن ٿا
 ڊڳن کي به ڏوٽ ٿي مٺي ملي ٿي
 مندر ۾ بي ساه ٻُتن جي اڳيان
 هزارن ۾ دولت هٿيڪي ملي ٿي
 مگر ڪنهن به پورهيت جي ٻُڪايل ٻچي کي
 نه لولو ملي ٿو نه اولو ملي ٿو
 ٻُڪي پيٽ ڏيان جو ڏولو سُمهي ٿو
 تڏهن سڄ سُورن ۾ گرھڻجي پوي ٿو
 جڏهن ڪنهن ڏهاڙي ڏڪن جي ڪا ماريل
 اميرن جي آڱهاڙن درن جي اڳيان
 ڪڙي ڪو ڪٽورو ٻچن لاءِ پني ٿي
 انهي جي اُڀاميل اُرهڻ کي ڏسي ڪو
 تونگر تڪي ۽ قيمت ڪٿي ٿو
 تڏهن ديس دردن ۾ تڙپي اُٿي ٿو
 جڏهن ڪا نياڻي ننڳي پير هلندي
 تتي جو تڙهن مان پاڻي ڀري ٿي
 اُس ۾ ونڪي به وڃايو ڇڏي ٿي
 ٻري ۾ ٻرندي به ڪاڻيون ڪري ٿي
 بکن ۾ پلا ڪئين انهن جي سري ٿي
 جنهي جي ڪڪائن گهرن ۾ ڪڏهن ڪا
 نه دانگي چڙهي ٿي نه مٺي ٻچي ٿي
 ننڍي ڪا نياڻي ڳيبي لاءِ سڪي ٿي
 تڏهن سُونهن ساري تاندا لڳي ٿي
 سموري خدائي اڪين ۾ ڇُپي ٿي!

هن ڏيک سيئي ڏانگڙي
 جا مور تنهنجي پڪ ۾
 او چنڊ نيري اپ جا
 هي مور توکان آ مٿي
 جو کائي پٿر ريت جا
 تو ڳائي نغما ديس جا
 او مور منهنجي ٿر جا
 ڪا ڏيل تو سان ميل لئ
 ٿي روز رمي راندڙي
 تون ناچ ڪيڙي سان ڪرين
 ٿي لڙڪ جهپي ڏيلڙي
 هي ڪيل تنهنجو ڏيل سان
 تو روز موهي ٻارڙا
 ڪي ڪارڙا ڪي ڪوجھڙا
 او مور منهنجي ديس جا
 آ راڻي توسان ريس ۾
 ٿي کونڌي روز ڪنڀڙا
 تون رات ساري سڙڪين
 مان دعا گهران رب کان
 هي ٻئي ٻڌي هٿڙا
 اي مالڪ منهنجا منڙا
 هي مور منهنجا ٻچڙا
 تون شاد سدا رکجان..

او مور منهنجي ديس جا...!!

مان ٻار بُڪي پيٽ سان
 تو ناچ تنهنجي ڪي ڏسان
 مان روز ڍاڍي ڍو ڪيان
 او مور منهنجي ٿر جا!
 تو روز توڪي سڏ ڪيان
 هي سڏ سيئي سور جا
 تون شوق سان بس ٻڌجانءِ
 مان چير تنهنجي پير ۾
 تو روز ٻڌان روح جي
 تون عڪس پنهنجي رقص جا
 ڪر سڀ نچاور مون مٿان
 هي خوب ڪيڙا سونهن جا
 ۽ بڪ منهنجي ڪي اُجهاءُ
 او مور منهنجي ديس جا
 ڪا نار تنهنجي ڪنڀ مان
 ٿي پاڻ پري پولڪو
 ڪا ڪونج ڳچي ڪنڀ مان
 ٿي گيت ڳائي موريو
 ڪا نار تنهنجي ناچ جو
 ٿي ڪاجل پائي اک ۾
 ڪو مرد تنهنجي ڪلنگي
 جو موڙ ٻڌي مرڪي

پُر نور گگن تي چند ڏسي

ڪا لهر نه تو ۾ اُپري جي
ڪنهن رنگ برنگي محفل ۾
ڪا گهور نه توکي گهائي جي
ڪنهن مور جو ڏيل سان ميل ڏسي
ڪا سُونهن نه توکي روز سڏي
ڪنهن ميگه جهڙالي موسم ۾
ڪو مور نه تنهنجو من منڊي
هي جل ٿل جوين هوندي پي
ڪا خور نه توسان دل ڳندي
ڪٽ وڃندي آڏيءَ ويلا جو
ڪا چير نه تنهنجو چين ڪسي
ڪٽ انڊلٺ جهڙي انگلٺ سان
ڪو ڏيل نه توکي ڏانوڻ ڏي
۽ تَنهنجي اوڙي پاڙي ۾
ڪا نار ڏهاڱڻ انهن ڪري
ڪنهن رات نياڳي ويرڻ جو
ڪو ٻار ٻڪايل ڏانهن ڪري
۽ توکي گهيري نند وڃي
پوءِ تنهنجو جيون وئرت آ

ڪنهن وسندي وسندي سانوڻ ۾
ڪو نچندي نچندي مور ڏسين
۽ مور مٺي لاءِ تور ڪندي
ڪا آنسو جهپندي ڏيل ڏسين
ڪنهن ڪوهه پراڻي سارڻ تي
ڪنهن ٻانهياري جا ٻول ٻڌين
۽ راسوڙن جي رم جهم تي
ڪنهن شام ڪنني جي سرمئي ۾
ڪا ٻانهن نه تو ۾ ٻڪ وجهي
ڪا چيلهه نه تو سان ڇاڳ ڪري
ڪا ڏيل نه توسان ميل ڪري

نه ڪينچل ڪوئي ڪيل ڪري
پوءِ تنهنجو جيون وئرت آ

ڪنهن ڪاڇ رنگيلي رسمن ۾
ڪي ناريون ڳائين گيت سُننا
۽ ڪويل جهڙن ڪنن سان
ڪن راسوڙن جي ريت مٺا
ڪنهن جهوپي جي ڪا ڪنڊ وٺي
ڪن سُس پس سرتيون پوڳن ۾
۽ ڪينجهر ڪينجهر جوين ۾
ڪا چلڪي ڇاتي چولين جيان
ڪنهن اڙل وڇيڙي وينگس جي
ڪا پاڪر روح ڪي پيڙي پي
۽ مد ڪٽورن نيٽن جو
ڪو جام نه تنهنجو جيءَ چڪي
پوءِ تنهنجو جيون وئرت آ....!

ڪنهن ننڍڙي منڙي ٻالڪ جي
ڪا مرڪ نه توکي مُور وڻي
ڪنهن لال ڳلابي مڪڙي جي
ڪا ديد نه توکي ڏور وڻي
ڪو پوپت تو لاءِ ٻار بڻي
ڪو گل به تو لاءِ گار بڻي
ڪا جيت به تو لاءِ هار بڻي
ڪنهن شوخ هوا جي جهونڪي سان
ڪنهن چال فريبي دوکي سان
ڪو توکان پنهنجو ننگ ڪسي
۽ ڌرتي جا سڀ دنگ ڪسي
ڪي ناسي نيرا رنگ ڪسي
ڪي جهانپا جهوپا جهنگ ڪسي
تون ڪانئر بڻجي مور نه ڪڇين
پوءِ تنهنجو جيون وئرت آ
پوءِ تنهنجو جيون وئرت آ

وڃون ڪاڏي چري سائڻ
 ٻڌي ٻانهون ٻڪيو وجهين
 سمورو رس جوڀين جو
 چين سان ٿي چڪيو وجهين
 وڃوڙن جي خزان پوڳي
 پنن وانگي چڻڻ ڄاڻين
 قرب ۾ ٿي ڪسڻ ڄاڻين
 انا ۾ تون رُسڻ ڄاڻين
 ڪلهن تي وار ڪيرائي
 چمر وانگي چنڊي ڄاڻين
 اکين سان منڊ منڊي ڄاڻين
 تئل رشتا زمانن جا
 ڳنڍين جيان ڳنڍي ڄاڻين
 ڪڍي ٿيلا ڪنڪو جا تون
 ڏياريءَ جو ڏيا ٻارين
 هزارين رنگ هولي جا
 هڪڙي گهور سان هارين
 گڏي جي پٽ تان بيهي
 سڄو هي شهر ٿي مارين
 اڏاري لال آنچليو
 وجهي تون خوب ڪاجليو
 جڏهن ٿي گيتڙو ڳائين
 گڏي تي ميگهه ورسائين
 پڳن ۾ چير چمر ڪائي
 چڳن ۾ چوڻلا پائي
 هٿن تي مينڊيون لائي
 مٿي تي مينڊڙا ناهي
 جڏهن ٿي چوڙلا پائين
 تڏهن هي دل گهري رب کان
 اسانجي شل عمر ماڻين
 مٺي جي شهر جي راڻي...!!

مٺي جي شهر جي راڻي

زمين کان تون مٿي ٿوري
 هوائن جيان هلڻ ڄاڻين
 ورائي چيلھ چنبيلي ڪي
 نرتڪي جيان نچڻ ڄاڻين
 اچانڪ رات آڏي جو
 بڻي تون ننڊ جو جُهو تو
 اکين ۾ ٿي اچڻ ڄاڻين
 شبابي شوخ جوڀين ۾
 وڃن وانگي ورڻ ڄاڻين
 وڏ ڦڙي جيان وسڻ ڄاڻين
 گهٽائڻ ۾ گهمڻ ڄاڻين
 ستارن تي سُهڻ ڄاڻين
 جُڏائي جو سڄو سڪيو
 تنهائي ۾ تڪون ڏيندي
 خيالن ۾ ملڻ ڄاڻين
 نگاهن سان نٿيو وجهين
 ادائن سان ڪڪيو وجهين

سپن کان تون مٿي آهين
 مندر جي مورئي وانگي
 مٺيون تنهنجون صدائون هن
 وڏيون قاتل نگاهون هن
 عجب نخرا ادائون هن
 ڪڏهن سرمي سرائي جيان
 اکين ۾ ٿي لهيو وجين
 ڪڏهن اڪڙي ڪهاڙي جيان
 اندر ۾ ٿي ڳپيو وجين
 ڪڏهن ماڳي مڪڻ وانگي
 صفا نرم صفا نازڪ
 ڪڏهن ڏاڍي پٿر وانگي
 ڪڏهن موري صفا من جي
 ڪڏهن برسرين ڪڪر وانگي
 ڪڏهن ڪاري ڪڏهن منڙي
 ڪڏهن تون نارنگي وانگي
 وجين ٿي هر وقت مون ۾
 سريلي سارنگي وانگي
 وهين ٿي ويڪري مون ۾
 لڳين ٿي نيل تون درياءَ
 ڇڏين ٿي روح کي ٻوڙي
 رڳن جا رُخ سڀ موڙي
 بدن جا بند ٿي توڙين
 ڪڏهن ننڍڙي ندي آهين
 ڪڏهن ساگر سمان بڻجين
 ڪڏهن گنگا ڪڏهن جمنا
 ڪڏهن سنڌو سنڌو پاڻي
 مني جي شهر جي راڻي!

اچين جي اوج تي جانم
 پڪين وانگي اڏڻ ڄاڻين
 ڏکڻ جي سمنڊ گهري ۾

مڇين وانگي ترڻ ڄاڻين
 سمورا سور جيون جا
 سسئي وانگي سهي ڄاڻين
 وڇوڙي ۾ رهي ڄاڻين
 وڙهي وري نهي ڄاڻي
 سنگت ۾ پي وهي ڄاڻين
 بڻي ڪا ڪوڪ ڪويل جي
 دلين ۾ تون لهي ڄاڻين
 وڄائي هٿ جي تاڙي
 اڏائين هوش ٿي آڙي
 پياري راڳ جي تاڙي
 ڪڏهن ڳائين ڀٽائي تون
 ڪڏهن ميران سنڌي واڻي
 مني جي شهر جي راڻي!

سوين سورج تپن تو ۾
 وڏا بادل گجن تو ۾
 نغارا ڪي وڄن تو ۾
 مٺا سنڌڙي پڄن تو ۾
 تڪا چشما ڦٽن تو ۾
 تتر بنجي اڏن تو ۾
 جواني جا سڄا جذبا
 هرڻ وانگي هلن تو ۾
 جوانيون سڀ جڇن تو ۾
 ڪچا آنيو پڇن تو ۾
 جڏهن کان سال سورنهي ۾
 سندر تون نار ساماڻي
 مني جي شهر جي راڻي...!

دُنيا ليڪي مٺي سانئڻ!
جناور ٿي پيا آهيون
هتي ڪوئي سڪي وانگي
دنيا بيڪار ٿي سمجھي
تڏهن پنهنجا سڳا سانئڻ
دلين مان پي ڌڪارين ٿا
ننڍي دل جي وڏن جا هي
رويا روز ماريون ٿا
غريبي سيٺ آ پنهنجي
تڏهن هي ڏيڻ پنجهڙي جي
اميڙي ويٺ ٿي اچي
چئي ٿي ڏينهن ڏونئري جو
اٿي ٿي ڪا چٽي آهيو
لڳو ٿا بوج ڌرتي تي
ڏريو ٿا منگ اميرن لاءِ
نڪي بنگلو نڪي گاڏي
نڪي ڪاٽن وڳا پائيو
نڪي ٿا پاڻ کي ٺاهيو
نڪي ٿا مڌ مان ڄاڻو
نڪي ٿا صدمان ڄاڻو
صفا سڃا بڪيا هوندي
رهو ٿا اڻ پنهنجي ۾
مڃو ڪنهن کي نٿا وڏي
غريبي ۾ انڌا آهيو
عقل هوندي ڇڏا آهيو
اسان لاءِ ڪي ڦڏا آهيو
پلي ڪيڏا وڏا آهيو
چوان ٿو مان اميرن کي
ٻڌو لوڪو غريبن کي
تڏن مان ڇو تڙيو ويٺا؟
غريبي گار ڪا ناهي

ڦٽن تي لوڻ لپ جهڙي
اوهان کي ڇو لڳي اهڙي؟
اوهان کي پي سڃاڻون ٿا
ڳجهي هي ڳالهه ڪا ناهي
اوهان هن ديس ڌاري جي
واريءَ کي پي وڪيو آهي
اوهين ايمان پنهنجي کي
ٽڪن تي روز ڪپايو ٿا
اڃاڙي گهر غريبن جا
نيون سيجون سڃايو ٿا
اوهين وحشي وڏا آهيو
گلابن کي گهٽي ماريو
حواسن جون حدون ٽوڙي
جوانين کي لٽي ماريو
اوهين انسان مان ڇا ڄاڻون
پڪين جا پر پٽي ماريو
اوهين پئسي ٽڪي خاطر
فريبن سان ڦٽي ماريو
نچائي نت نياڻين کي
جهپاٽن سان جهٽي ماريو
اوهانجي شوق اهڙي کي
خدا پي خار مان گهوري
ڏسي ٿو اک ڪرڙي سان
اوهين اوتي ڳالا-سن ۾
پيئو جو پيگ وسڪي جا
انهن ۾ رت غريبن جو
ڪڙهي ٿو چانهه ڪاري جيان
چڙهي جئين چيئن تي ڪوئي
اوهان جي ديد کي پسندي
دڪن ۾ ائين دڪون ويٺا
ڳڻن کان بس جلون ويٺا
اسانجو فلسفو اهڙو

اسين آزاد پڪين جيان
 فضائن ۾ اڏڻ چاهيون
 پلر جي گهونٽ پويتر لاءِ
 هرڻ سان گڏ هلڻ چاهيون
 اميدن جي ومانن ۾
 گگن تي بس گهمون ويٺا
 چڙهي غوراب غريبي تي
 صحرائن ۾ ترون ويٺا
 جُتي ناهي ته ڇا ٿي پيو؟
 وڻن جي چانو ٽٽڙي جا
 اسين جوراب پايون ٿا
 وڳن لاءِ ڪئين وڪيون ڌرتي؟
 مٽي جو ويس پايون ٿا
 لنگهڻ هوندي صبح سانجهي
 پڪين کي چوڻ ڇڳايون ٿا
 بنين کي هر ڦڻي ڏيئي
 وطن جي سيند سڃايون ٿا
 بچن جو پيٽ پارڻ لاءِ
 پهگر وهائي ڪمايون ٿا
 بڪيا هوندي سڪيا آهيون
 ذليلن لاءِ ڏڪيا آهيون
 اسان جو عزم ڇا ڄاڻو
 اوهين وڪيل ايمان جا
 اسانجو ايمان ڇا ڄاڻو
 اسان هر وقت چيو آهي
 وڌين جي ونگارين کي
 اميرن جا پري بدنا
 جيئڻ کان موت بهتر آ
 غلامي جو ڪڙو امير
 پيئڻ کان موت بهتر آ.

او سنڌيا تنهنجي بنديا هي

تي چنڊ لڳي ڪو چوڏس جو
 ٿي مرڪي تنهنجي ماڻي تي
 جئين ڏور افق تي چلڪي ٿو
 ڪو روز ستارو سانجهي جو
 ائين رپڪ رتيءَ تي سونهي ٿو
 مان سونهن سنڌءِ جو ساڪي هان
 ٿي جوڳڻ جيڪا جاڳي پيئي
 اُن جاڳ سنڌو آ جوڳ وڏو
 ۽ سرتي سان سنڄوڳ وڏو
 پر قسمت اهڙي ڪنهنجي آ؟
 جو ميل ٿئي ڪو ميت سنڌو
 هڪ تهڪ گلابي گيت سنڌو

ملائي نيٽن سان

لڳائي زور سان تاڙي
اڏائي تهڪ فضاءن ۾
انڌي آهنڪار جو هڪڙو
چوڻن تي غم ڪهڙو آ؟
روئن جو ڪم ڪهڙو آ؟
چوڻن تي چاندني جهڙو
وڳو ڪو نئون ڀلو ونجي
لڳائي ڪنڀ محبت جا
عقابن جئين سدا اڏجي
اُتي هلجي جتي ڪوئي
ڏکيو ناهي بکيو ناهي
مگر منهنجي سپاڳي ٻڌا
ڪٿي هلجي يڪو لڏجي
سندو ۾ ساهه پنهنجي کي
ڪڍان پوءِ جند ڪئين رهندي؟
اڪيلي سنڌ ڪئين رهندي؟
چوڻن تي چاڱلي سانئڻ
هٿن ۾ هٿ ڏيئي هلجي
غمن کان پاڻ کي پلجي
سمو ڪو سُڪ جو سلجي
رنگيلي ريت تي رمجي
گتي ۾ قرب جي ناهي
چوڻن تي چيٽ ۾ ملجي
مگر منهنجي سڏوري ٻڌا
وطن سڪرات ۾ آهي
وڏي ڪنهن گهات ۾ آهي
وساري ديس دلبر کي
چپن کي ڪئين ڀلا ڇُمجي؟

آ تنهنجي چنچل چوڙيءَ ۾
تي ڪن ڪن ڪيٽا ڪيل ڪري
جئين مور پکي لاءِ ڏيل ڪري
تي روز اُچارن ريتن تي
هُن گهاگهرلي جي گهير سڌي
۽ چم چم جانجهر جهير سڌي
تي سازن ۾ ڪي رنگ پري
هي لوڏ لنگن جي لاکيڙي
سُر تال ملائي تن من سان
تي تنهنجي چمپا چيله وري
جئين ڪجلاس تي ڪوڏ ڪندي
ڪا ٻانهياري تي هيل پري
۽ هُن جي هٿ ۾ حرس ڪري
سا چوڙي سارو چين ڪسي
جا چوڙي چمڪي ٻانهن ۾
۽ شوخ هوا جئين ساهن ۾
تي سرتي چيڙي سرگرم ڪي
هي پل پل پائل پيرن جي
جڻ روز غزل ڪو ڳائي تي
هن جهرڙي جهڙي چوڻن جي
هر گهور ڳلابي گهائي تي
مد هوش نشيلن نيٽن سان
هن جيون ڪي جهومائي تي
هن جيون ڪي جهومائي تي
◆◆

پُلائي سور سانگين جا
 ڳلن جون ڪئين ڪجن ڳالهيون؟
 نڪي جهومڪ نڪي واليون
 وطن جي وڏي ڀاڳين جا
 سجا سينگار اُڃڙي ويا
 هجي جي ديس سُڪيو پوءِ
 سهڳڻ سونهن تنهنجي جي
 سنواري سيند سدا ڄمجي
 وطن جي ڌيءَ چوان ٿو اڃ
 پڇي تون چوڙيون ڀاڳهل
 اکين جي آپ تان ڪاجل
 هٿائي هوريان ڇڏجانءِ
 هٿن تان گل ميندي جا
 اُتاري چير پي ڇڏجانءِ
 اُگهاڙي پير تون هلجانءِ
 سندوري رنگ سيندن جا
 ڏکن ۾ ڪئين پلا سونهندا؟
 جنين جا ور هجن گهاٽي
 انهن کي ڇا چلا سونهندا؟
 وطن لئه ٿي ڏهاڳڻ تون
 ڪندين ڪا دانهن جي سرتي
 صدين لئه سي سنپاريندي
 ڏلاري ديس جي ڌرتي
 اڃا پئي رت اوڳاچي
 ڏسي پيڙا وطن جي پوءِ
 اکين ۾ ڪئين وجهان ڪاجل؟
 سمورو ڏيهه ڏوتين جو
 سڄو ڏينهن لڙڪ لاڙي ٿو
 اهو ئي درد ماري ٿو
 سنواريان سيند ڪئين سائڻ؟
 وطن جا وار وڪري ويا
 ڏڪارن ۾ بڪون کاتي

اسان جا ٻار وڪري ويا
 سمهان ڪئين سيڇ تي سائڻ؟
 مني هن ديس جا مارو
 وٽن سان ويدنان اوري
 وڃائي ريت جون رليون
 سواءِ اوچڻ سُتا آهن
 ڇپاڙيان ڪئين چڪن پوتيون؟
 هتي منهنجا منا مارو
 ڳپي کي گند مان ڳولي
 بڪايل وات ۾ وجهندي
 اکين سان مون ڏٺا آهن
 پيٽن ڪئين پيگ پري جانان؟
 سنڌو ۾ هڪ سُتي ناهي
 اُڃايل ديس منهنجي جي
 صدين کان اڃ اُجهي ناهي
 اُگهاڙا پير نيائين جا
 جلن ٿا روز ڪاڙهي ۾
 ملي تن کي جُتي ناهي
 وڳا ڪنهن نڪ وڏي پايان؟
 لنگن تي لير هڪڙي ۾
 غريبن جو گذر آهي
 دکن ۾ پي نٿا دانهين
 وڏو تن ۾ صبر آهي
 ترڻ توڪل سنڌي ٿرهي
 ڏکيو ڏاڍو سفر آهي
 ڏکن ۾ ڏيهه هوندي پي
 ڪيون جي عيش عشرت ڪا
 اسان لئه سو ڪُفر آهي
 اسان جي ڌرم اهڙي جي
 خدا کي پي خبر آهي

اڙي سُونهن ايڏا هي انگل ڇو ڪرين ٿي

نه هيڏي ڏسين ٿي نه هوڏي ڏسين ٿي
پسي روپ پنهنجو گگن تي گهمين ٿي
ڇڳن ۾ سجائي چنبيليون هلين ٿي
اڪين جي ڪنارن تي ڪاجل هڻين ٿي
بدن جي بهارن تي چرڪيو پوين ٿي
وڏا زلف ڪارا هوا ۾ اڏائي
پپن تي هلين ٿي پري ڪا لڳين ٿي
جتان پي لنگهين ٿي خوشبوءِ وڌي ٿي
قسم سان گلن جي پري ڪا لڳين ٿي
رڳو ڪام تنهنجي اڪين مان ٿمي ٿو
بدن ۾ سمائي سمنڊ ڪو هلين ٿي
ڇاتين جي چولين ۾ چلڪي پوين ٿي
جڏهن لوڏ لاڏي ٻڏي تون لڏين ٿي
تڏهن سونهن توکي سنجهي مان سڏيندي
اسان جون نگاهون نمائون چون ٿيون
کپي ديد تنهنجي ڏلاري اسان کي
ٿيون خوش پيارين اڏائن کي پرڪي
پرين تنهنجي اڇوتي حُسن کي ڏسڻ لئه
هتي جون هٽيلا هوائون چون ٿيون
هلي آتون هيڏي وفائون سڏن ٿيون
ڪري عرض توکي صڏائون چون ٿيون
مٺي موه مايا اڃايو ڪرين ٿي
اسان جي اڪين کي نه پرڪي سگهين ٿي
اڏاري تون آنچل اڏائون ڪرين ٿي
لبن کي لڪائي اُچارو رکين ٿي
چتن کي چنڊي تون جهڙالو ڪرين ٿي
مٺي مند منڊي تون اڃالو ڪرين ٿي
چپن کي پيڪوڙي ڏندن ۾ هڻين ٿي

رڌم سان رڳن ۾ سواسو ڪڍين ٿي
الاڻي ته ڪيڏي اسانکي وڻين ٿي
مگر موه مايا ۾ انڌي ٿيو وڻين ٿي
اسان جي عشق جو نه ازالو ڪرين ٿي
ڏسي چنڊ چوڏس چڙيو پوين ٿي
اٿئي روپ اهڙو جو ڪڙيو پوين ٿي
نه سج کي مڃين ٿي نه چنڊ کي مڃين ٿي
چري سونهن ايڏو ستم ڇو ڪرين ٿي
لهي نيٺ ويندو هي جواني جو سورج
وسري هي سمورا وڳا ويس ويندا
عمر جي آهني هند اڃا قيص ٿيندا
مروڙي مُڪي سان ٽڪن جا هي تجلا
هوا تي ڏيئي جيان وسامي سي ويندا
اٿئي ناز جن تي آهي نيٺ ڪجلا
نه رهندا رڳن ۾ مڃازن جا بگلا
لڏي سونهن ساري لنگن مان هي ويندي
ڏسي هڏ هيٺا هي هوائون ڪلنديون
نظر نور نازڪ رسي نيٺ ويندو
ڏسي ڪون سگهندين هي نرمل نظارا
پسي ڪون سگهندين پوءِ ڪتيون چنڊ تارا
هلي ڪون سگهندين هوائن جيان تون
ٻڏي ڪون سگهندين کي ڪويل جون ڪوڪون
رُٺا رنگ سارا جڏهن روپ توکان
تڏهن سرد آنهون پري تون اڏاسڻ
اسان کي پُڪاري سڏيندين ڏٺاري
جڏهن وقت ويندو هٿن مان هلي هي
تڏهن پور پنهنجن جا اندر ۾ کي پوندا
جڏهن سور سينو تو ڪوري ڪپيندا
تڏهن سونهن تڙپي اڪيلي ڊڳن ۾
رُوئي روڳ ڏسندين پنهنجي بدن ۾
ڏسي حال هيٺا تڏهن سونهن تنهنجا
ڪلي تو تي ڪلندا زمانن جا ساٿي
سهي ڪون سگهندين گلابن جا ساٿي...!!

سند سرگ کان سرس لڳي ٿي

هُوَ ڏس باغ ۾ ڪوئل ڪوڪي
منڙو راڳ ملهاري ڳائي
هُوَ ڏس تند تنبوري چيڙي
صوفي سر پٽائي ڳائي
هُوَ ڏس مور مٺي جي پٽ تي
مُرڪي وينو ميگه وسائي
هُوَ ڏس هاري ڪيتي ڪيڙي
سونا روپا سنگ اُپائي
ناري ور جو هٿ وٺائي
هُوَ ڏس ڏاند اچن جي جوڙي
جوئيندي ڪئين جات پري ٿي

هُوَ ڏس چوليون ڇوليون ڪينجهر
جنهن ۾ ترندڙ بيڙي اندر
لال وڳي ۾ وينگس نياري
چرڪي ڪيڏا چال ڏئي ٿي
سند سرگ کان سرس لڳي ٿي

هُوَ ڏس ٻار ندي ۾ ترندي
خوش ٿي ڪيڏا تهڪ ڏين ٿا
پنپا وار ندي ۾ ترندي
آپ تي اڱم جئين لڳن ٿا
هُوَ ڏس نار ندي ۾ ترندي
چولين منجهه ڪئين چلي ٿي
سند سرگ کان سرس لڳي ٿي

هُوَ ڏس سونهن سکر جي ساري
ڪڻڪي ڪونج ڳچي سان ناري
هُن جي لنگ تي بخمل ساڙهي
واه جي چنچل چمڪي ڳاڙهي
هُن جي هڪڙي گهور ڳلابي
جهرڪ جي چڻ تازي تازي
ڏسندي ڏسندي هوش وڃائي
خمارن ۾ ڪيپ پري ٿي
سند سرگ کان سرس لڳي ٿي

هُوَ ڏس گورڪ اوچي ڳات سان
جنهن تي سونهن سڏي ٿي سنڌڙي
اُڏندڙ آنچل گهاٽا بادل
چرڪن چورا چمڪي پاييل
جهومن جوڙا نيڻ خماريل
خوب حياتي ڪيل ڪري ٿي
محبت ميت سان ميل ڪري ٿي
وٽندڙ ڪيڏي هير گهلي ٿي
جنت جي تاثير ملي ٿي
سند سرگ کان سرس لڳي ٿي

هُوَ ڏس شوخ سنڌو جون لهرون
پريت چيري چيرون پائي
لڏندي لمندي ڪئين اچن ٿيون
هُوَ ڏس جر تي ڏيئا جرڪن
گهونگهت کولي ليئا جرڪن
هُوَ ڏس جر ۾ اڪا وجهندي
ناري ڪنڌ نمائي پوڄي
سنڌو پنهنجو داتا سمجهي

مرڪي مهاڻي نار مڇي لاءِ
آڏي مانجهي واجهه وجهي ٿي
سند سرڳ کان سرس لڳي ٿي

هو ڏس سهڻي سيوهڻ نڱري
جنهن ۾ قلندر مي رقص
هو ڏس سچل سچ چوي ٿو
هو ڏس گهوت پٽائي پٽ ٿي
عالم لاءِ ڪئين عرض ڪري ٿو
سامي جو پي سنڪ وجهي ٿو
چارڻ چوري چنگ چوي ٿو
ڌرتي منهنجي جيجل جهڙي
هندو مسلم هڪ ڪري ٿي
سند سرڳ کان سرس لڳي ٿي

هو ڏس ڪاڇو ڪيٽي بندر
هو ڏس سهڻو سند سمندر
گونجي ڪيڏو گوڙ ڪري ٿو
جنهن مهل سندو چوڙ ڪري ٿو
هو ڏس لاڙ پتن جون شامون
جهومن واه ڪپن تي لامون
هو ڏس نريڙي نير تي نيرڳ
ڪئين ترنگ سان ترن پيا ٿا
هو ڏس پيلا پيلا گلڙا
سورج مڪي سون سريڪا
واهوندي ۾ لڏن پيا ٿا
هو ڏس سارين سونهن پليري
اڪين ۾ ڪئين نار وجهي ٿي
سند سرڳ کان سرس لڳي ٿي

هو ڏس رايون بولا يون سايون
ڏڪندي مالڪ وٽ مڙن ٿيون
جن ۾ چڙا چنگ وڃن ٿا
ڏاڍا پيارا رنگ لڳن ٿا
شام جو پنهنجي ماڳ تي موٽي
ناول تي ڪئين ننگ ورن ٿا
ڏيما ڏيما پير ڪجن ٿا
هلڪي هلڪي ڌوڙ آڏي ٿي
سند سرڳ کان سرس لڳي ٿي

هو ڏس جهونو ڪٽ تي ڪڱهندي
پن جي بيڙي چپ تي رڪندي
روز دونهي ۾ درد آڏائي
جهڙڪي سند جمالا ڳائي
ڏٺ پروليون روز ٻڌائي
جهوني سند کي جيوت ڏي ٿو
هن جي پٽڪي ور ور مان بس
موٽن جي مهڪار اچي ٿي
سند سرڳ کان سرس لڳي ٿي

هو ڏس سهاڳڻ سيند سجائي
اسر جو اُتندي ڪماڙ کولي
حجاب رڪندي مور نه ٻولي
انڊلٺ انگڙا آرس موڙي
ڪلندي ويني ڪير ولوڙي
جنڊ کي جوئي منڊ منڊيندي
رتڙا چانور روز چڙيندي
هرمچ پڪو ڀرت پريندي
کوه تي پهچي هيل ڪڏندي
ڀڳلن جهڙا ٻار جڙيندي
مور نه ورچي سگهڙ سڀائي

ايڏا سارا ڪم ڪندي پي
پنهنجي سس کي جيءَ چوي ٿي
سند سرڳ کان سرس لڳي ٿي

هُو ڏس ڏور ننگر ۾ ناري
مينهن لاءِ ماندي مينهن لاءِ ماندي
پاڳ پري هڪ ڏينهن لاءِ ماندي
آپ ۾ هلڪو آڙنگ ڏسندي
پوڏيسر جي پوري ڪپ تي
مرڪي پنهنجا ميندا ويڙهي
ساري سونهن بدن ۾ ميڙي
چم چم پائل سرگر چيڙي
بانهن ۾ باجو بند لڳائي
ڪم ڪم ٽيپي نرڙ تي پائي
سانوڻ لاءِ سو سانگ سجائي
ڊيل سان ڊڪندي مور سان مرڪي
راسوڙن جي ڏن تي ڌڙڪي
ٿاريلي ٿن ٿن نجي ٿي
سند سرڳ کان سرس لڳي ٿي
هُو ڏس ڏس هسيون هار نرالا
سندڙي جا سينگار نرالا
گل تي ٿيلا نڪ تي ٿيلا
سيند نموريل ٽونر ٽنڊيلا
ميندا ويڙهيل جهومڪ جهيلا
ڪجلاسر کان ڪينجهر تائين
جانجهر پائي سونهن جهڙالي
رم جهم رم جهم رقص ڪري ٿي
سند سرڳ کان سرس لڳي ٿي
سند سرڳ کان سرس لڳي ٿي
◆◆

”چمي“

چمي ٻن چن جو سُريلو سنگم
چمي ڪنهن ڪوي جو نرالو نظم
چمي مان محبت وٺي ٿي جنم
چمي کي چمڻ لاءِ اڪيون پي سڪن
چمي عيد ڏهاڙي جي پاڪر وڌي
چمي دپ ديوالي جيان آ پلي
چمي ڳالهه دل جي سدائين سلي
چمي ٻار ننڍڙي جي بوڙيو ڇڏي
چمي ماءُ جيچل جي ممتا گهڻي
جا محبت جي سمندر ۾ لوڙهيو ڇڏي
چمي پيڻ ٻاگهل جو ڀرم رکي
چمي رُخ رڳن جا موڙيو ڇڏي
چمي راس ليلا ۾ راڏا بڻي
چمي باغ واٽيڪا ۾ سيتا بڻي
چمي شهر پنيور ۾ سسئي بڻي
وچوڙن کي ويڙهي وصل ڏي هلي
چمي راز محبت جو ازل کان لڳي
چمي درويدي جي پنجن کي ملي
چمي عشق يوسف ۾ ڏليخان بڻي
چمي رنگ جيون ۾ پري ٿي پري
چمي ٻن دلين کي ملايو ڇڏي
چمي خوابن ۾ ايندي ٿي ڪلايو ڇڏي
چمي مارئي جي ڀٽن لاءِ لڄي
چمي آس سارا جي اڏوري رهي
چمي صدين کي روٽاڙي رلايو ڇڏي
چمي سارنگا جي هٿن جو ڏوهو
چمي سڪ مومل جي چڪيا چڙهي
چمي دانهن سورن جي بيچل ٻڏي

ڄمي لڙڪ ليلا جو مجني ڏنو
 ڄمي هير رانجهي جي ڌڙڪن وڳي
 ڄمي هاشمي جي فطرت بڻي
 ڄمي ڪي چوان ڪئين فحاشي ڪئي؟
 ڄمي ۾ سڄو جڳ جڙيو وڻي
 ڄمي بس چقمق جيان ٿي چڪي
 ڄمي ڪون دين ڌرم ٿي پڄي
 رڳو سڪ سيني ۾ سمايل هجي

جڏهن تيز اس ۾ تپي ٿي زمين
 تڏهن بارشن جا چمر ٿا چئن
 اها آ گگن جي پتن ڪي ڄمي
 جا واري جي پياسي بدن ڪي ڇهي
 سا روح رڻ تي ڄڻ بادل وسي
 جا تتي ريت تڙ تان پاڻي پري
 سا پويتر پڳن جي دڳن ڪي ڄمي
 جو گڏي ڪنڌ پومي لاءِ وڙهندي ڪري
 سا شهيدن جي اٿئي وطن ڪي ڄمي
 جا ڪيلاش جي پهاڙن کا چلڪندي اچي
 سا سنڌو جي ساگر ڪي سڪ مان ڄمي

ڏسي ميت منڙو حجابي سڪيءَ
 ٿي شرم ۾ اڪڙيون ٻوٽيو ڇڏين
 سا به اڪين جي اڪين ڪي چمي ٿي لڳي
 جا بدن ۾ هوندي به لڪندي وڻي
 جا چين تي اچڻ لاءِ ٿي ڦٽڪيو پوي
 جا ريتن ۽ رسمن جو ٻارڻ بڻي
 ۽ رڦندي رڳن ۾ ڇپيو ٿي وڃي
 سا گلن کان گهڙيري وڻي ٿي وڻي
 جا چين مان ڦٽي ٿي جهڙي جيان
 جا اڪين مان اُپري ۽ اڪين ۾ لهي
 سا به ساهن ۾ پيوند ٿيو ٿي وڃي

تون لڪي لوڪ کان بند دريون ٿي ڪرين
 طاق ملندي چون ٿا ڏسي ڇڏ ڏسي
 اسان جي ملڻ ڪي چمي ٿا چون
 گلن جي لڏڻ ۾ ڄميو ٿيون لڇن
 لڳي ڳالهه دل سان ٿي توکي گهڻي
 وڃائي تون تازي ٿي ڪل ۾ ٻڏين
 اها پي هٿن ڪي هٿن جي چمي
 رڳوبس اندر جي اڪين سان ڏسين
 تنهنجي بدن تي پاتل وڳو پي چمي
 تنهنجي ڪنن ۾ جهومڪ لڳن ٿا چمي
 تنهنجي اڪين ۾ وڌل هي ڪجل پي چمي
 تنهنجي وارن جي چوٽي ۾ لڏي ٿي سڳي
 سا به ڪري چيلھ ڄمڻ لاءِ انوکي نڳي
 تنهنجي هانو تي هُري ٿي ڏهري وڏي
 سا به سڄو ڏينهن لڏندي ڳچيءَ ڪي چمي
 تون وارن ڪي کولي هوا تي ڇڏين
 سا به لڳي ٿي چڳهن ڪي چڳن سان چمي
 تون محبوب جي گورن گلن ڪي چري
 چو ڇهڻ ساڻ اِيڏي ٿي چرڪيو پوين
 تون اياڻي صفا اڃا ٿي لڳين
 تون چمي جا قصا ڪون سمجهي سگهين
 هو چيو ڇا خدا ڪون سمجهي سگهين
 تون چنڊ ڪي پري گگن کان رکين
 تون نديءَ ڪي روڪي سمنڊ ڪي چوين
 ٿڌو ٿي ٿڌو ٿي آي اڃارا ڪوي!
 مان چوان ڪئين سونهن تو سانوڻ سنڌي
 تنهنجي وسڻ ۽ پسڻ ۾ زندگي اٿئي
 نه روڪ جوين سنڌي جلتڙنگي
 تون هٿن سان چين سان بدن سان پلي
 چمي ٿي چمي ڏي چمي وڃ پرين.....!!

”غربت“

غربت ماڻهون ماري ڄاڻي
 غربت خاصا ڪاري ڄاڻي
 ڳاراڻي ۾ ڳاري ڄاڻي
 پنهنجو پيٽ ئي پارِي ڄاڻي
 غربت ريتون رسمون توڙي
 غربت من ڪي روز مروڙي
 غربت سڀنا خاڪ ڪري ٿي
 غربت هيڻي هاڪ ڪري ٿي
 غربت ڄمار گهٽائي ويٺي
 خون اسان جو ڪپائي ويٺي
 غربت ڪارا چاندي ڪندي
 غربت مينا ماندي ڪندي
 غربت ڏاج نه ڏيئي ڄاڻي
 غربت ڪاڇ نه ڪوئي ڄاڻي
 غربت هڪڙو ويل سراسر
 جيون تنهن ۾ جيل سراسر
 غربت پوڄا پاڻ نه ڄاڻي
 غربت ناٺ ۽ باٺ نه ڄاڻي
 غربت ڏينهن تتي جو واريءَ
 غربت ڪوجهي غربت ڪاريءَ
 غربت قاتل غربت ماريءَ
 غربت جا هن رنگ گهڻيرا
 هو جو مارو ماڻهون آهي
 غربت هن ڪي ائين ٿي ڳوهي
 جئين ڪا نار اتي ڪي ڳوهي
 غربت هن ڪي ائين ٿي پيهي
 جئين ڪا ناري مرچ لساڙي
 غربت هن ڪي ائين ولوڙي
 جئين ڪا نار مهِي جي ماتي

غربت هن ڪي گهوتي ويٺي
 جئين ڪا نار سرمو گهوتي
 ائين ٿي هن جو رت هي چوسي
 جئين ڪو چٽور بدن سان جهٽي
 هن ڪي غربت ائين ٿي ڪاهي
 جئين ڪو هاريءَ جوڙا جوڙي
 ائين هو درد ڪلهن تي ڪاهي
 ها هو هڪڙو ڏوتي آهي
 ڏک جي ڪليل پوتي آهي
 ڏيهه سنواري ڏک پراڻي
 ٻنيون پوکي بک پراڻي
 ليڪا چوڪا ڪون ڪري ٿو
 ها بس هڪڙي اون ڪري ٿو
 سالن کان هو قرضو آهي
 روز وڏيرو ڪاريون ڏي ٿو
 ڪون ڪڏهن ڪجهه ساريون ڏي ٿو
 ڪير به هن جو ٻيلي ناهي
 ساري گنگا ميلي آهي
 منهنجا مالڪ ائين چو آهي؟
 ڪنهن وٽ گاڏي ويڪو آهي
 ڪنهن وٽ پنهنجو پير به ناهي
 ڪوئي پل پل ويس مٽائي
 ڪنهن وٽ ليڙ لٽو پي ناهي
 ڪوڪو طعام تري ٿو ويهه ويهه
 ڪنهن وٽ ڪارو اٽو پي ناهي
 ڪير ٻڌائي داتا توکي
 تنهنجي دنيا اوکي آهي
 هو جو جهاز اڏي ٿو آپ ۾
 ان ۾ جيڪو ماڻهون آهي
 ان ۾ هن ۾ فرق به ناهي
 قسمت سارا ڪيل رچائي
 هو جو جهولي جهولي ۾ ٿو
 ٻار وڏيري تونگر جو ڏس

هُوءَ جا ڪوئي تي حياتي ڪٿي تي پيئي

هُوءَ جا راهن ۾ ويندڙ تڪي تي پيئي
تنهن کي طوائف جو ڪوجهو لقب ڪئين ڏجي؟
هُوءَ جا خيمي ۾ ڪٿوري جيان ٿي ڪلي
هُوءَ جا گلن کي اکين ۾ سمايو هلي
هُوءَ جا هٿن ۾ محبت جا پوپٽ جهلي
هُوءَ سڏي ٿي سڏي ٿي ڪنڇن ڪلي
تنهن جي پوڄا ڪجي دل جي ديول اندر
هُوءَ جا خوابن ۾ چونئري جا ڦيرا ڦري
هُوءَ جا نئين سج سڀن ۾ نڪاح ڪري
پوءِ به ڪنواري ازل کان هُو سارا جيان
هُوءَ جا امرتا پريتم جو ناول لڳي
هُوءَ جا ساحر جي اکين ۾ سرامي جيان
هُوءَ آ دلين جا ديبل لٽيندڙ پري
هُوءَ آ اکين جي تيرن سان ڦٽيندڙ پري
هُوءَ آ دينن ۽ ڌرمن کان مٿاهين صفا
هُوءَ بندرا ۾ ڪنعي جي گوپي جيان
هُوءَ مٺي جي گهٽين ۾ ٻرندڙ ڏيئو
هُوءَ ڪڪر مان ڇنڊ جو پاتل ليئو
هن جي جوپن ۾ بهارن جي وڻڻوت اٿئي
هن جي ٻوليءَ ۾ تترن جي لولي اٿئي
هن جي ساهن جي رم جهم ۾ سانوڻ وسن
هن جي ٻانهن جي تارين ۾ ٻاڳو لڏن
هن جي هلڻ ۾ ڪجلي جا گينور لڇن
هن جي ڪنن ۾ اڪن جا ڦليا ڪڏن

ان کي ڏسندي ڪلندي ڪلندي
نرڏن ٻالڪ جُھولڻ چاهي
ها پر هن وٽ پونجي ناهي
غربت سارا خيال ڪيائي
هو ڏس سين وڏي جو پاليل
ڪارو ڪُٽو ڪيڪ ٿڌي ٿو
بکيو ٻالڪ دانهن ڪري ٿو
مالڪ تنهنجي ڪهڙي ڪايا
ڪنهن تي اُس ته ڪنهن تي ڇايا
ڪنهن لاءِ ڏوڙ ته ڪنهن لاءِ مايا
هو جو پيگ پيئي ٿو وسڪي
منهنجا چپ پي چڪجن ٿا پر
منهنجو پيٽ موالِي اُن جو
مون لاءِ لولو ڳالهه وڏي آ
هو ڏس پيڙا هٿ جي در تي
هڪڙي نار نشي ۾ تڙندي
شيشي مان ڏس سرڪ پري ٿي
سا ته وڏي ڪا مايا موهي
جنهن کي پنهنجي پرڪ به ناهي
تنهن لاءِ سڀ ڪجهه دولت آهي
ها پر هن لاءِ لڄ وڏي آ
هو جا نار مٽي جي چپتي
پاڻي مان جا پيگ پري ٿي
هن کي نشا پيار پلر جا
هُو جا ناريءَ نڪ وڏي سان
پنهنجي ويٺي پٽ سنڀالي
غربت ۾ جا گهايل هوندي
ور سان ويٺي ست سنڀالي
سا ته سنڌو جو شان رکي ٿي
مرڪ ۽ پنهنجو مان رکي ٿي
ڌرتي جيڏو ڌيان رکي ٿي
غربت جو ڪل گيان رکي ٿي!

هن جي وارن ۾ مُگرا ۽ موتيا گهمڻ
هُن جي نيڻن مان اسُو جا موتي ٿمڻ
هن جي پيرن ۾ پاتل چيرن جو قسم
هن جي ڇاتيءَ ۾ دجلا جون لهرون اُٿڻ
هن جي چهري جي رنگت ۾ ستارا لپڻ

هن جي ساهڻ جي سفاري آ جنهن به پيتي
تنهن کان اسڪاچ ۽ شيمپئن به وسري ويون
هن جي چپن جي امرت آ جنهن به چڪي
تنهن کي انگورن جو رس پي پاڙو لڳو
هن جي چتن جي چانو ۾ جيڪو سُتو
تنهن کي کانڪهي جي چانو ۾ کاڙهو لڳو
هن جي ٻانهن جي هندوري ۾ جيڪو لڏيو
تنهن کان سرامڻ جون لوڏون به وسري ويون
هن جي وارن کي جنهن به وهڻا ڪيا
تنهن کي تڪيا ۽ طول به پٿر لڳا
هن جي رقص ۾ جنهن جو به روح ٻڏو
تنهن کي سمنڊ به چوڏهين جو شانت لڳو

اُن پري کي ڀلا ڪئين وئشيا چوان؟
جيڪا غُربت جي گهاون ۾ ڀاپڻ بڻي
جيڪا بکن جي کاڌن ۾ ڦٽيل سڄي
جيڪا نصيبن جي ماري ۽ لُٽيل سڄي
تنهن کي دنيا جون نظرون ٿيون دوشي چون
جنهن جي روح کي پويتر چوي ٿي هوا
جنهن جي چپن تي تبسم تري ٿي سدا
جنهن جي پويتر نيڻن کي پوپت چمن
جنهن جي جسم ۾ ڪيئي پيا جُگنو گهمڻ
تنهن کي طوائف چوڻ وڏو دوش آ
هُوءَ نردوش آ هُوءَ نردوش آ

تون امير هوندي غريب ڪيڏو

سڪون لئه جو سدا سڪين ٿو
ڏسي تون پنهنجو پليت پاڇو
اڪيلو هوندي ڊڄين ٿو ڪيڏو
نڪي ساه سورهو ڪڍي سگهين ٿو
نڪي خدا کي وڻي سگهين ٿو
نڪي اڱڻ تي نڪي سمهين ٿو
نڪي تون تارا ڳڻي سگهين ٿو
وسي ٿي بارش چٽي ڪڍين ٿو
مٽيءَ کي بُت تان چنڊي ڇڏين ٿو
مٽيءَ جا ماڻهون مٽيءَ نه ڄاڻين
هوا لڳي ٿي چشم ٿو چاڙهين
پري ڍڍ کي چڙهين تون گاڏي
بڪئي پيٽ سان هلڻ نه ڄاڻين
پري تون شيشا شراب پئين ٿو

گهڙي جو پاڻي پلر ڇا ڄاڻين؟
 سدا برف سان جگر کي نارين
 هٿن سان ڪمرا ٿڌا رکين ٿو
 ڪپن جا جهوپا هوا ڇا ڄاڻين؟
 ڪري ٿو اک مان لُڙڪ نه ڄاڻين
 تري تي مڪ تي مُرڪ نه ڄاڻين
 پري تون ڏک جي سُرڪ نه ڄاڻين
 اڃان چوين ٿو امير آهيان
 اڙي اياڻا اميرزادا.....!!
 پڪين جون لوليون ڪڏهن نه ڄاتيون
 رڳو بدن جي وڳن ۾ پورو
 اکين جون بوليون ڪڏهن نه ڄاتيون
 پرار تان ڪئين پُڪار بڻجي
 اچن ٿيون ڪنهن لاءِ سُڪار بڻجي
 اُهي نگاهون سگهين جي سمجهي
 ڪرين تون سجدا هزار پيرا
 جسم فروشي اکين سان ڏسندي
 ڪڏهن نه ڄاتو درد اهو ٿو
 لهو لهو ڇو جو جسم سمورو؟
 ٽڪي تي ڇا لاءِ عزت وڪاڻي؟
 اکين مان ٽپڪي اُداس پاڻي
 ڪڏهن نه ڄاتي اها تو ڪهاڻي
 ٻچا بڪايل ڏسي اُڃايل
 ذالٽن ۾ ضمير ماري
 حوا جي ڌيءَ ڪئين اڳن چڙهي ٿي
 اهو نه پرڪين اڙي اياڻا
 غريب جو ڪئين گذر ٿئي ٿو
 گپي جو ٽُڪرو سفر ٿئي ٿو

بُڪن جي ڪهاڻي اڃا وڏي آ
 بُڏي نه سگهندين صفا ڏکي آ
 حياتيءَ ڇاهي، ڪٿا ڊگهي آ
 ڪتابِ فطرت اول پڙهي آ
 جيئن جي چاهين اهو سڪي آ
 گلن تي پوٽ مڙن ٿا ڇا لاءِ؟
 گگن ۾ ٿيڙو تڙو ٿا ڇا لاءِ؟
 ڏسي چانڊوڪي اُداس ٿيندي
 چڪور چنڊ لاءِ لڄي ٿو ڇا لاءِ؟
 ڪڙهي اُجن ۾ قرار ماڻي
 هرڻ پلر جو پڇي ٿو ڇا لاءِ؟
 مئل ڦر جي مٽي رکون ٿا
 ڊڳيءَ تنهن ڄم کي چٽي پرانسي
 ڏسي گگن ۾ ڪنوڻ جا ڪيٽا
 مٺي جي پٽ تي ملهار چيڙي
 ڪري تهوڪا مور ٿو ڪنهن لاءِ؟
 گلاب وانگي گهٽا کي واسي
 هوا اُٺي جي اچي ڪٿان ٿي؟
 چلر چڏي ڇو چڙي ڪلر ۾
 سڄو ڏينهن وهنجي سڏي ٿي ڪنهن کي؟
 سمنڊ جو پاڻي صفا ڪڙو آ
 مڇي ڇو تنهن ۾ سدا سرهي آ؟
 مندن تي موٽي اُڏار بڻجي
 پڪي ڇو پنهنجي وطن وڃن ٿا؟
 اهو جي ڄاڻين اڙي اياڻا
 حياتي تنهنجي گلاب ٿي پئي
 ڪرين جي محبت غريب سان تون
 گناه به تنهنجو ثواب ٿي پئي

“مٺي”

سُريلي سانجهه جي ٿاڻي
 مٺي ۾ موتيا مرڪن
 ڄماريل نيٺ حياتين جا
 چنبيليون چوٽلا مهڪن
 وڊيسيءَ سوم رس جهڙيون
 جوانيون جوش ۾ بهڪن
 ستارن سان پرين چولا
 ٽڪن جا تجلا اڏرن
 گگن تي رات ڪاري جو
 چنڊرما چاندني اوتي
 مٺي جي سينڌ ۾ چڙڪي
 سنڌوري رنگ جوپن جا
 پرن ٿا مانگ روهيڙا
 مٺي آلاڏلي وينگس
 مٺي جي ٻانهن ۾ ڇوڙا
 وجهن ٿا پاڻ پينجولا
 مٺي جي نڪ ۾ ڦلڙي
 وجهي ٿو ڦوڳ ونگڙ جو
 مٺي جي ڪن ۾ جهومڪ
 وجهن ٿا نم نمورين سان
 مٺي جي ٻانهن ۾ باجو
 ٻڌن ٿا جهنگ جوڳيڙا
 مٺي جي اک ۾ سرمو
 وجهي ٿي سانجهه سانولڙي
 مٺي جي پير ۾ جانجهر
 ٻڌي ٿو وڻ ڪونپٽ جو
 مٺي جي ڪونج ڳچڙي ۾
 سونارو سون جي ڏهري

وجهي ٿو لاڏ مان لاڏو
 چوي ٿو ماڻ ۾ چاهي
 مٺي ۾ زندگي آهي
 مٺي جي سونهن کي سجدو
 اسان جي بندگي آهي
 مٺي جون مور بازارون
 گهمڻ تي دل گهڻيون چاهي
 مٺي جون موڪريون گهڻيون
 سڳند جون شيشيون ڀريل
 وڻن ٿا ويڪرا رستا
 هلن ٿيون حرس مان ناريون
 مٺي جون هوتلون ساريون
 سواڏي طعام جون ساڪي
 جليبيون روز ٿيون جرڪن
 گڏي تي مور ٿو ٻولي
 مندر ۾ مورتي مُرڪي
 هڻن تي ڊيپڙا ٻاري
 اُتاري آرٽي ڪنهن جي
 پڪاري روز پوچارڻ
 مٺي ۾ راڳ موهن جو
 وڄائي روز پوچارڻ
 مٺي ۾ سُر صادق جو
 بُري ٿو ٻاٻيهي وانگي
 گڏي جي پٽ تان ڏسجي
 ڏهر ۾ ڏيک حياتي جو
 گهڙي سان نار ٿي چلڪي
 ڪڏي ٿو ڪڇ ۾ بالڪ
 مٺي جا جهوپڙا جهرم
 لڳن ٿا ڪهڪشان ملڪي
 گڏي تان شهر دلبر کي
 ڏسي ٿي چوڪري چرڪي
 مٺي جو شهر ٿو مُرڪي

مان وسان تنهنجي ديس تي
 تون مُرڪ ٿي ڪنهن نار جي
 ۽ چڏ موهي چاڇرو
 هي گهير ناهي گهاگهرو
 تون ڪر ڇتا چانورو
 مان ٿڪ پڇان ٿورڙو
 مان تهڪ ٿيان ڪنهن ٻار جو
 تون ڪلين منهنجي ڪل تي
 مان ڏسان تنهنجي جهل ڪي
 تون وڃين مون ۾ ويڙهجي
 جئين چار ٻڪي پينجولو
 جئين ڳولاڙي جي ول ڪا
 ٿي پاڪر پائي ٻُنڊ سان
 ائين مل منهنجي تن سان
 او نار منهنجي ننڍڙي
 تون ڦوڪ ٿي، مان ونسلي
 مان وڃان تنهنجي ون ۾
 تون چنڊ ٿي، مان ڌرتي
 ڪر روشن مونڪي سرتي
 تون چير ٿي، مان پيرڙو
 تون وڃ منهنجي وڪ ۾
 تون ندي ٿي، مان سمنڊ ڪو
 ڪر چوڙ مون ۾ ڇُلڪي
 تون ڪوه ٿي، مان ڪوس ڪو
 مان ٻُڌان تو ۾ اونڌڪو
 تون نير ٿي، مان پياس ڪا
 مان پيئان توڪي پل ۾
 تون سمنڊ ٿي، مان مڇلي

آرات ڏاڍي چاندني

ٿي لڳي هير واهوندي
 ٿو چنڊ پنجي اڪڙي
 تون آءُ ته ڪيڏيون راندڙي
 او وينگس منهنجي بنڙي
 تون چيچ ٿي، مان چلڙو
 مان هجان تنهنجي هٿ ۾
 آ نينهن تنهنجو ننڍڙو
 تون گيچ ٿي، مان گلڙو
 مان ڳايان توڪي گڻ ۾
 تون وار ٿي، مان سڳڙو
 مان لڏان تنهنجي ڪت تي
 تون ڳچي ٿي، مان هنسلي
 مان ڇهان تنهنجي چاٽڙي
 آ روشن ڏاڍي راتڙي
 تون رات ٿي، مان باڪ ڪا
 مان ڦٽان تنهنجي تن مان
 تون ماڪ ٿي، مان گل ڪو
 تون ڄمي منهنجي ويس ڪي
 تون رُت ٿي، مان ميگه ڪو

مان جيئان تنهنجي جل ۾
 تون پارس ٿي، مان لوه ڪو
 تون سجين جيڪر سون ٿيان
 تون هرڻ ٿي، مان بن ڪا
 ڏي نينگ ٿيا چمڪو
 تون ڪن ٿي، مان جهومڪو
 مان هلان تنهنجي حرس ۾
 تون نڪ ٿي، مان نٿڙي
 مان ڳهان تنهنجا چيڙا
 تون تن ٿي، مان ويس ڪو
 تون پائين ڪري ڪپڙا
 تون ڊيل ٿي، مان مور ڪو
 تون جهپ منهنجا آنسوڙا
 تون چيلهه ٿي، مان هيل ڪا
 تون ڪڙين مونڪي ڪچ تي
 تون وچ ٿي، مان واڌڙ ڪو
 تون ڪنوين ڪري ڪجڪو
 مان گوڙون ڪيان گجڪو
 تون تند ٿي، مان تونئر ڪو
 مان سجان تنهنجي ڪنج ۾
 تون باجهه ٿي، مان بار ڪو
 مان سمهان تنهنجي هنج ۾
 تون ٿڪ ٿي، مان رلڪو
 ۽ ويون سُبجي پاڻ ۾
 ڇا رکيو آ چڪتاڻ ۾
 تون هلي آ چانڊاڻ ۾.

سانجه ويلا سدا

وار ڪارا وڏا
 تون جو ڪولي ڇڏين
 ونگ مونڪي وجهن
 رنگ تنهنجا گهڻا
 روپ موهي ڇڏين
 تهڪ ڏي تون ڪلين
 ڏند تنهنجا اڇا
 وچ وانگي لڳن
 نيڻ ناسي وڏا
 ڏنگ مونڪي هڻن
 ناز نيرا ڪرين
 ٻانهن لوڏي لُٽين
 دل جا ديبل سڄا
 سونهن سانوڻ مٿان
 جند گهوري ڇڏيان
 گهور هڪڙي مٿان
 پاڻ اوري ڇڏيان
 مُرڪ مُڪڙي جيان

روز تنهنجي لڳي
 ڏيڊ دل کي ٿي
 نٿ تنهنجي پرين
 مور ڪيڙو لڳي
 رقص تنهنجو ڏسي
 هرڻ ڏيمو هلي
 عڪس تنهنجو ڏسي
 چنڊ چرڪيو پوي
 نپ نيري منجهان
 روز جهانڪي پيو
 سڄ توکي ڏسي
 ڊيپ بڻجي وڃي
 مور توکي ڏسي
 ڊيل وسري وڃي
 چال تنهنجي ڏسي
 باز پڙڪيو وڃي
 سمنڊ توکي ڏسي
 جوار اٿلي پوي
 نديءَ ۾ تون پوين
 چيرون پائي نجي
 نير توکي ڇهي
 گول چاتي مٿان
 رڻو اڏري وڃي
 برف پگهري وڃي
 مانگ مائي مٿان
 چني سرڪيو وڃي
 جهاڙ جهومي پون
 خوب مونڪي وڻن

ويس پيلا پرين
 تون جو پايو گهمين
 ماڪ توکي چمي
 وله ۾ جو سُمهين
 باڪ ويلا پرين
 چير سان تون هلين
 واءُ جهونڪي مٿي
 لام وانگي لڏين
 روز مونڪي وڻين
 خور ڌرتي مٿي
 پير ڏيما ڪڍين
 چپ چوري سنهڻا
 گيت لاڏا چوين
 ٻول منڙا ٻڌي
 ياد ڪويل اچي
 روز مون ۾ نجي
 سار تنهنجي رڳي
 دل جي ديول اندر
 پاڻ پوڄا ڪيان
 روپ راڌا سندنو
 خوب تو ۾ پسان
 مان ته مرلي بڻي
 روز تو ۾ وڃان
 روح جي آ صدا
 ساه توتي ڏيان
 نيٺ تنهنجو ٿيان

◆◆

اڙي او وقت جا وحشي!

اڙي او سونهن جا قاتل
 ڪيو هي قهر ڪيڏو تو؟
 رلايو شهر ڪيڏو تو؟
 گتافي خون سان ڪيڏي
 پُساو رات پشاور ڪي
 گهي سڀ ڪهلڙا بچڙا
 قيامت هي مچائي آ
 انهي ڌڪ ۾ ڏڪاري آڄ
 رُني ساري خدائي آ
 مگر تو ماڻ ۾ مُرڪي
 لڄايو مانڪو آهي
 هڻي گوليون گلابن ڪي
 خوابن ڪي ڪتابن ڪي
 جلايو تو جُرم ڪهڙي؟
 صغيرن جي صحيفن ڪي
 سوالن ڪي جوابن ڪي
 صفا نردوش نماڻن ڪي
 بنا ڪهن ڏوه جي پيلي
 اُجاڙيو تو اڙي ظالم!
 اسانجو هي چمن آهي
 بمن جي باه ۾ باري
 اسانجا بال ڀولا هي
 جُهڪايو تو سبز پرچم
 امن جي ائين اڏامڻ تي
 وياڪڻل هي وطن آهي
 مڪاري سوچ تهنجي ۾

رُنو ڪيڏو گگن آهي
 سڄي فطرت پُڪاري تي
 صغيري سوڳ ماري تي
 پڪين ۾ درد تو سُڌڪي
 اکين ۾ آڱ تي پڙڪي
 هوائون هوش ۾ ناهن
 جبل سارا جهڪي ويا آهن
 وڻن ۾ ماڻ هيڪاندي
 وجهي تي ڌار ڏيلن ۾
 سمونڊن شانتي آهي
 نماڻو چنڊ سُڌڪي تو
 سُهائي سج ۾ ناهي
 پڪي تي بات اونداهي
 لڄي تي تيز لهرن ۾
 ندين ۾ پي نراسائي
 چوي تي رات اونداهي
 گتوري خون ننڍڙن جو
 وطن ڪي نيٺ واسيندو
 پنل هي شهر پشاور جو
 سُڻي هاڃو ڪري ماتم
 پُڳي ماتا شفا خاني
 ڏسي لاشا ڌري ڪيڏي
 صفا ٿي وئي چري ڪيڏي
 ڪري ڏانهون چُمي چولي
 لهُو ۾ لال بالڪ جي
 بُدي هر چيخ اڌرائي
 ڏڪاري ماءُ جي ڪل تان
 وهي تي لاڙ لڙڪن ۾
 جُڏائي بار ننڍڙي جي
 وڍي تي ڪرت وانگي ڙي
 ڪٿا هي شهر پشاور جي
 نسوري ڪهر پشاور جي

اسين ارڏا ڏڪن ڏاڍا

دڙن جي ديس جا واسي
ريجن جا راز ٿا ڳوليون
اُجن ۾ اُج ٿي پٽڪون
سُجن جا سُور ٿا پرڪون
بُڪن ۾ بُڪ ٿي پوڳيون
جهوني ڪنهن جهوڪ تي ويهي
پري ڏاڀر پتل جا ڪي
اُئين جو ڪير ٿا ڏوڪيون
ڏڪن جي ڏوڪ ڪي ڇهندي
ٿوهر جو چير ٿا ڏوڪيون
اڪن جا پُٽڪلا توڙي
بَڌون ٿا سور سيني لاءِ
نمن جي بُور ڪي گهوٽي
پيئون ٿا مرض موذي ۾
بلائن کان بچڻ جي لاءِ
پائولا پير ۾ پايون
صفا سادا اڃا آهيون
پڪين ڪي پيار مان پاليون
بُوهن ڪي ٿا ڪيون ٻارڻ
ڪوهن مان خوب ٿا ڄاڻون
ڌڻن سان دل لڳي آهي
وڻن سان پي وڏي آهي
اسانجي عشق جي ڪهاڻي

ازل کان ائين لکي آهي
اسين دولهه اسين دودا
اسين ڌرتي سنڌا جوڏا
جڳن کان جنگ لڙي ڄاڻون
وطن لاءِ ٿا وڙهي ڄاڻون
نڪي ڪنهن کان مُڙي ڄاڻون
اڏي ٿي سر رکي ڄاڻون
نرالو جام شهادت جو
ڪلي ڪڏي چڪي ڄاڻون
اسين سوڍا سنڌي آهيون
اسان جو هي عزم آهي
وڏن سان هڪ وچن آهي
وطن سان واسطا توڙي
ويون ڪنهن ڏيهه سڻي ڏي
غداري گار جهڙي هي
اسان جي انگ ۾ ناهي
ڏلي پوءِ ڏيهه ڪي ڇڏيون
نسل ۽ رنگ ۾ ناهي
اسان جي بندوق اهرڙي
اوهان جي ڍنگ ۾ ناهي
اسان جي سادگي سائين
اسان لاءِ زندگي آهي
گُذارو پي غضب آهي
سڪل، ٻاجهر سنڌي ماني
بصر جي ڳنڍ سان ڪائي
پيئون ٿا شوق ۾ سائين
لسي جون لوٽڪيون ٿڌيون
مٽيءَ ۾ مٽڪا پوريل
هيئن ڪي هير سان ناريون
ڪرتي مان نينڪلا ناهيل
منائي کان مٿي پانيون
اسين سادا اڃا آهيون

مٿي تي مولهيا ٺاهيون
 پڳن ۾ موجڪيون پايون
 ڪچهري ڪوڏيا آهيون
 سُڪايل ڪاچريون ڪايون
 مڙهن جون تينڌسيون سايون
 اسان لاءِ بيهه جون پاڇيون
 سڄڻ لاءِ سوکڙيون ساديون
 پيون چونڊي پريون ڪانبا
 ڪڍي ڪونڊير مُرڪون ٿا
 اچي ٿي رُت وڻڻوڻي
 سنگڙ ٿا شوق مان سيڪيون
 پڪل پيرون پرين جي لاءِ
 رتا ۽ سيڙڪا چونڊيون
 دڙن جي ڌوڙ ڦلهوري
 لڪون ٿا لوڪ جون ڪهاڻيون
 اسان جي ڏيهه جون راڻيون
 پرن ٿيون ڀرت ۾ ڪهاڻيون
 وطن جي سُونهن جون ساريون
 پٽائي گهوت جي ڳايون
 مڙهن ۾ مال واريندي
 اسين هر روز ورجايون
 تراين جا ترا بُهاري
 رکون ٿا ورت ورڪا لاءِ
 پڙهون ٿا مينهن نمازون پي
 ڪيون ٿا آجيان دل سان
 ملهاري مند لاءِ متوا...!
 سمورو ٿر آتو آ
 اسان جو ڏيهه سان اهڙو
 ازل کان نينهن ناتو آ...!

اسين ڪاسبي جي گلابي گليءَ ۾

اوهان جو پُڄون ٿا اوهان لاءِ لُڄون ٿا
 اوهان جي اڏائڻ جا منظر پسڻ لاءِ
 اسين پير پهاڙن تي گسائي اچون ٿا
 اوهان سان ملڻ لاءِ ڪلي بس ڪلڻ لاءِ
 پُراڻي مندر جي مورتين اڳيان
 اسين سيس نوائي سجدا ڪيون ٿا
 اسين ڪئين وساريون اوهان کي پلاڙي!
 اوهان جي لين تي لڇي چاندني ٿي
 اوهان جي وڳن تي رمن مور مٽڪو
 اوهان جي نرڙ کي چمي چنڊ چئوڏس
 اوهان جي ڪڪوريل بدن تي هي گلڙا
 ڪري پور ڪيڏا چمڪي اٿن ٿا
 اوهان جي هٿن تي ڪڏي ڪوڏ ميندي
 اوهان جي چتن تي مڙن روز مروا
 اوهان جي گجن تي ٽڪن جا هي تجلا
 پري کان پُڪاري اسان کي سڏين ٿا
 اوهان جي سيني ۾ شرابن جا شيشا
 جواني جي چولين ۾ چلڪي پون ٿا
 اوهان جي بدن ۾ خمارن جي خوشبوءِ
 حواسن تي ڏاڍو حاوي ٿئي ٿي
 اوهان جي نگاهن جي نيري سُهائي
 اسان جا سڀئي وڻ وڄائي ڇڏي ٿي
 اوهان جي گلابي چوڙين جا ڪجڪا
 ڪچي ننڍ مان ڪيئي اُٿاري ڇڏن ٿا
 اوهان جي چيرن جا چُٽواڳ چمڪا
 پڪين کان اڏامون وساريو ڇڏن ٿا
 سڄي ديس دلبر جا ماڻهون چون ٿا
 ڏڪاريل ڏيهه جي اُڃايل پتن تي
 اوهان جي هلڻ سان بارش وسي ٿي

اوهان جي ڪلڻ سان خوشبوءَ وڌي ٿي
 اوهان جي ملڻ سان زندگي ملي ٿي
 اوهان جي ڳلن کي هوا جي ڇهي ٿي
 صفا هوش وڃايو ٿي مد مست هلي ٿي
 اوهان جي شبابي بدن جي هي بهاري
 سموري وطن کي ته وڃي ڇڏي ٿي
 مگر گهٽ گهڻي ڪيئي وطن جا
 نه اوسي ڇڏي ٿي نه پاسي ڇڏي ٿي
 هتان کان وڃائي هتان کان وڃائي
 نه ڏين جو ڇڏي ٿي نه دنيا جو ڇڏي ٿي
 اوهان جي آجالي گلي ڪاسبي جي
 اٿئي سونهن ساري پلي ڪاسبي جي
 وٽن جي قطارن تي ويٺل پڪيٽڙا
 ڏسي دل نري ٿي ڪي مورن جا ميڙا
 هي ڪيئن جي خوشبوءَ هي جوڀن جل ٿل
 هي ٽيڪا هي ڪاڄل هي پنيا هي قاتل
 هي سرتين جا ٽولا هي ڪوهن تي ڪينچل
 هي ڪم ڪم جا ٽيلا هي اڏندڙ ڪي انچل
 ڪي نيلا ڪي پيلا ڪي ساوا ڪي ڳاڙها
 وڳا ويس نيالا اوهان جي وطن جا
 ڏسڻ لاءِ ته هيڏا ڪشالا ڪيون ٿا
 اسين عشق ارڙي ڪي اندر ۾ رکون ٿا
 اسين سر اڙي ٿي رڳي جو اچون ٿا
 اوهان لاءِ ڪسون ٿا مڳي ۾ مسون ٿا
 اوهان جي ادائن جي نڳي ۾ ڪسون ٿا
 ڪڍي ڪوڙ سڀنا اکين ۾ اچون ٿا
 اوهان ۾ رچون ٿا ٿي نماڻا نچون ٿا
 ڪڍي جي نگاهون هي دنيا ڏسون ٿا
 رڳو بس اکين سان اوهان کي پسون ٿا
 قسم آ خدا جو اوهان جي سوا هي
 سموري خدائي اجائي لڳي ٿي
 سموري خدائي اجائي لڳي ٿي

سج لٿي جو پاڻ سنواري

منهنجي هوش جون بيٽيون ساريون
 سمنڊ بدن ۾ ٻوڙي ڇڏجانءِ
 وڃ وراڪن وانگي نانگڻ
 هڪڙي آرس موڙي ڇڏجانءِ
 هلڪي هلڪي هير ٿڌي ۾
 تون هي ڇتا چوڙي ڇڏجانءِ
 ڪاڄل جهڙن ڪارن ڪارن
 وارن ۾ مان الجهي ويندس
 پنهنجو پاڻ کان يلجي ويندس
 منزل منهنجي نيٺ نشيلا
 نيٺن ۾ تون ٻوڙي ڇڏجانءِ

مونڪي خود ڏي موڙي ڇڏجانءِ
 منهنجي دل وڃيري جي لاءِ
 سيند وڃين پوءِ واتون ٿيندي
 تنهنجي هڪڙي ديد ڏلاري
 جر تي ڏيئا لاتون ٿيندي
 سانول سونهن سڏيونت جهڙي!
 آخر نينهن نياپو ٿيندي
 اڃ ازل جي لاهڻ خاطر
 منهنجي پياسي رڻ بدن تي
 تنهنجي هڪڙي بوند ڇمي جي
 مون لاءِ نيٺ جياپو ٿيندي
 اهڙا خيال روز لڻي جو
 تو ۾ ٿڪ پيڻ جي خاطر
 پروانن جيان اڏري اڏري
 تو وٽ ايندا تنهنجا ٿيندا
 تون انهن لاءِ سڪ مان سارا
 دل جا ديرا کولي ڇڏجانءِ
 منهنجا خيال انگورن جهڙا
 پنهنجو پاڻ ۾ رولي ڇڏجانءِ
 رلندي آنيو جوين جا سڀ
 پڪين وانگي ڇڳندي ڇڳندي
 ساري سونهن اکين ۾ اوتي
 توتي نيرا نظم لکندا
 منهنجا خيال ڪتوري جهڙا
 تو ۾ آخر ٿڪ پيچندا....!!

تونءَ نه سوچين توکان سانئڻ

نيٺ حياتي حسن ڪسيندي
 جوپن واءُ جهونڪي وانگيان
 تڪڙو تڪڙو گذري ويندو
 تنهنجي سونهن جو آجرو آنچل
 اڏري آخر ٿڪجي ويندو
 باغ بره جو جوپن گلڙو
 پوڙهاپڻ ۾ پتجي ويندو
 وسڪاري ۾ آڙنگ جهڙو
 تو ۾ پسجي حرس بدن جو
 گونجي برسي گهٽجي ويندو
 جذبا آخر جهيٽا ٿيندا
 هڏ پيدا پوءِ هيٺا ٿيندا
 جيڏيون وينديون جوڙا ويندا
 گڏيون وينديون ڳوڙها ويندا
 سيند سنواريل سڳيون وينديون
 مرڪون ماڻا مڳيون وينديون
 اجري اک جي نرمي نپ تان
 ڪاجل ڪتيون تارا ويندا
 توکان وسري آخر سانئڻ!
 جيون جا سڀ چارا ويندا
 تون جا مرڪي ميگهه وسائين
 ڪارونجهر جا مور نچائين
 چپ مروڙي ڇاڳ ڪرين تون
 ڪويل وانگي راڳ ڪرين تون
 چير وڄائي چال ڪرين تون
 ٿوري ٿوري ڳالهه تي رُسندي
 تترن جهڙا تال ڪرين تون
 پنيا کولي بادل ٺاهين

ڏوٻي ڏوٻي ڪاڄل پائين
 ڇاتي لوڏي وڪ وڌائين
 روز پڻ تي هلندي سُھڻي
 ڪيڏا ڳيرو گھوت ڪُڙائين
 سرتي توکان هي سمورا
 آڙنگ ارڏا آرا ويندا
 اک جي نيرين قلين جهڙا
 نيرا ناسي نيڻ نه رهندا
 جنهن ڏينهن سونهن ڪراڙي ٿيندي
 تنهن ڏينهن ساڳيا سيڻ نه رهندا
 پڻ تي پوءِ پونئڙ نه رهندا
 گجر تهنجي ڳاڙهي گج تي
 تانڪيل تڪون تونئڙ نه رهندا
 چوڙيون سارا چاه چڏينديون
 ڪاڇ ڪرايون ڪوڏ نه ڪنديون
 جيون جي اُن جات مٿي پوءِ
 لهرائي ڪا لوڏ نه ڪنديون
 سانول سڳيون سون سريڪيون
 حرس منجهان ڪا هوڏ نه ڪنديون
 روهيڙن سان ريس او پياري!
 پن چڻ وانگي اُڇڙي ويندي
 بهار بدن جي باغيچي مان
 آخر خوشبوءِ اڏري ويندي
 نيٺ چڱن ۾ چاندي پوندي
 دل دڪن ۾ ماندي ٿيندي
 جل ٿل جوپن ڪينجهر جهڙو
 ڪنهن ڏينهن اُڇڙي رڻ ڪڇ ٿيندو
 هاڻ به دير ڪرين ٿو دلبر
 هي وقت پرايو ٿي ويندو
 هي بخت پرايو ٿي ويندو

هلي آ هيل هولي تي

مڇايون رنگ رنگولي ڪا
 سمورا ڏک حياتي جا
 وساريون ڪجهه لمحن جي لاءِ
 وري هڪ وار ريٽن تي
 وجهون ڪي ڏار ويڇن ۾
 رساما رنج چڏي سارا
 ڳنڍي ڳنڍير جيان ناتا
 هڻان مان رنگ چولي تي
 هلي آ هيل هولي تي

جڏهن پونم چڙهي چنڊڙو
 جڏهن مندر وڃي گھنڊڙو
 تڏهن سڀ هار هارولا
 ڪنديون ڪي گهور بيري تان
 تڏهن تون موه منهنجي ۾
 حياتي جا هڙئي رنگڙا

چڏجان چوٽ ۾ هاري
جڏهن ڪو ٻاٽ ۾ ٻاري
وڏيون ڪي باه جون لائون
تڏهن ڪاڄل وجهي ڪانيون
ڪجان ڪا لوڏ جواني جي
ڏيئي تون تهڪ سڪين ۾
وڏي هن ڪونج ڳچڙي سان
ڪڍين ٿي پيرڙا ڏيما
لهي جيئن پهاڙ تان پاڻي
لڳين سرواڻ تون راڻي
حيا ۾ لال هولي ٿي
تلن ٿيون مور جيان جيڪي
انهن جي موج مستي ۾
اٿئي پاري حسن تنهنجو
سموري سونهن ٽولي تي
هلي آ هيل هولي تي

ٻڏي ڪويل سنڌي ٻولي
پري ڪانبا گلابن جا
ڪندس گهورون مٿان تنهنجي
وڃي پل هوش هٿان تنهنجي
وڃائي وار ڏجان مونڪي
پرين تون هنج پنهنجي ۾
ڪندس مان ننڊ جهولي تي
هلي آ هيل هولي تي.....!!!!

هي ڪينجهر ڪارونجهر ڇڏي

ٿو الوداع ڪرين المنظر ڪي
ٿو مُرڪي مُرڪي هند وڃين
ٿو سڀنن جهڙي سنڌ ڇڏين
ٿو ديس ڇڏين ٿو ويس ڇڏين
ٿو ڪهني ڪٿو ڪيس ڇڏين
ٿو ٿڃ وسارين ماتا جي
ٿو ديس لڄائين دلبر هي
ٿو سوچ نه ڌارين سهڻي ڪا
ٿو جيءَ جلائين سنڌڙي جو
ٿو پال پُلائين پومي جا
ٿو نيٺ رُلائين پومي جا
ڇو اهڙو تون انسان ٿئين
جو ڌرتي کان اڻ ڄاڻ ٿئين
ڇو سنڌ ڇڏي ٿو هند وڃين
ڇو ايندو ٿو اڀمان ڪرين
او ديش دروهي ڌرتي جا
تون ٻول ٻڏي ڇڏ سرتي جا
هي سونهن نه ملندي سنڌڙي جي
هي روپ نه ملندا راڻين جا
هي ڍنگ نه ملندا ڍاڻين جا
هي مٽ نه ملندا موڪي جا
هي چانو نه ملندي پنهنجن جي
هي وار نه ملندا ميندين ۾

هي سُر نه ملندا سيندين ۾
 هي چال نه ملندا هرڻن جا
 هي بڙ نه ملندا ڀورن جا
 هي ڪنڀ نه ملندا مورن جا
 هي تال نه ملندا تترن جا
 هي ڪيٽ نه ملندا ٻاجهر جا
 هي ڪوھ نه ملندا ڪاجهر جا
 هي سُر نه ملندا جانجهر جا
 تون سڪندي نئي ماجر لاءِ
 هي لاڙ اُتر ۽ ڪاڇي جا
 سڀ رنگ وسارڻ اوکو آ
 هي موهن صادق سرمڊ جا
 سڀ گيت ڀڪارين تو کي ٿا
 تون موتي آ تون موتي آ
 هي جل سنڌو جو تنهنجي لاءِ
 تو ڇلڪي ڪيڏو اڃ مري
 ٿي سنڌ چوي اڃ سڏڪن ۾
 او منهنجا پُٽڙا مٺيءَ جا
 وڻندڙ توکي ويس نه ملندو
 دلبر جهڙو ديس نه ملندو
 جهڙي منهنجي پونءَ پلي آ
 اهڙو آت پر ديس نه ملندو
 منڙا منڙا ٻول نه ملندا
 ڍاڻي اهڙا ڍول نه ملندا
 ويس وڳا ۽ تهذيب اتي پي
 هر هند هوندي پوءِ پي مگر
 سنڌڙي جي سرهاڻ نه ملندي
 توپي اجرڪ هاڻ نه ملندي

اڃا عشق ٽانڊن تي رقص ڪري پيو

اڃا رت دانگي تي وڏي ڏينهن وري پيو
 اڃا ڪير ٿڻ مان اچو ئي اچي ٿو
 اڃا رس ماڪي جو منو ئي ٿئي ٿو
 اڃا سونهن ڪاجل وجهڻ ڪون ڇڏيو
 اڃا ڌان ڌرتي ڏيڻ ڪون ڇڏيو
 اڃا وار مينڊا وطن ۾ ٿين ٿا
 اڃا گاه ٻوٽا دڳن ۾ ٿين ٿا
 اڃا مينهن مندن تي موتي وسي پيو
 اڃا ماڪ مرجھايل گلن جي گلن تي
 پرھ جي پلن ۾ ونجهڪي وسي ٿي
 اڃا چنڊ چيٽن ۾ سُھائي ڪري پيو
 اڃا پند پڪين کان وسريا به ناهن
 اڃا تهڪ سڪين جي چپن تي چُرڻ ٿا

بدن ڪو بانورو ڪونهي

چتن جو چانورو ڪونهي
پوئتر پاڪ نيٺن جي
ٿئي ڪا ديد دلڙي ڪي
سمو سو سانورو ڪونهي
حياتي هي ٻُسي آهي
لڳي تو روح منهنجي سان
وئي محبت رُسي آهي
مگر هن ماڻ مڪلي ۾
جيئون ٿا پوءِ به جاني لئه
ڪڙي جا بس پري ڪوزا
پيئون ٿا پوءِ به جاني لئه
جواني زهر ڪوڙي ۾
ڪبابن جيان ڪڙهي ٿي پيئي
ايامن ڪان اڃايل دل
رجن ۾ هي رڙي ٿي پيئي

تتل هن دل جي تاري
پڪي ٿي پيار جو گولي
اٿي مان رات آڏيءَ جو
پوان تو چنڊ سان بولي
اڙي او چنڊ امير جا
ٻڌاءِ تون هوءَ ڪتي آهي
ندي جي نير جهڙي هوءَ
سموندي وير جهڙي هوءَ
جواني جي ڦليلي آ
چوانءَ چنڊ مان توکي
چمن جي ڪا چنبيلي آ
اڪين ۾ جا اڙي ٿي پيئي
ايامن ڪا اڃايل دل
رجن ۾ هي رڙي ٿي پيئي

سُهڳڻ سامروتي جي

اڃا تنهنجي پيرن جي آهت ٻُڌڻ لئه
مٺي مور ڪيڙا گسن تي ڪرن ٿا
اڃا تنهنجي پاليل جي سرگرم سُريلي
اسان جي ڪنن ۾ رڌم سان ٻُري ٿي
اڃا تنهنجي چپن جي چانئڻ ڇمڻ لئه
ڪري ويس بارش گدي تي وسي ٿي
اڃا تنهنجي ڇُڙواڳ چتن جا ڪڪڙا
ڪري گهير گهٽائون ڳلن تي بيهن ٿا
اڃا تنهنجي پوئتر نيٺن جا حوالا
اسان جي ڪچهرين جو موضوع ٿين ٿا
اڃا ڪونج ڳچين تي ڇمين جا ڪبوتر
جواني جي ڪيئن جو چوڻو چڱن ٿا
اڃا شام سُرُمئي گدي تي لڙي ٿي
منا دل اڃايل اوهان ڪي سڏي ٿي
اڃا گج گلابي بدن جي گگن تي
اڳي چنڊ وانگي اڃالا ڪري ٿو
اڃا تيج سانوڻ تي سرتين جا ٽولا
رمي راند مٽڪو تڙڪي پون ٿا
اڃا "سند آهي پرين جو ڪو پاڇو"
اڃا سونهن ساڳي پتن ۾ رهي ٿي
اڃا عشق اڃارو اڏيتون ڏسي ٿو
اڃا پيار اوڄاڳيل اڪين جو الميو!
سهي سور صدمي ٿئي ٿي ٿئي ٿو
ٻڌي دانهن ٻارن جي ٻُڪايل ڪتي
اڃا ساھ سولي تي اٽڪي پوي ٿو
اڃا تنهنجي لبن جو لهجو نيارو
ٻڌي روح راڻي پٽڪي پوي ٿو

ڪارونجهر جي ڪور سڏي ٿي

گهن گهٽا ۽ گهور سڏي ٿي
تنبيلين جي تور سڏي ٿي
پل پل وڌل هور سڏي ٿي
اچ پرين تون تر ڏسي وڃ
صحرا منهنجو ستر ڏسي وڃ

محبت جا هت ميڙ نيارا
پٽياڻي جا گهيڙ نيارا
ڪڻڪن ڪنڊيون ڪيڙ نيارا
پاڻيارين جا پير نيارا
پورا ماڻهون بر ڏسي وڃ
صحرا منهنجو ستر ڏسي وڃ

راڻاسر جي ريل سونهي ٿي
وسڪاري جي ويل سونهي ٿي
بانهياري کي هيل سونهي ٿي
ڪولهي هت گليل سونهي ٿي
جهانگين جو جهنگ جهر ڏسي
وڃ
صحرا منهنجو ستر ڏسي وڃ

وينگس ڌوئي وار پيارا
پوپٽ پڪڙن ٻار پيارا
نير پري ٿي نار پيارا
پيرو پڪل ڌار پيارا
جهوپا جهوپا گهر ڏسي وڃ
صحرا منهنجو ستر ڏسي وڃ

مندر جي مورتِي آهي
وڏي خوبصورتِي آهي
حسن هن جي حياتِي جو
ڪٿي تو کانچوئو سوڙهو
سمورو آر ڇاتيءَ جو
رواني نيل جهڙي آ
چڻي تو نور مڪڙي مان
چڻي ڪا چاندڻي آهي
جهلڪ هڪڙي جهاتيءَ جي
سراسر سانڍڻي آهي
نرالي سونهن سانولڙي
پراڻي پيگ وسڪي جيان
خمارن ۾ ڪڙي ٿي پيئي
ايامن کان اڃايل دل
رُجن ۾ هي رڙي ٿي پيئي

ڏنگي ٿي هاڻ اڪيلائي
مرڻ تي دل اجهو آئي
سگهو ور هاڻ هرجائي
پون تا ياد پورن ۾
ملڻ جي مند جا ڏينھڙا
ڪلڻ جي مند جا ڏينھڙا
مٽي ويندا ڪٿي ويندا
اچي وڃ يار تون جهٽ پٽ
سڏي تو روز سانجهي جو
پياسي روح جو پوپٽ
ڪري تو ڳالهه ڳلابن سان
سجڻ جي ڪا سڏ ٿي ناهي
خبر هي ڪات جهڙي آ
نڙي ۾ جا نڙي ٿي پيئي
ايامن کان اڃايل دل
رُجن ۾ هي رڙي ٿي پيئي

توڪي سڪ صدين جو گهرجي

مون وٽ ڏک ازل کان آهي
تنهنجا پير ته پشم پيازي
منهنجا پير ته لفون چالا
تنهنجي مايا ڪنچن ڪايا
مان ته مٽي جو ماڻهون آهيان
توسان منهنجو ناتو ڪهڙو؟
توڪي گهرجن ساڻ سجيلا
تو وٽ بخمل بينسر بولا
تولاء ڪهڙا لڪون جهولا
تون آءِ راڻي روپ رنگيلي
توڪي ڪهڙي غرض گهيلي؟
تنهنجو ديس سدائين سڪيو
منهنجي ڌرتي درد وندي آ
تون ته رکين ٿي شوق اميري
منهنجي بک غريبي جهڙي
تون ته ڏئين ٿي تهڪ ڪنوارا
منهنجي مرڪ اجاري آهي
تو ۾ رحم رتي پي ناهي
مون وٽ احساس اڃا پي آهي

تنهنجو مون سان نينهن اڃايو
رات اجائي ڏينهن اڃايو
مونڪي منهنجي مومل گهرجي
سيرت جنهن جي مومل گهرجي
تنهنجي سونهن ته سونا روپا
ها پر هن جو تيج مٽي آ
چندرما جي چوٽيءَ جهڙا
چپ انهي جا سندر آهن
جڻ ته مٽي جا مندر آهن
هن جو اڪيون نير گگن جو
چمڪي جنهن ۾ چنڊ وطن جو
هن جا چوڙا چانڊوڪي ۾
هرڪ هنيلا هار ٿيڻ لاءِ
بانھون جوڙي باجهه گهرن ٿا
وصل وري ڪا واجهه وجهن ٿا
هن جا ميندي رتا هڻڻا
منهنجي سڀئي موڙي آهن
هن جا نخرا هرڻن جهڙا
ڪئين وساريان ڪرڻن جهڙا
هن جا تجلا ڏينهن ڏني جا
ڏيئن وانگي ڏيک سمورا
هن جون ڳالهيون گيت لڳن ٿيون
منهنجي روح ۾ هوءَ رمي ٿي
جيڪا جانجهر پائي ساجهر
مون لاءِ مرڪي ايندي آهي
جاڳ جڳن جي ڏيندي آهي
ان جو پرم پلائي توسان
ڪهڙو ناتو جوڙي سگهندس
هن جو اندر ڪرشن مندر
ان کي ڪئين مان توڙي سگهندس؟

وتوا

هن جا سڀنا
ٻارن جهڙا
آپ ۾ چمڪن
تارن جهڙا
هن جا ميندي
ڏينهن ٻڌا جن
نازڪ ڪيڏا
نينهن ٻڌا جن
هن جي مک تي
مُرڪ نويلي
تينديس گُوار
کوڏ ڪويلي
آخر اهڙو
ڏينهن به آيو
هن جي هٿ تي
ميندي مرڪي
هن جي مانگ ۾
لالي جرڪي
هن جي ٻانهن
چوڙا چمڪيا
قسمت هن جو
جيءَ جرڪايو
هن جي اک مان
انسو آيو
هن کي نه هئي
ڪل قضا جي
نيٺ ڪو اهڙو
ڏينهن به ايندو

وڇڙي هن کان
نينهن به ويندو
هن جو گاڙهو
گهوٽ ڪُسنڌو
گاڙها جوڙا
گل بدن تان
اُتري ويندا
رنگ چپن تان
سُرما سِيندون
تيل ڦليلو
بنديا چوڙيون
واڳون جهيلا
تلڪ سندنوري
تيج سمورا
وسري ويندا
هيچ سمورا
جيون اهڙي
جاڙ ڪندو ڪو
هن کي ڪاڻي
ڪل نه هئي
هڪ ڏينهن هن جو
ڪانڌ ڪوڏيلو
قهر قضا
وڇڙي ويو پوءِ
هن جو جيون
اُجڙي ويو پوءِ
پور وهي ۾
وڌو ٿي ويئي
ايڏي ننڍڙي
اڀلا ٿي ويئي
وڌو هاڻي
ويس اڇي ۾
ڪيڏا ڪنن
ڏينهن ڪٿي ٿي

آڏي مانجهي
 روز لڇي ٿي
 ٿڌڙي ڪيڏي
 هير گهلي ٿي
 هن جي اندر
 ياد ٻري ٿي
 ايس اره سان
 روز پڇي ٿي
 ڪانڌ بنان هوءَ
 ڪئين ڪٿي ٿي
 ڏيمو ڪوئي
 مور ٻولي ٿو
 هن جو ڏاڍو
 روح رولي ٿو
 چنڊ امير ٿي
 چمڪي چمڪي
 چيلهائي جيان
 چڪ هڻي ٿو
 ور ڪي ساري
 ڳوڙها ڳاڙي
 باه بدن ۾
 ٻاري ٻاري
 اوڄاڳن ۾
 لوچي پوچي
 ڪامي پڇري
 ڦٽڪي ٽڙي
 پرھ ڦٽي جو
 سڄ اڀاري
 سڏڪي ٿي هوءَ
 ڪانڌ سنڀاري
 ولڪي ٿي هوءَ

ٻڌائي سگهو ته ٻڌايو اسان کي

وڃون ڪٿ ڏارا ڇڏي هن وطن کي
 جو مهڪي بدن ۾ جو تهڪي رڳن ۾
 جو سڏڪي اکين ۾ جو مڙڪي ننڊن ۾
 جو تڙپي ڏڪن ۾ جو گرجي گگن ۾
 اهو ديس دلبر ڏيون ڪيئن ٿڪن ۾
 اوهين هٿ وجهو ٿا دنگن ۽ ننگن ۾
 اسين ٿا پڪاريون گونگي گگن ۾
 ٻڌايو اسان کي اڙي رهزنو !!
 هي وطن آ سڃاڻپ ازل کان اسانجي
 صدين جا ناتا چنن ڪيئن پلن ۾
 اسان لاءِ ته دبئي وطن جي مٽي آ
 ڪسي ديس ، اهڙي ڌن کان ڪٿي آ
 اسان لاءِ غريبي سڀن کان سُني آ

دلين جاراڄ دلارا تون

هليو وئين هوڏ ڪهڙي ۾
 ڇڏي هي جوءِ جوڌن جي
 لڏي وئين ڪوڏ ڪهڙي ۾
 ڪري تون لوڏ لاکيڻي
 دلاري راج ڌرتي جي
 مري ٿي مرڪ هڪڙي لئه
 ڏني جنهن دل ڪپي ڪوري
 نگاهن ۾ تڪي توري
 ڪيو جنهن پيار هو تو سان
 اها وينڪس وطن ۾ اڄ
 ٻڌي ٻانهون ڪري ڏانهون
 چوي ٿي سرد ساهن سان
 سڏي ٿو چاچرو توکي
 هلي آ ڍاٽ جا ڍوليا
 لڄي ٿي سونهن هي تو لاءِ
 وجهي فالون واريءَ تي
 اڏائي ڪانگ ٿي توله
 پڄائي ڪل پنڊتن کان
 نهاري روز نڪتن کي
 پکين جا ٻول پرکي ٿي
 سمورا سوڻ ٻولائي
 سڄو ڏينهن ديد تنهنجي لئه
 ڌڙن تي پير ٻاري ٿي
 الا! ائين ڪير ساري ٿي؟
 وڇوڙن جي وڏي هوندي
 پرين جا قول پاري ٿي
 سڄڻ سان خواب ۾ ملندي
 سڄائي پاڻ کي پگلي

اسين رب آراڙي تي جيئڻ خوب ڄاڻون
 ڪڙو نير قاتل پيئڻ خوب ڄاڻون
 چيني ۽ چيني جون ڪٽائون رکون ٿا
 اسين ديس پنهنجي سان وفائون رکون ٿا
 اڃا قحط ڏڪارن کان ڏنا ڪون آهيون
 اڃا تڪ تهر تي پيڄڻ پي ٿا ڄاڻون
 اڃان پير اگهاڙي اسن ۾ لڄون ٿا
 اڃان وڻ اوهان جا وڄائي سگهون ٿا
 اسين ديس پنهنجو بچائي سگهون ٿا
 اسين هون مورن ۽ ڍورن جا عاشق
 اسين هون وڻن ۽ ڌڻن جا وارث
 اسين اڪڙيلن کي نٿن سان ٿا پيڻيون
 اسين گل روهيڙي گلي هار پايون
 اسين ڪير ائين جو خوشي سان ٿا ڏوڪيون
 اسين نم گهوٽي ٻرن ۾ پئيون ٿا
 اسين پنهنجي ڪڪائن گهرن ۾ جيئون ٿا
 اسين ڪئين ڀلايون پتن کي ڀلا ڙي
 اسان کي لڏائي اوهين جو ڪڍو ٿا
 اهو سون ڪارو اسان جي ڪنن کي
 چيني نيٺ چنندو اباڻي وطن کي
 وڏو نانگ وحشي ڪڪيندو سڀن کي
 انهي کي نٿڻ لئه پيا آواز اٿاريون
 اوهان کان بچڻ لئه خدا کي پڪاريون

ڪري سينگار گلڙن جا
 ٻڌي گنگهرو ستارن جا
 گچي ۾ هار موتين جا
 وجهي مروا مجازن جا
 پنين جي باغ ۾ لاڏي
 سڳي سان چوٽلا ناهي
 نمڻ جي پُور ۾ وهنجي
 پرين جي پُور ۾ وهنجي
 اکين ۾ آس جا ديپڪ
 جلائي روز جوالا سان
 لڳن تي چاندني پائي
 پڳيءَ هانءَ پات تي هاڻي
 آڱو ڏس چنڊ پي آهي
 گڱن جي گهات تي هاڻي
 وريا هن واهوندا ڪيڏا
 چوي ٿي هاڻ موتي آءُ
 بدن ۾ باهه ٻارڻ لاءِ
 چري هن چيٽ جا ڏينھڙا
 ٿڌي ڪنهن ريت تي رمجن
 اندر جي آڱ ٺارڻ لاءِ
 چين کي چاه مان چُمجي
 آڃايل عشق ڪُنواري کي
 بدن جي باهه سان ٻڪجي
 مجازي موج تي آهي
 بدن هي بخملي منهنجو
 پُراڻي اوج تي آهي
 اچي ڏس هاڻ تون مون کي
 سڌي ٿو چاچرو توکي
 هلي آ ڀات ڏي ڍوليا
 اچي بس ماڻ تون مون کي

چتن کي تون چوڙي سڃني

ارڏي آرس موڙي سڃني
 تن تي پيلو ويس سڃائي
 چاندوڪيءَ ۾ چوڙا پائي
 ڪجلن نيٽن ڪاجل پائي
 مخمل جا ڪي تونئر لڳائي
 چوٽي ڳاڙهو گل هڻي پوءِ
 خود کي خود سا پيٽي پياري
 محبت سان من ريتي پياري
 منهنجي اک سان جانچي ڏس تون
 سانوڻ گهاتي ڪنڊر جهڙن
 واسينگن کي وانچي ڏس تون
 توکان سُهڻو سانوڻ ناهي
 من کي توبن پانوڻ ناهي
 تنهنجو تجلو وڃ اتر جي
 اونڌاهي ۾ لات جيان آ
 تنهنجي هوڏ هنيائي سانوڻ
 اوچي اوچي ڳات جيان آ
 تنهنجي بنديا لال گلابي
 اُجري اُجري باڪ جيان آ
 توکان روشن چنڊ به ناهي
 تون جو مُرڪي روز مندين ٿي

اهڙو ڪوئي مند به ناهي
 تون جا هلڻي خور هليڻ تي
 اهڙي هرڻن چال ڪئي آ؟
 تون جا راڻي رقص ڪرين تي
 اهڙي مورن چال ڪئي آ؟
 تون جو ڳائين گيت رسيلا
 اهڙي ڪويل لات به ناهي
 ڪلندي ڪلندي نچ پياري
 توکي ڪوئي مات به ناهي
 اڏندي اڏندي اڇ پياري
 اهڙي ڪاري رات به ناهي
 جهڙا تنهنجا چيڪ چتن ۾
 چمر بڊي جا چمر چم چڻڪن
 تنهنجا نيڻ به مئڪڊي جيان
 مومل گهائي حال وڃائي
 تنهنجي ڇاتيءَ چيل چيليلي
 جنهن تي جهومي هڪڙي دهري
 تنهنجون ٻانهون ريشم ڌوريون
 ڪپهه وانگي ڪونڊيون گوريون
 جن ۾ چڻڪن چنچل چوڙيون
 تنهنجي پايڻ وڌ ڦڙي جيان
 چمڪي ٿي ڏس چيلڪڙي جيان
 تون جو تهڪ ڏئين ٿي سڄني
 اهڙو تهوڪو مور به ناهي
 تنهنجو آنچل انڊلٺ جهڙو
 اهڙو آبي پور به ناهي
 وسندي مينهن ۾ ويس پُڙائي
 تون جو پيڙي پاڪر ناڪي
 دل کي دل سان راس ملائي
 هلڪا هلڪا ساھ ڪڍين ٿي
 اهڙي خوشبوءِ گل ڪٽي آ؟
 تنهنجو سائو ملهه ڪٽي آ؟

هن ٿر جي ٿڌڙي ريت مٿي

شام لڙي جو پير پساري
 تو جا جانجهر پاتي آهي
 لهندي اولهه سج لڪن ۾
 تو ڏي جهاتي پاتي آهي
 سوچي وينو چنڊ گگن ۾
 ڪنهن لاءِ ايڏي آهي
 هلندي هلندي پير ٿڙن ٿا
 مڌومتي جي چولين وانگي
 چلي اڏائي ڇاتيءَ آهي
 بن ۾ وياڪل ڪويل وانگي
 تو جا ٻولي ڳاتي آهي
 تنهنجا ٻول ته هير ٿڌي جيان
 هانوَ هندوري لوريون ڳائين
 تون آءُ ڪاڪ پتن جي راڻي

تو ۾ مرڪن مومل ماڻا
 تو ۾ سونهن سنجھي جا ٿاڻا
 تنهنجي ڳوڙهي ڇانو ڇتن جي
 جهوني بڙ کان گهاٽي آهي
 ماڪي جهڙي چاش چپن جي
 موڪيءَ جي ڪا ماتي آهي
 ريٽ ٿڌي تي رمندي ڪڏندي
 تون جا گهير گهٽا ٿي برسرين
 ڪنهن تي ڪون ڌرو ٿي ترسين
 وڃڙين وانگي انگ ورائي
 تون جو ناچ نچين ٿي ديوي!
 فطرت کي به جڇين ٿي ديوي!
 تنهنجا انگ انگورن جهڙا
 تازن تازن موتين وانگي
 آڌ جگادي خوشبوءِ تن ۾
 تنهنجون اڪيون مد ڪٿورا
 ڪپ ڄماريل ڳاڙهيون ڳاڙهيون
 تن ۾ تانڊو ناچ نچي ٿو
 منهنجي من جو پاڳل شوڙو
 توکي ڪيڏو راس اچي ٿو
 جوپن ڪاري بادل جهڙو
 هرڻي اک ۾ ڪاجل جهڙو
 روز گگن کي گهاٽي وجهندو
 تنهنجو جوپن جلوو سانئڻ
 آپ ۾ اڏندي آنچل جهڙو
 تنهنجو روپ اسان لاءِ راڻي
 ساري موڙي پونجي آهي

سياڳي وطن جي اڀاڳي اديءَ

اُجهائي سمورا اُميدن جا ڏيئا
 تمنا جي ڇوڙين کي توڙي ڇڏيو
 ٽڪي ڏک جيون ۾ پوڳي يڪو
 حياتي کان منهن نيٺ موڙي ڇڏيو
 وجهي ڪونج ڳچي ۾ ڦاهو وڌو
 انهن بي ضميرن کي پوندو ڏنو
 جنهي وات ٻڪئي مان ڳيو هو چنو
 انهن ديس دروهين جا مهاندا ڏسي
 ويو ساھ وٽن جو هو تو ۾ مُنجهي
 جڏهن تو هوا جي هندوري لڏي
 چيو پي ٻچن جي پارت اٿئي
 تڏهن ديس دانهون ٿي ڏاڍيون ڪيون
 جڏهن تو پڇاڙي جي هچڪي ڀريءَ
 تنهنجي ڪنن جا ڏرگهل به تولءُ رُنا
 تنهنجي ٻانهن ۾ پاتل چوڙا اُٿا
 تنهنجي ڳلي ۾ راسوڙا به اٽڪي پيا
 تنهنجي سهيلين جي ساهن ۾ توهر اڳا
 تنهنجي وارن ۾ وجهڪيا پي ڪارا سڳا
 تنهنجي هٿن تي ميندي رت اُٿيون ڪيون
 گهر جي لوڏ تي لڇيا تولءُ ليلا لٽا
 اڙي ديس منهنجي جي دراوڙ ڏيءَ
 مڃان ٿو توکي به هئي زندگي مني
 مگر سور صدمو نه سهي تون سگهي
 وڏي جنگ جياپي جي لڙندي مئي
 ڪندو ديس نياءَ هڪ هيٺي به هئي
 جا ٻڪن ۾ تڙبي ۽ ڏکن ۾ وئي

تون سڻي جو اچو ٿي ڦلڙو لڳين
 تون لڻي سج موتي جو ڳلڙو لڳين
 تون ٻارن جي ڪيسي ۾ خرچي لڳين
 تون اظهار محبت جي پرچي لڳين
 تون گهڻن جي اکين ۾ مرچي لڳين
 تون ستارن جي اکين ۾ سرما وجهين
 تون اسانجي نڪن ۾ ناڪيليون هڻين
 تون پڪين جي پيرن ۾ ڏاڳا ٻڌين
 تون معصوم ٻارن جي حسرت لڳين
 تون هوا جي هٿن تي مينديون هڻين
 تون خوابن ۾ کلندي پئي لائون لهن
 تون پلر کي شربت ڪري جو پيئن
 تون جيئن تون جيئن او چاڱلي چري
 تون ٻڪري جي ٻارن سان ڳالهيون ڪرين
 تون وڻن جي ڪراين ۾ راکيون ٻڌين
 تون ڪونيٽ جي پلڙن کي چيرون چوين
 تون جهومڪ جي مينن کي پيرون چوين
 تون ٽڪيون ۽ سوپاريون سنپارون مڪين
 تون وڪاريءَ جي پڇندي تي ڳلڙا چٽين
 تون قديم سنڌ جو استعارو لڳين
 تون ڳچي ۾ ٽنبي جو تاجوئا ڪڍين
 تون ڳلن تي زريءَ سان ٿيلا ڪڍين
 تون ڀرتن ۾ ڀرتم لئ ڇميون ٿي ڀرين
 تون سوين قهرنت روزن تي ڪرين
 تنهنجي نشن مان ڪئين نڪرون او منهنجا ڀرين!

تنهنجي اکين جي نيرڙي ندي ۾ لهي

مون به اسڪاچ ۽ شيمپيئن هو ماڻيو سڪي
 مون کي اڃا تنهنجي نيٽن جو نشو آ پرين
 مان خمارن ۾ ڪڙندي ٿو چوندو وتان
 مان سدا تنهنجي اکين کي اوڏو هجان
 مان پري پيگ تنهنجي جواني پيئان
 مان جهرڻن جي تو ۾ ئي رواني ٿيان
 مان تو ۾ اڳان ۽ تو مان ڦٽان
 تو سمورو تنهنجي ڀڳن ۾ پوان
 مان جڏهن تو الجهي ڇڳن ۾ پوان
 مان چوان تو چوان او منهنجا پرين!!
 تون راڌا ۽ ڪرشن جو سنگم لڳين
 تون بالي جي ٻيٽن جو بدن لڳين
 تون نمڻ ۾ لڏندڙ نموري لڳين
 تون سهاڳڻ جي سر تي پتوري لڳين
 تون ڪيندي ۾ چانهه جو ٻوٽو لڳين
 تون هوا جي هنج ۾ جهوٽو لڳين

او ڏيله ڏڪي چوڪري

هي چال تنهنجي پوپريءَ
تي ٻولي لڳي چين جي
ٿو ڪير وانجي چوپڙيءَ
آ ڏاڍي ڏڪي مام ڪو
هي نيٺ تنهنجا جام ڪو
تا ٿيڙين روز چوڪرا
هي اوپرا هي اوپرا
تون ڪائي گهڻا ڪوپرا
تي ناهين روز ونڪي
هي چيلهه تنهنجي سنهڙيءَ
تي ونڪ وجهي لمندي
تون وار چندين وهنجندي
تون خوب جڇين ڪلندي
ٿو موھ وڌي ملندي
تون لوڏ ٻڌي لام ۾
تي روز لڏين گام ۾
ٿو ساهه منجهي ڪام ۾
تون ٻول ٻولين منڙا
هي چوري چور چپڙا
مان وٺان تنهنجي نام ڪي
جئين سيتا چپي رام ڪي
مان تو ۾ ڳوليان پاڻ ڪي
تون مڙ نه پرڪين مام ڪي
تي روح چيڙي راڳ سان
هي چير تنهنجي چيگريءَ
او ڏيله ڏڪي چوڪريءَ

تي روز ٻوڙين ڳيرو
تون گهائي پنهنجي گهور سان
ٿو چنڊ ڏسي دور کان
تون نار پنهنجي نور سان
تي روز مندين منڊ ڪي
هن جوين سنڊي پور سان
تون لڳين نڊي ويڪريءَ
او ڏيله ڏڪي چوڪريءَ

هي پيرون منهنجي ديس جا
ڪي راتڪا ڪي اڇڪا
تي چوندين مون لئه چاه مان
مان چمان تنهنجا چپڙا
هي هرڪ جهڙا هٿڙا
تون پائي پيلا ڪپڙا
تي وڻين مونڪي ائين
جئين عورت وڻي انڙي
جئين مرد وڻي مرچڙي
جئين ميت ڪائي مور ۾
ڪا نار پاريءَ پير سان
تي وڻي پنهنجي ور ڪي
جئين سگهڙ رڪي گهر ڪي
تي لڳين مونڪي ائين
جئين تري پنهنجي ترنگ سان
تي ڏنڊ مٿي نيرگي
جئين مور مٿي ڪلنگي
جئين ڏيل اڇي ڊڪندي
جئين ڪلي ڪڏي واچڙي
جئين ٻار ڪلي ننڊ ۾
جئين مندر گونجي گهنڊ ۾
جئين وسي نور چنڊ ۾
تون مندين پنهنجي منڊ ۾
جئين ڪويل ٻولي ون ۾
تون وڃين منهنجي من ۾
۽ لڳين مون ڪي بانسري

هُوَ ٻالڪ ننڍڙو موچيءَ جو

تو پاڻي پيٽ لاءِ جُتيون ٺاهي
ميٺڻ پُٺائي آر ارائي
سڳا سوهي سوچي وينو
هُوَ جو تونگر تر سنڌءَ جو
منهنجي ڀر سان روز لنگهي تو
منهنجا ووت وٺي هو چڙهيو
هاڻي مونکي کون ڪنگهي تو
هن جا شاهي سُڪ ڏسي بس
مالڪ تو کان سوال پڇان تو
منهنجو ڪهڙو دوش ديالو
منهنجو لکيو تو ئي لکيو
هاڻي تون ئي نيٺ نياءَ ڪر
مان پي ماڻهون هُو پي ماڻهون
منهنجا هن جا رنگ به ساڳيا
انگ به ساڳيا ننگ به ساڳيا
پوءِ هي چو تقدير نرالي
منهنجو پيءُ مزدور بني جو
بچن ڪارڻ ساري زندگي
رُڪي روتي مرچ سان ڪائي
لسي بدران لُڙڪ پيئندي
مٽيءَ ڳوهي نيٺ مري ويو
منهنجا لٽا ليڙون ليڙون
تن تي چتيون چوپا ڏاڍا
هن جا ڪاٽن ڪوٽ ڪرندي
هن جا بُوت به سونا روپا
هن جا ڪُتا روز ڪڙهايون
ڪائي ڪيڏا خوش ٿين ٿا

منهنجي هڪڙي پيٺ بڪايل
تارا تڪي روز سُمهي ٿي
درد نه ان جو ڪوئي ڄاڻي
جيڪا اصلي ديس ڏڄاڻي
ڳڀي لاءِ پٺڪي وڳي لاءِ پٺڪي
بنان جُتي جي ڀرن ۾ پوڳي
سليٽ پين ۽ قلم لاءِ تڙپي
آڊيواسي علم لاءِ تڙپي
مون کان ڪيئي سوال ڪري ٿي
هن کي ڪهڙو جواز ٻڌايان
پنهنجي ديس ۾ ڌاريون آهيان
منو جي جوڙيل منحوس سسٽم
اوچ نيچ ۾ اڇوت آهيان
چو جو سنڌ جو سپوت آهيان
ڪٿا ٺاهيان شهر سجايان
پنيون پوکيان ٻار پڙهايان
امير ديس جو غريب آهيان
مگر مان بي ضمير ٺاهيان
هُوَ تو وڪڻي ووت اسان جا
پنيون ٻارا ڳوٺ اسان جا
هن کي پنهنجو انگ منو آ
مون کي سڀ کان اول اسان جي
ديس ڀلي جو ننگ منو آ
بُڪون ڪاٽي پيٺ پڙهائي
پنهنجو سپنو پورو ڪندس
آماس جهڙي تاريخي ۾
ڏرگا نيٺ سُهائي ٿيندي
سقل تڏهن هي ڪمائي ويندي
ائين هو سوچي پاڻ سنڀالي
جُتيون جوڙي لُڙڪ اڳهي تو
ڄڻ هو پنهنجا زخم سُبي تو

ڏينهن تي جو ڪاري ڪولھڻ

ڏٺو ان جي در جي اڳيان
وياڪل وياڪل بيٺي آهي
هن جي هٿ ۾ لوڻي آهي
جهڻ جي لپ لاءِ پيئي واجهائي
زندگي ساري ڪوئي آهي
جيون هڪڙي روئي آهي
هن جي جهيٽي سد کي ٻڌندي
جهونيءَ کي تي ڪنگهندي پنهنجي
ننهن کي نوڙت منجهه چوي ٿي
"لاڏي هن کي جهڻ جي لپ ڏي"
لاڏي چپ مروڙي چئي ٿي
"هي جا ڪولھڻ روز اچي ٿي
بُڪ جي ٻارس ڪون مري ٿي
ڏاڍو هاڻي تنگ ڪري ٿي
روز وڙهان ٿي پوءِ به اچي ٿي
نڪ جي نرجي ڪون مڙي ٿي
ڏينهن تي جو ننڊ ڦٽي ٿي
ننڍ ڦٽائي جهڻ ڏيان ڪئين؟"
ڪولھڻ ڪنڌ جهڪائي چئي ٿي
ننڍڙو ٻالڪ ٿڃ گهري ٿو
هن کي خالي ٿڻ ڏيان ڪئين؟
هن جي خاطر روز اوهان جا
ممتا ماريءَ ويٺ سهان ٿي
ٻُڌ وڏيري پيٽ چئان ٿي
نه ئي نڪ جي نرجي آهيان
نه ئي بُڪ جي پاڙي آهيان
ها پر مُقدر ماري آهيان
ڏيل ڏڪارن ڳاري آهيان
ڌرتي پنهنجي در در پٽڪان
پنهنجي ديس ۾ جهڻ لاءِ تڙپان

هلندي هڪڙو خواب ڏسان ٿو

ٿر تي ڏينهن ڏڪن جا ڏسندي
سامي ويري ساڪ پري ٿي
ٻيهر ڪوئي ڪوسو چڻندي
پاڻوهر ۾ پير وڃن ٿا
ڪينئرو گهوڙي ساڻ اچي ٿو
ڌرتي خاطر هاڻ اچي ٿو

رتن سنگهه جي ريت نپائي
 هٿ ۾ کڻيو پاڻ اچي ٿو
 ٺهڻو پي ڪو ننگ رکي ٿو
 فقير جهڙو فرد ڄمي ٿو
 ڪونپاري مان ڪوڪ اچي ٿي
 ڪولهن سائي ڪڪ ڪري ٿي
 روپي جهڙو ڪوندر گهرجي
 پنهنجي پومي پاڳ بچائي
 ويرين جا سڀ وڻ وڃائي
 پورڻ واءِ جا پٽ مچائي
 ڪيسو جهڙو ڪنور گهرجي
 پوڏيسر جي لڄ بچائي
 پوڏي جهڙو پنور گهرجي
 ٻهراڻي جا ٻار چون ٿا
 ڪلجي جهڙا ڪونپا گهرجن
 روپا ماڙي رڻ گجي ٿو
 ٻاگهل ويرا دودا گهرجن
 ويراواه جا وڻ چون ٿا
 لاڏي جهڙا سوڍا گهرجن
 تلتي ۾ پي تاه وجهي جو
 اهڙو گهوٽ بلاول ڄمندي
 تاريلىءَ هر نار چوي ٿي
 پنهنجا سونپي ٻار چوي ٿي
 ڌرتي خاطر رت به ڏيندي
 ساه به ڏيندي ست به ڏيندي
 پاڻ وڃائي پٽ به ڏيندي
 بختاور جي پيڻ سڏائي
 تروتن جا تر تپائي
 پنهنجا ڪيٽ بچائي ويندي
 ڪتيون چيٽ بچائي ويندي

وقت وڌو ڪو وحشي آهي

وقت نه ڪنهن جو ڏوڙي پيچي
 وقت ڪميتن وانگي ڏوڙي
 وقت نه ڪنهن جي وات ڏسي ٿو
 جنهن کي چاهي تنهن کي ڏاهي
 وقت نه گهر ۽ گهاٽ ڏسي ٿو
 وقت سراسر اوڪو آهي
 وقت اٿي جون خبرون ڏي ٿو
 وقت سُڪارن جهڙو آهي
 وقت ڦڙي لئه خوب سڪائي
 وقت ڏڪارن جهڙو آهي
 وقت سراسر هڪڙو ناهي
 وقت هوا جي جهونڪي وانگي
 ڪڏهن گرم ته ڪڏهن ٿڌو
 وقت وڻن جي چايا وانگي
 وقت نسورو مايا وانگي
 وقت وتائي جهڙو آهي
 ڪنهن کي لڌو ڪنهن کي نيلا
 ڪنهن کي روز گهره جي ڳولا
 وقت گدا کي حاڪم ناهي
 وقت راجا مان رنڪ ڪري ٿو
 وقت هٿن تي مينديون لائي
 دنيا ساري سرڳ ڪري ٿو

وقت صدين جا گهاو پري ٿو
 وقت مٿي جي مانگ ڦٽائي
 ناريءَ جيون نرڪ ڪري ٿو
 وقت نوان ڪي ڦٽ ڪري ٿو
 چاري پلي ڇٽ ڪري ٿو
 وقت مٿي جو موڙ ٽٽي ٿو
 وقت خوشين جا ٿال سڃائي
 ڪنهن کي دولت شهرت ڏي ٿو
 ڪنهن جي عزت پاڻ ٽٽي ٿو
 وقت نوان ڪي ناتا جوڙي
 وقت پُراڻو پيار چڻي ٿو
 وقت بُڊا ۽ ٻار چڻي ٿو
 وقت جواني سونهن ڪسي ٿو
 وقت وڇوڙا ويڙهي ڄاڻي
 وقت ڏڪن کي ميڙي ڄاڻي
 وقت روئڙي وقت ڪلاڻي
 وقت وڇڙيل نيٺ ملاڻي
 وقت هلڻ جو هنر سکائي
 وقت دُنيا جي پرڪ ڪرائي
 وقت پيڻ جو ڀرم پُلاڻي
 وقت ماءُ کان ڌيءَ ڪسي ٿو
 وقت پُٽ کان پيءُ ڪسي ٿو
 وقت پاءُ سان پاءُ وڙهائي
 وقت جُڳن کان جنگ لڳائي
 عالم کي حيوان ڪري ٿو
 وقت نه ڪنهن جو ٻيلي آهي
 وقت نه ڪو انسان لڳي ٿو
 وقت ته ڪو ڀڳوان لڳي ٿو

◆◆

رات نمائي چنڊ ٻڌايو

"اندران" سڏڪي ائين چيو پي
 ڌرتي تنهنجي هنج هندوري
 هڪڙو ارڏو پٽ سُمهي پيو
 آزادي جي اوڍي چادر
 ائين لڳو ڄڻ ڀڳ سُمهي پيو
 سنڌ جي فڪري امير جو ڏس
 رات گرھڻجي چنڊ ويو آ
 سُور انهي جي سونامي ۾
 ٻُڌي ايشيا ڪنڊ ويو آ
 مهنجا پيارا بابل تو بن
 ڪيڏي رات انڌاري آهي
 وياڪل هاڻي هن وطن ۾
 تنهنجي راج ڏلاري آهي
 توکي ساري سنڌو ماتا
 رت جا گوڙها ڳاڙي ڳل تان
 ويري تي هيئن وار ڪري ٿي
 مهنجو پٽ ازل کان ارڏو

هڪ ڏهاڳڻ عورت جي اڳڪٿي.

هُوءَ جا ڪومل ڪُونجھيءَ آهي
سا ته ڀُگن کان ڀوڳي آهي
چُونئري ڦرندي ڏنءَ ڏنو جنهن
ان تي ڪهل ڪونه ڪيو ڪنهن
سينڌ سنواريل سندرو لاهي
ٽول سمورا ٽوڙي ٽوڙي
ويس اچي ۾ جيون گهاري
قسمت ماريءَ ڏينهن ڪٿي ٿي
هُوءَ جا جوڳڻ جوڳ سڄي ۾
ڪارڪ ڪائي پيٽ پري ٿي
اُن جو جوڳ نه وئرت ويندو
هُوءَ جا پوڄي فطرت ويئي
تنهن لاءِ سوچي قدرت ويئي
هُن سان هيڏو قهر ڪيو ڇو؟
هُن جو جيون زهر ڪيو ڇو؟
هُن جا خدا هن جا داتا
نڪت تارا نيل گگن جا
جنهن ۾ جهانڪي جوتش جانچي
سڀ ڪجهه ڀانپي سڀ ڪجهه ڀانپي
پيد وڻن جا پرڪي ٿي هوءَ
هن جو جوتش هيئن چوي ٿو
هيل گگن ۾ گونج نه ٿيندي
هيل پٽن تي بوند نه پوندي
جاڙا ڏڪر جاڙون ڪندا
مال پٽارا راڙون ڪندا

موت نه تنهن کي ماري سگهندو
منهجو ڪير ڪٿوري جهڙو
ڪو به نه تنهن کي ڪاري سگهندو
صديون هن جو سونهن ڪٽنديون
"سر ۾ سانجهي وير" لکيو جنهن
"چاندو ڪيون ۽ چيٽ" لکيو جنهن
تنهن جي اجري "روح ۾ ريل"
آزادي جي نيل دريا جا
خواب سُمورا ساڻ ڪٽي ويو
آزادي جو ارڏو ماڻهو
رات رمي ويو "ٿر جو ماڻهو"
چاندو ڪي سان چاهه رکيا جنهن
وطن تي ويساهه رکيا جنهن
ڏيما ڏيما مد پئڻندي
سند جا سُور صفحن تي لڌا
روحل واه جي ريت ٿڌي تي
"باغي" جا جنهن گيت به ڳاتا
پاڻي پيٽ کي پر تي رکندي
سرتي سُڪ سُمورا تياڳي
ڌرتي کي جنهن دل سان لاٿو
تنهن جو قد پڇين ٿو ڪانئر
تو کان هڪڙو سوال پڇان ڇا؟
ڪارونجهر کي ماڻي سگهندين؟
هُن جو قد تهان ئي اوچو
آڏي ويلي دانهن ڪري هُو
ڪارونجهر جو مور چوي ٿو
ڪارونجهر جو مور چوي ٿو

”سند“

سند ته آهي ديش اسانجو
جنهن ۾ رهون ٿا سادا مارو
ديس به سادو ويس به سادو
ازل کان سادي سند ثقافت
جنهن تي دنيا دنگ رهي ٿي
سنڌي ٽوپي تات ٽڪن سان
نراڙ تي پائي لوڏ ڪيون ٿا
اجرڪ سان آ عشق اسانجو
پتڪا پائي گوڏ ٻڌون ٿا
اسانجون ناريون صفا ڪي ساديون
گل تي هٿڙا گول گهمائي
لاڏا چرميون ڏورا ڳائين
ڏهري جهومڪ والا پائين
ڌرتي جو ٿيون مان وڌائين
کوڏ ڪري هو ڀرت ڀرت ٿيو
ڪچو پڪو هُرمچ ٿانڪو
ٿڪ تي رليون ٿونئر تنديلا
ڪٿا لويون ٿان اسان وٽ
سنڌي آهيون شان اسان وٽ
ڪرڙن ڏيندا ڪاڇ اسانجو
تڏا توريون ڏاڇ اسانجو
ڪيڏو سادو ڪاڇ اسانجو
پاپوڙا پوشاڪ اسانجي
دنيا تي آڏاڪ اسانجي
صدين جي تاريخ هئين چوي ٿي
اسان نه ڪڏهن ڪا اڻ مڃي آ
اسين ازل کان ارڏا آهيون
اسين نه ڄاڻون هندو مسلم
اسين نه ڄاڻون ڪافر مومن
اسين ته آهيون صدين کان صوفي
اسانجو ڌرم به ديس اسانجو

هيل رتن ۾ رنگ نه رهندا
گهندويون ڳانا چنگ نه رهندا
کنهنپي جهڙيون خوب گهٽائون
هيل نه ٿينديون اپ جو گهونگهت
هيل برن کان برڪا رُسندي
وانگيئڙن کان ورڪا رُسندي
ديوالي تي دپ نه ٻرندا
هيل نه هولي رنگ رچندا
عيد نه ڪائي ديد پسندي
هرڪو جنبش جيءَ لئه ڪرندو
پاڻ پڳاري پيٽ ٿي ڀرندو
ڪنڪو ورنين ڪونج ڪنواريون
ورتولن تي وار سنواري
راسوڙن تي رقص نه ڪنديون
ساجن ڪارڻ پاڻ پڌاري
جل تي ڏيئا عڪس نه ڪنديون
اپ ۾ تتر ڪرڙي هوندي
ابون موگون آڙا ٿيندا
ڪتي ۾ پي ڪاڙها ٿيندا
چندرما تي جل پي چڙهندو
اڪا بيج به چمڪي پوندو
پوءِ پي بارش اپ ۾ هوندي
ڪنوئن ڪجڪا ڪيل ڪنياتا
انڊلٽ امبر ميگه نياپا
هيل نه ڪوئي آت ٿيندا
منهنجي ٿر جا مارو پيارا
پنهجا جهوپا جهڳيون جهوري
بئراجن ڏي پتڪي ويندا
خالي امبر جانچي جانچي
نيٺ نماڻا ٿڪجي پوندا
نيٺ نماڻا ٿڪجي پوندا

اسانجو ڀرم به پونءَ وطن جي
 اسانجو ڪرم به ڪير نه ڄاڻي
 ڪنهن کي ڪاڻي ڪل نه آهي
 تنبور جي تار وڃائي
 ڪي جو بيجل ٻولي ويٺو
 سرمڌ صوفي سچل ڳائي
 جهنگ ۾ جهونا روز جهومائي
 سنڌ ته بيت پٽائي آهي
 سنڌ ته بيت پٽائي آهي
 سنڌ ۾ جهولي لعل قلندر
 سنڌ ۾ ڪينجهر سنڌ منچر
 سنڌ ۾ مڪلي سنڌ ۾ موهن
 سنڌ ۾ گورک سنڌ ۾ ننگر
 سنڌ ۾ ديبل سنڌ ۾ ڪاهو
 سنڌ ۾ ڪاڇو ڪيٽي بندر
 سنڌ جي ساري ڌرتي پياري
 صدين جو اهڃاڻ لڳي ٿي
 سنڌ جو ساگر سون سريڪو
 جنهن ۾ هيرا موتي اُڀجن
 سنڌ ته هيرن ڪاڻ لڳي ٿي
 سنڌ جون ٻنيون ٻارا تليون
 جنهن ۾ مروو موتيو مگرو
 سنڌ سڄي سرهاڻ لڳي ٿي
 تون ٿو چاهين سنڌ جي ڌرتي
 هرڪو وڪڻي هرڪو ڪاڻي
 سوچ نه اهڙي ڌار مڪاري
 سنڌ نه ڪوئي سودو آهي
 سنڌ سدائين لڙندي رهندي
 سنڌ ته دولهه دودو آهي
 سنڌ جا رُپا سنڌ جا هوشا
 سر ڪٽائي سُرخا ٿيندا
 سنڌ نه جنهن کي تنهن کي ڏيندا
 سنڌ نه جنهن کي تنهن کي ڏيندا...!

صادق فقير کي پيٽا

سنڌ جا صادق سون سريڪا
 تو جا ڳاتا گيت صدين جا
 تن کي ساري سنڌ روئي ٿي
 ويڳاڻي هر جند روئي
 جنهن لاءِ توهي ٻول ٻُرايا
 چيئي چنڊ جا چمڪا ڳاتا
 چوڙيلين جا ڪجڪا ڳاتا
 وڌائن جا سُڌڪا ڳاتا
 مظلومن جي احساسن ۽
 اکين جا تو الڪا ڳاتا
 محبوبن جا ماڻا ڳاتا
 سنڌڙي جا تو راڻا ڳاتا
 "مٽي ماڻي لايان" جهڙا
 "دلڪش منظر" سارا ڳاتا
 ڏيک ڏڪارن پارا ڳاتا
 قومي گيت صدائون سنڌ جون
 جن کي ڳائي امرتا پائي
 پنهنجو جيون وئين سجائي
 ٻاٻيهن کان ٻول ڇُرائي
 تو جو راڳ ملهاري ڳاتو

ڏسڻ تي ڏور کان ويهي

اسان جي حال هيٺي ڪي
 ڪلين تي ٽهڪڙا ڏئي
 اسان جي راڳ جهيٺي تي
 چري هن سُر بيٺي تي
 چڙي تو چاڻ اهڙي آ
 حياتي توه جهڙي آ
 پرين تنهنجي پڄاڻا پوءِ
 اکين ۾ جاڳ تي ڦٽڪي
 ننڊ جو ڪو پتو ناهي
 تڪي تارا ٽڪا آهيون
 نڪي ٿا چنڊ کي چاهيون
 نڪي ٿا سج کي پانيون
 نڪي ٿا سونهن کي پوجين
 نڪي ٿا راڳ ڪو گايون
 صفا بي سڏ پيا آهيون
 نڪي ٿا پاڻ کي ناهيون
 منڻا اُڇڙي ويا آهيون
 وڃون ڪنهن مٽڪڊي ۾ سو
 پيئڻ جو پور پي ناهي
 چُمون ڪنهن چنڊ جا چيڙا
 لڀن سان لٽون پي ناهي
 سمهون ڪنهن سونهن سان سائڻ
 بدن ۾ باه پي ناهي
 حياتي هاڻ چا آهي
 لڳي ٿو ائين پرين پيار
 رڳو بيوس بدن پيو آ
 ڪلهن تي جڻ ڪفن پيو آ
 اڃا پي تون ڪلين تي ڙي
 اسان جي هن حياتي تي
 ڪلڻ هاڻي اڃا پيو آ
 پري کان ئي ڏسي وڃ تون
 ملڻ هاڻي اڃا پيو آ

ان جي صدقي تو تان گهوري
 اندر ڪيڏا ميگهه منڏايا
 تنهنجو اهڙو سڏ نرالو
 اڏندڙ ڪونج گگن ۾ گهائي
 پاڻيارين جا پير جمائي
 وڃندڙ چمڪا چير چپائي
 راڳي تنهنجو راڳ رسيو
 جهڙو بندرابن ۾ ڦوڪي
 کان ڪنور ڪا مڙلي ويٺو
 گوپين کي ريجهاڻ لئه
 ۽ پريم کي پرچاڻ لئه
 مڙلي منوهر موهن لالا
 تنهنجي بندرا توبن پيارا!
 هاڻي هيڪل وياڪل آهي
 گوهر گوپيون چيل چيليون
 سڏڪي ساري کان ڪنور تو!
 لڄندي پڄندي ائين چون ٿيون
 ڪوئل جهڙو ڪنڌ ويراڳي
 صدين کانپوءِ ايندو آهي
 صادق جهڙو سون سريڪو
 راڳي وڙلي هوندو آهي
 جنهن لئه جنتا جاڳي ساري
 هنجون هاري ڊيپڪ باري
 شروعاتن جا قول چڙهي
 لڙڪن پيٽا روز ڏي ٿي
 لڙڪن پيٽا روز ڏي ٿي

ڪا ته ترائي جل ٿل هوندي
 بڪيو ڪهڙي ڄاڻي پاشا
 هُن لئه پي آءِ تو ئي آشا
 نيٺ ڪٿي ڪو لولو ملندو
 خيمي ۾ جنهن رات گذاري
 اُن جي من ۾ پتڪي آشا
 انگ اگهاڙيءَ اولو ملندو
 وڻجاريءَ جي من ۾ آشا
 وڇريل ڪانڌ نيٺ ته ورنڊو
 ڪونجي چوڻ ڇڳي ٿي بن ۾
 ويندس موٽي ماڳ وطن ڏي
 آشا الجهي هُن جي من ۾
 ڏيهه ڏڪاريل ڏوئين جي ۾
 هيل پتن تي برڪا وسندي
 ترين لئه پي ڪيڏي آشا
 ڏور پرين کان ڏڪيارڻ جا
 قيد حياتي ڪاڻي ويٺي
 هُن جي اندر ۾ پي آشا
 نيٺ ڏڪن جا ڏينهن سمورا
 گهاري ويندي گهايل جندڙي
 ٿيندو ميل پرين جو پڪ سان
 ائين هوءَ سوچي قيد بندن ۾
 ڪلندي ڪڏندي خوب چوي ٿي
 آشا ناهين جي جيون ۾
 پوءِ هي جيون زهر لڳي ٿو
 ڪرب قضا جو قهر لڳي ٿو

آشا

آشا توتي جڳ جيئي ٿو
 هڪڙي تون آءِ جنهن تي هرڪو
 خواب ڏسي ٿو راه تڪي ٿو
 روز جيئي ٿو روز مري ٿو
 ڪيڏي ڪومل پياري آشا
 جرڪائي ٿي جيون سارو
 وڌو لئه پي هڪڙي آشا
 هُن جو پُٽ وڏو ٿي پوءِ
 هُن جا درد سمورا ڏوئي
 نيٺ سُڪن جا سج اُپاري
 ويندو بيٺا پار اُڪاري
 اُچئي لئه پي هڪڙي آشا
 هيڏي بنجر دنيا ۾ ڪت

راسوڙن جي ريت پياري،
 ننگر تنهنجي نرت نياري،
 هاڻي ڪا وڏا لڳي ٿي،
 سامرو ٿي جي سيم سموري،
 سوڪهڙي ۾ ساڻي ٿي آ،
 موراڙي تي مير پيو آ،
 ٿر تي ڪڙڪي قهر پيو آ،
 گهانگهي ٿي ۽ گولاڙو پي،
 زرد رتن ۾ زهر ٿيو آ،
 هيئن هينئڙي هول پيئڙا،
 تڙ ڪولن جو تيج گهٽي ويو،
 گوچارن ۾ گاه ڪتي ويو،
 مارن مٺ ۾ ساه اچي ويو،
 ڪنڊي ڪنهن ۾ پن به ناهي
 گندي ڪنهن ۾ ان به ناهي
 ونگو وٽ ۽ ڍٽ اڀاڳو،
 پارڪر جو پٽ اڀاڳو،
 مَهرائو پي مينهن پڪيڻو،
 ڏيهه ڏڪارو ڌٽ پڪيڻو،
 آونگ آونگ ان گهري ٿو،
 اُتري آءُ اومِيگهه ملهاري،
 توبن ولڪي ٿر جي ناريءَ.
 نجهرو نجهرو نير سڪاڻو،
 ميگها توکان مينهن گهري ٿو،
 ساوڻ ۾ سَو سانگ ڪري اچ،
 هيل چمر ڪو چاڻي وڃ تون،
 مارن مُڪون ماڻي وڃ تون..!!

هلندي هانسل سوڊيءَ کي اچ

پورڻ واءِ ۾ پور اچي ٿو
 کيسوڀاءِ کي ڪير ٻڌائي؟
 هُن جو ٿر ٿڪو پيو آهي،
 رُوپي جو آ راج رُلي ويو،
 ڪاسبو پي ڪومايل آ،
 انچليشورجي شام اڀوڳي،
 ڪونيت ڪنڊي لام اڀوڳي،
 سارنگا جو رُوح لچي ٿو.
 ڪجلاسر پي ڪورو آهي،
 پوڏيسر جي پونءَ تساري،
 هيل ٿيو ٿر چورو آهي،
 چيلي جا سڀ چارا سُڌڪن،
 چوڏس چنڊ ستارا سُڌڪن،
 راڻا سر ۾ ريت اڏي ٿو،
 هيل ڪنني ۾ هورو ناهي،
 مور ڪلنگي رنگ برنگي،
 چيل ڪڙي ۾ چيل چيلي،

انجلي

آئون انجلي ائين چوان ٿي
 مونڪي صوفي مت وٺي ٿو
 جنهن ۾ مُرشد ساهه ڪڍي ٿو
 منهنجو دين ڌرم پٽائي
 منهنجو رهبر شاه سنائي
 منهنجي دل درازن ڌرتيءَ
 جنهن جو شاعر سچل آهي
 منهنجي سوچ به سيوهڻ نگرِي
 جنهن ۾ قلندر مي رقص
 مون ۾ سامي سنڪ وڃي ٿو
 مون ۾ بيگل چنگ وڃي ٿو
 مون ۾ سنڌوءَ موج ڪري ٿو
 مون ۾ ڪينجهر ڪوڏ ڪري ٿي
 مون ۾ مڪلي ماڻ رهي ٿي
 مون ۾ موهن ماڳ وسي ٿو
 بنجر بنجر پاڳ وسي ٿو
 منهنجي دل جي دڳ مٿي او
 روح سنبارا رقص ڪري ٿو
 منهنجو چهرو چنڌا ٻڌل
 سنڌين کان انصاف گهري ٿو
 مان ويڳاڻي ڪونج وطن جي
 جهوريءَ جهريل جند لڳان ٿي
 آئون سراپا سنڌ لڳان ٿي
 ظالم توتي مار پوي ڪا
 موتي ڪيڏو ظلم ڪيو آ
 مون کان منهنجو ڀرم چنو آ
 ڪيڏو تنهنجو ڪرم ڪنو آ
 مان ته سڏايان سنڌ جي ناريءَ
 مون لئه دين ڌرم سڀ پارِيءَ
 منهنجو مندر منهنجي گيتا

سنڌ جي ڌرتي سنڌڙي ماتا
 سي تون مون کان جي چندين
 رڃ ۾ تڙپي تڙپي مرندين
 منهنجي گهر جي ديوارن ۾
 منهنجي ماتا سڌڪي مون لئه
 منهنجو بابل پٽڪي مون لئه
 منهنجي اڌڙي لڙڪ لڪائي
 مون کي ڏاڍا سڌ ڪري ٿي
 هن جا ساڻا ساڻا سڌڙا
 نيٺ ته تنهنجو انت آڻيندا
 منهنجا پريل سرد شوڪارا
 منهنجي دانهن دراوڙ آهي
 ڪانڌر ڪونه ڪنائي سگهندين
 مان ته ستي جڻ سيتا آهيان
 مون لئه پنهنجا راوڻ ٻڻيا
 مون کي ڪوئي رام نه مليو
 جيون ۾ ڀڳوان نه مليو
 مان ته ٻڻي هان دروپدي جڻ
 پري چنپا ۾ لڄ لٽائي
 مان ٿي دانهيان سنڌ نيائي
 منهنجي تن جو ٿيو تماشو
 ديش دشاڻ سارو آهي
 مون لئه شيام نه ساڙهي ٻڻيو
 ڪيڏو ڪلجگ ڪارو آهي
 او بلاول منهنجا پائر!
 هيلوڪي هن ديوالي تي
 ديب جلائي دل جي اندر
 هٿ سان تلڪ گلال لڳائي
 تنهنجون آرتيون خوب اتاري
 مون جي راڪيون ٻڌيون توکي
 تن جو قرض نه لاهي سگهندين
 مون کي ڪونه بچائي سگهندين
 مون کي ڪونه بچائي سگهندين...

مگر ڪنهن پي مڙي مون ڏي
 ڏٺو ناهي ڏکڻ ۾ ڪئين
 ڪٿان ٿي مان زندگي هي
 جواني ۾ ٻڌل هوندي
 صفا سينگار ۾ ناهيان
 وڏي آواز ۾ آهيان
 هئين تي هار پي ناهي
 پرين جي سار پي ناهي
 ڪنن ۾ ڪئين وجهان والا
 هٿن ۾ ٿيا لقون چالا
 چتن ۾ ڇا چٿان مروو؟
 ورهين کان هن رهيا اڻڀا
 وجهي تن ۾ وڏا چوٽا
 ڪيان سينگار مان ڪهڙا
 وڳن تي مير آ ڏاڍو
 ڏسي ميري ڪلن مون تي
 اميرن جا اڇا چورا
 ونگي جا واءِ تون ٻُڌجان
 ڪسي آهيان ڪڙي آهيان
 مگر مان بي وڙي ناهيان
 سوين جذبا لڇن مون ۾
 غريبي جي اڳيان بيوس
 رهي آهيان ڊهي آهيان
 نڪي ڪنهن عيد لئه سوچيان
 نڪي ڪنهن ديد لئه سوچيان
 نڪي ورلاپ وڳن جي لئه
 نڪي چاهت چوڙين جي
 نڪي سرمو اڪين پايان

ونگي جا واءِ تون ٻُڌجان

ڪٿا هي مون نماڻي جي
 ڪلوئي شهر جي ڀرسان
 بنن تي بٺ ڪاڙهن ۾
 مٿي ڪي روز ڳوهيندي
 سنجها ۽ سحر ٿيندي ويئي
 ڳپي جي روز ڳولا ۾
 اسانجي زندگي ساري
 زمانا زهر ٿيندي ويئي
 اسانجي حال هيڻي تي
 نڪي ڪنهن ڄام تي سوچيو
 اڪين ۾ اشڪ هئا ڏاڍا
 نڪي ڪنهن درد کي وانچيو
 سوين لاڏيون لنگهيون پر مان
 لکين گاڏيون لنگهيون ٿر مان

نڪي ڪا چير چمڪايان
مگر هڪڙي جُتي جي لئه
سمورو سال سڪان ويٺي
لُڪن ۾ پي لڇان ويٺي
نصيبن کان پڇان ويٺي
ڪيو مون ڏوهه ڪهڙو آ
ڏڪن ۾ جو جلان ويٺي
خدا کان دعا گهران ويٺي
عزت سان تون ڏجا هاڻي
اگهاڙي انگ لئه چولو
اتر جي اوت ۾ اولو
بڪايل پيٽ لئه لولو
اجايل وات لئه پاڻي
اسان جي بس اها ڪهاڻي
مٽي جا هي پنوڙا ڏس
حياتي جو حصو ٿي ويا
اسانجا جذبا سارا
غريبي جو قصو ٿي ويا
چنل ڪٽ تي سمهي تارا
سموري رات ڳڻيون ٿا
اچي ڪئين ننڊ ڳڻتين ۾
پيو جو تس خالي آ
اتي جو سير پي ناهي
اسانجو جو ڪير پي ناهي
زمانو ڇا سگهي سمجهي
غريبي ۾ گلابن جيان
تڙ ڪيڏو ڏڪيو آهي
مري پي ڪئين جيئڻو آ

اسين سنڌ نڱري جا نردوش ماڻهون

اسان جي هٿن ۾ گلن جا حوالا
اسان کي رکي جي اکين تي ڏسو ها
قُلن کان به هلڪا هوا جئين پسو ها
اسان کي جيئڻ ڏيو اوهين پي جيئو ها
محبت جي مقدس پلر کي پيئو ها
اسان کي چو اونڌاهي سمجهيو اياڻا
اسين چنڊ پونم جو ڀرتو هياسين
اسين سڄ لٽي جو موتين جا گلڙا
اسين باڪ ويلا جو شبنم جا قطرا
پلا چو اسان مان زماني کي خطرا
اسين رنگ ڪاري جا ڪولهي هياسين
سڄو ڏينهن مڙها ۽ مولهي هياسين
اسين سنڌ تنهنجي به ٻولي هياسين
اسين رنگ وطن جو، هولي هياسين
محبت جي دشمن لئه گولي هياسين
اسان گيت ڪوئل سنڌا روز ڳائي
اسان پوپٽن جيان اڏارون ڪيون ٿي
مڙهن ۾ ڪي مُرڪي ملهارون ڪيون ٿي
اسان سڪ سارس جئين سيني رکي ٿي
وڏن وڻ ٿڙن تي پڇي ٿڪ صدين جا
اسان ٻول ٻاڻيهن جئين نغما لڪياسين
اسين پاڻ پڇيهن جي پاڙي رهياسين
ٿڌي چانو ٿڌيري ڪاڙهي رهياسين
اسان چوڻ چپن سان چمين جي چڱل لئه
پڪين جئين پريتم کي پائڻ ٿي چاهيو

نئون دور دُنيا ۾ ناهڻ ٿي چاهيو
 اسان جي اکين ۾ اُميدن جا ڊيپڪ
 جلڻ کان اڳي ئي وسايا ويا هن
 اسان جي ڪليجن ۾ محبت جا ڪبوتر
 نفرتن جي نيزن سان گهايا ويا هن
 اسان ڪهڙو ائٽم بم ٿي بنايو
 اسين ڪهڙو ويٽو پاور ٿيون ها
 اسان ڪنهن جي اُرهي ۾ نه پرهي ۾ هياسين
 مگر لوڪ ليکي گنهگار ٿياسين
 اسين بس ائين ئي بنان ڏوه مئاسين
 مذهبن جي ٻندن ۾ ملي ڪون سگهياسين
 هياسين خوش پوءِ به ڪلي ڪون سگهياسين
 دنيا جي دستورن ڏلين ڪي ڏڪايو
 ملڻ کان روڪي گهرن ۾ رلايو
 نه "جيئي" ڪي جڳ ۾ جيئڻ ڏنو ڪنهن
 نه "مينا" جي تمنا ڪي سمجهي سگهيو ڪو
 رڳا ڏنپ زماني هي گڏجي ڏنا ٿي
 ڳنڍيل نينهن ناتا چڪي ۽ چنا ٿي
 اڪيلي عذابن ۾ گهارڻ ڏڪيو آ
 انهي جي ڪري بس ابد لئ مئاسين
 اڳي هڪ هياسين ۽ هاڻي به ٿياسين
 اسين هڪ رسيءَ ۾ مالها جا مڻيا
 اوهان جي ڦيرڻ کان مٿي ٿي ويان هون
 اسان ڪي چپي ٿي خُڏائي خُڏارا...!
 اوهين پي ڏسو شل جدائي خُڏارا...!

ڪُنواري چوڪري تنهنجي!

ڳلن ۾ ڌار ميندي جا
 ڦٽا هن قوه جواني ۾
 سگهو سينو صفا چيري
 ٻٽا ٻوٽا ٻُڙ وانگي
 گهڻن ڪي ٿا چُڻ ڪندا
 وڻن جي ديس جي راڻيءَ
 چندن جي چوڪڙي آهين
 لسي تون لاسوئن وانگي
 سڄي ناريل جهڙي آنءَ
 ڪجي تون خيرپور جي
 رنگت بادام جي تو ۾
 چڪون جي چس جهڙي تون
 چڪڻ سان چپ نٿا ڍاپن
 انبن جي رس جهڙي تون
 پپيتي جيان پڪي پيلي
 ڪچن پستن جيان آهين
 لڳين ٿي نارنگي جهڙي
 انگورن جو چُڱو آهين
 سُواڊي ٻير صوفي تون
 ڪٽي ڏاڙهون جيان آهين

"

اسلام ڪوٽ لڳ خودڪشي ڪندڙ پريمي جوڙي جي نانءُ

ڄمون جا وڻ لڳن ٻانهون
 زبان زيتون جي ٿاري
 اکين ۾ رنگ انگورن جو
 پڪي ڪيلي جيان آهي
 جواني جي سڄي رونق
 متل ميلي جيان آهي
 نموريل ڇوڪري تنهنجي
 سموري سونهن وڻن جهڙي
 ٻري پيلي جيان آهي...!!
 ڪڪوريل ڇوڪريءَ تو ۾
 سڄي وڻراھ سمايل آ
 ڊگهو آ قد صنوبر جيان
 ڳچي ڪنگور جي ڪاٺي
 لڳين ٿي بانسري وانگي
 وڃن ٿا سُر سڀئي تو ۾
 ڪنجهي جي تانسري وانگي
 وڃت تنهنجي وڃائي ٿي
 اسان جا وڻ سڄا سارا
 اڳا تو ۾ اڪن پارا
 ڦلاريل ڦل ڦوڳن جا
 ڦٽا تو ۾ ڦڳڻ ماسي
 توهن منڍي جيان ٿيا
 مُنڍي ۾ تو مڙهيا سارا
 روهيڙن جا رتا ڳلڙا
 ڪنن ۾ جي ڪڏن جهومڪ
 لڳن ڪونيت سندا پلڙا
 پڪي کان پي پڪي چوريءَ
 انجیرن جي چڪيءَ آهين
 پنيا تنهنجا بڙن گهاٽا
 نمورين سان ڳنڍيل آهن

وڳا تنهنجا پرين منهنجا
 سدا سرنگهو جيان ساوا
 سنهي ٿن تي سونهن ڪيڏا
 وره وستر جيان ويڙهيل
 جواني جل پري توتي!
 ڳلابن جي پري توتي!
 پرن پونئرا پلا پُٺڪي
 ڏسي ٿن ڪي اڪن چڪن
 تڙين تانگر جيان تون ٿي
 پڇي آرس بدن لوڏين
 وڻن جو ٿي وطن لوڏين
 نگاهن سان گگن لوڏين
 چڳون ڪولي چمن لوڏين
 اشارن ۾ ڪري ڳالهيون
 گهڻن جو ٿي امن لوڏين
 بدن هن باغ جهڙي سان
 چتا چنڊي چمر لوڏين
 ڪمر بند سان ڪمر لوڏين
 ادا سان تون فضا لوڏين
 هندوري ۾ هوا لوڏين
 سڳيءَ لوڏي پساه لوڏين
 اسان جا ٿي نشا لوڏين
 اُلاڙي نيڻ اڳهاڙا تون
 سڀن جو ٿي شرم لوڏين
 پريل شيشي بدن ڪولي
 ڪمايل ڪُل ڪرم لوڏين
 گهڻن جو ٿي ڌرم لوڏين
 گهڻن جو ٿي ڌرم لوڏين...!
 ◆◆

دير

گل تي شبنم جيان
 ديد نازڪ صفا
 ديد نرمل به آ
 ديد بارش جيان
 جسم ناري به ٿي
 ديد ڪاوڙ منجهان
 روح ٻاري به ٿي
 ديد نيزي جيان
 چوٽ گهري به آ
 ديد پنڇي جيان
 گيت ڳايو سگهي
 ساه سُر مو ڪري
 ديد پايو سگهي
 ديد ڏيئي جيان
 جڳ روشن ڪري
 ديد ليئي جيان
 چنڊ مڪڙو لڳي
 ديد سانوڻ جيان
 ڪنهن تي برسي به ٿي
 ديد قياسي وڏي
 ڪنهن تي ترسي به ٿي
 ديد دوکو به آ
 روه رولي چڏي
 پند اوکو به آ
 روز گهايو چڏي
 ديد دلبر سنڊي
 روز ٺاهيو چڏي
 ديد ويڙي به آ

دينڱ ڏاهيو چڏي
 ديد ميري به آ
 لتا لاهيو چڏي
 جسم ڪنوارا ٽڪي
 ديد ماريو چڏي
 گهور اهڙي ڪري
 ديد ڪاريو چڏي
 ديد ناتا ڳنڍي
 ديد پنهنجا ڪري
 ميٺ محبت گهري
 ديد دليون ڪٽي
 ديد جيون ڦٽي
 ديد هاريو چڏي
 ديد بازي وڏي
 ڪير ڪيڏي پلا؟
 ديد ٻولي اٿئي
 گهاو گهرا چڏي
 ديد گولي اٿئي
 باه ٻاري چڏي
 ديد هولي اٿئي
 ڪير سمجهي پلا؟
 ديد پرولي اٿئي
 قيد جيون ڪري
 ديد کولي اٿئي
 پاڪ پلڪن مٿي
 پيار پنهنجو ڪڍي
 ديد ڏولي اٿئي
 ديد ساگر جيان
 خوب گهري اٿئي
 ديد درياءَ سنڊي
 شوخ چولي اٿئي
 ديد ٻوڙي به ٿي
 ديد لوڙهي به ٿي...!!

يار تنهنجي سڳيءَ
 گول ڪمر مٿان
 ناچ ڪيڙو ڪري
 عشق منهنجو پرين
 چيچ تنهنجي جهلي
 تار تو ۾ تري
 جيءَ جهڙڪي سڏي
 وار چوڻي ڪري
 خوب ڪوڻي ڪري
 وات ويندي ڪوئي
 حور هلندي ڏسي
 روز بادل وسي
 ٿر جي ڪيئن مٿان
 چنڊ چيٽي جيان
 نور ناريءَ ڇڻي
 تانگهه تاڙي سنڌي
 روز هاريءَ ڇڻي
 سونهن ساري وڻي
 عاج چوڙي جيان
 روپ روڙي جيان
 پيار هولي ٿئي
 رنگ ريٽا هڻي
 رنج مڙي سڄا
 ٻار ٻولي ٿئي
 دل ڪي ٻوڙي ڇڏي
 پيار چولي ٿئي...!!
 پيار چولي ٿئي...!!

ڪول گونگهت پري

مور مڪ تي تري
 دٻپ جوپن ٻري
 نيڻ تو ۾ ڌري
 هير ٿڌڙي وري
 گل ڳاڙها تنهنجا
 گل ٻاڻي جيان
 روز اُن جي مٿان
 آس منهنجي سندو
 پونئر ڀڙڪي پري
 نڪ تنهنجو ٿڳيءَ
 نٿ سورج لڳيءَ
 انگ آرس ڀڳيءَ
 ٻاٽ ٻاجهر جيان
 ٻانهن لوڏي لڏي

اُجهاميل چله جي ڀرسان

نياڻي اک نماڻي سان
 امان کان سوال پڇي ويئي
 امان بُڌ او مني جي جان
 گڏين سان راند ڪيان ڪهڙي
 نڪي سهيلي وڻي ٿي ڪا
 ابا جي سڪ ڏاڍي آ
 وجهان جي وات ۾ ماني
 نڙي ۾ نانگ جئين پاسي
 بُڌاءَ جي جل مني هاڻي
 "ابو مانجو ڪڏهن آسي
 وٺي ڪي ڪانچ جون چوڙيون
 گڏين جا گنج پي مون لئه
 وڳا به ٿي ليلا مڙي
 جُتي ڪا تونڙ واري پي
 ڪڍي هُو پاڻ خوشين جا
 اسان لئه مڻ ايندو آ
 بُڌاءَ او مني ماتا
 ابا چو ڪون آيا آيو
 مٿان آ عيد پي ويجهي
 اڏائي ڪانگ چونڙي تان
 نياپو ڪو هلائي ڏي
 نياڻي ڪي وراڻي ۾
 چيو سڏڪي ڏڪايل ماءُ
 "بلوچن بي رحمي سان
 چڏيا مزدور سڀ ماري
 ڏڪايل سنڌ بنهه بيوس
 صبح کان پيئي هنجون هاري
 ابو تنهنجو انهن ۾ هو
 هٿين خالي هئا جيڪي

چڏيا ماريءَ سڄا ماري
 نياڻي هي ٻڌي نوحو
 خدائي ڪي چيو ويئي
 "ولوڙي رت پنهنجي ڪي
 پگهر جي پاڪ پاڻي سان
 ڪئي جن پيٽ جي پوڄا
 انهن سان وير ڪهڙو هو؟
 بچن جي بُڪ اجهائڻ لئه
 اباڻا جن اجهڻ چڏيا
 انهن جي من اجري ۾
 منڊي ۽ مير ڪهڙو هو؟
 سڏائي پاڻ ڪي سورهيه
 لڪي ٿا وار ڪيو ويڙي
 بُڌايو هي ڀلا بُڌلو
 اوهان ۾ شير ڪهڙو هو؟
 هليا ڪئين هٿ ظالمو
 انهن جي انگ اگهاڙن تي
 جنهي تي بس جنم کان ئي
 لڪيل هئي بڪ جي ٻوليءَ
 الا تو ڪئين هنئي ڳوليءَ
 گهڻن جا گهر اجاڙي تو
 ڪيڏي هي رت جي هوليءَ
 وڏو ڪو وير پرايو آ
 انهن سان سنڌ جو هاڻي
 سڄو ناتو اجايو آ
 رُلي مرنڊا پهڙن ۾
 اسان ڪي جئين رُلايو آ
 خدا ڪندو سدائين ائين
 وطن لئه سي سڪي مرنڊا
 اسان جا جن چنا چنا سهارا
 ڪفن لئه سي سڪي مرنڊا
 دفن لئه سي سڪي مرنڊا!!...
 ◆◆

بکي پيت پٽڪون سڄو ڏينهن ڊگن ۾
 اُچارا لڇون ٿا اُنن جي وڳن ۾
 جڏهن رب اُڌاري آڻي رکون ٿا
 تڏهن تون واري ٻُڪن سان وجهين ٿي
 اسان وٽ نه ماڙيون بنگلا وطن ۾
 پوءِ پي ڏمر تون اسان تي ڪرين ٿي
 مٽي جي بدن مان اڏي گهر ڪڪانوان
 وڻن جو ڍڪي ويس ڪچن ۾ رهون ٿا
 تڏهن روز تنهنجي ڏچن ۾ رهون ٿا
 اُهي گهر اسان جا جلايو ڇڏين ٿي
 جنهي کي ڏسي مينهن هلڪو وسي ٿو
 ڪچن تي ڪري رحم سانوڻ سڄي ۾
 گگن جي اکين مان وهي نير پوي ٿو
 اسان جو نه اوهي واهي سُهجي ٿو
 تڏهن ديس ڏونئري ڏينهن جو ڏکي ٿو
 جڏهن تون ننگو ناچ ڪڪن ۾ ڪرين ٿي
 ڪنهن ٻاگهل جي سڀنن جي چادر سڙي ٿي
 ڪنهن جيگل جي اُميدن جا سهرا جلن ٿا
 ڪنهن ونيءَ جي چُني جون اُڌارون ڏکن ٿيون
 ڪنهن پيٽ جي ڀرم جون راکيون ٻرن ٿيون
 ڪنهن گڏي جي ڳلن تان ڳوڙها ڳڙن ٿا
 جڏهن ڳوٺ پنهنجي جا لوڙها سڙن ٿا
 مگر تون نه اسان تي ڪرين قياس ويرڻ
 چپر چانوءَ اسان تان هٽايو ڇڏين ٿي
 وڏي ڏيڻ قاتل هوا تون لڳين ٿي
 ڪڍي باه هٿن ۾ هميشه هلين ٿي

خدا تون هميشه ڏکائين اسان کي

ڪڏهن آڳ بڻجي ڪڙڪي پوين ٿو
 ڪڏهن تون هوا جي هٿن تي اچين ٿو
 ڪڏهن ڏوڙ ڏوٻا اکين ۾ وجهين ٿو
 ڪڏهن مالهيوار جي مڙهن کي مٽائين
 ڪڏهن تون اُڏائي چنبن سان اُڏائين
 خدا تون سدائين ڇو ڏٻرا ڏکائين؟
 هوا تون به اسان جا اجها ٿي اُجاڙين
 اسين ڏيل ڏٻري مارو پٽن ۾

سڄو سنسار پي جهوميو
 ٻُڌي ڪي راڳ جهڙن جا
 ولاتي نار پي ٻهڪي
 ڪڍي ڦوٽو ڦطرت جا
 تنديلي تور ۾ تهڪي
 چُلي تي سمنڊ عربي جيان
 ڏسي هي ڏيک گوريءَ جو
 گهمائي هٿ ۾ چوڙي
 پٺائي چوڪري مرڪي
 ڪنن ۾ ڪيوٽيون پائي
 ڪيو هو رقص ڏونگر تي
 چُريو هو پولڪو تنهن جو
 گري ويو برف ڏونگر تي
 لڏيا پي ڏک انگورن جيان
 رمي تي راند ڪا اهڙي
 چڱن ۾ چوٽلي جهڙي
 جواني خوب ٿي جهومي
 گگن تي وڃ وراڪي جيان
 لُنڊي جا وٽ ڪي ڪائي
 هوا ۾ چيل وانگي هُن
 لنگن جي لام ڪي لوڏيو
 جبل تي بُت ڪي ڪولي
 پلي بادام ڪي لوڏيو
 نچڻ هُن جي نرالي هو
 سموري شام ڪي لوڏيو
 ڏسي هي رقص قنڌارڻ جو
 خدا پي خوش ٿي ويو هو

ٻڻي جوڳي جڳن جو پوءِ

لٿو هو سج لُوسر تان
 لڳو ٿي ليڪ چاندي جي
 تڏو ڪُنهار جو پاڻي
 اُڏائي تهڪ پهاڙن مان
 ڪلي تي رات جي راڻي
 هوا ۾ چائو جي خوشبوءِ
 لڳي ٿي مهڪ موڪيءَ جي
 جبل تي جهوپڙي مان ڪو
 اُڏيو پي پومچو ڪنهن جو
 اڳو هو چنڊ اوڀر کان
 نرالو روپ هو تنهن جو
 گگن جي گول چاتيءَ مان
 چڻيو پي نور قدرت جو
 نهاري چنڊ جو تجلو
 ننڍو ڪو ٻار پي جهوميو
 پٺائي نار جي هنج ۾

سڏي ٿي جاڳ ۾ ڪينجهر
 لڳيءَ دل لاڙ جي اندر
 چيڻي سان اوڙا راڳيل
 گڻن سان ڳوٺڙا واڳيل
 رليون سڀ ٽڪ سان ٽانڪيل
 انهن تي سنڌ جا عاشق
 لکن ٿا ڪهاڻيون ڪيئي
 ڏسن ٿا سونهن سرگرم ۾
 لٿي سج لاڙ جا منظر
 ڪڙين جي ڪپ تي ڪپڙا
 ڏوئن ٿيون ڏيس جون ناريون
 اڪين ۾ اوتجي آيون
 سدائين ريك سُرمي جيئن
 سنڌو جي سيند ساميون
 ٻنن تان سانجهه سُرمئي جو
 پڪين وانگي وريءَ آيون
 سنڌو جي سير ۾ سُهڻيون
 پڻن وانگي تريءَ آيون
 سدائين سانجهه ويلي جو
 مٿن تي گاه جون پريون
 هٿن ۾ لوه جا ڏانتا
 هلن ٿيون حرس مان ڪيڏيون
 لڄاري لاڙ جون پريون
 لڳن ٿيون لوڪ آکاڻيون
 سموري ڏيهه جون ڍاڻيون
 وڻن ٿيون شام جي ٿاڻي
 پڇن ٿا سادڙا ڪاڏا
 ٻرن ٿيون آليون ڪاڻيون
 اڏي ٿو نيرڙو دونهون
 اچي ٿي داڳ جي خوشبوءِ
 مڇي جي ساڳ جي خوشبوءِ
 يلاري پاڳ جي خوشبوءِ

دُلاري سنڌ ڌرتيءَ لاءِ

سدا ڌڙڪي ٿي سيني ۾
 اسانجي دل جي هرڻي
 سنڌو جي پيار ۾ پرڻي
 ڪري ٿي ڪوڏڙا ڪيئي
 هيئنن ڪي اوڏڙا ڪيئي
 رهن ٿا سنڌ جا منظر
 ڪڏهن ڪاڇو ڪڏهن ننگر
 چڙهي ٿو ڇت تي چمبڙ
 موهي ٿي ننڊ ۾ منڇر

ڏلاري ديس جي ڌرتيءَ
 سدا ڌڙڪي ٿي سيني ۾
 ننگر جي نانوَ تي دلڙي
 وڃي ٿي ڏور صحرا ۾
 اڏن ٿا شوق ۾ گهرڙا
 پتن جي پڪ ۾ جهوپا
 منهي تي مور جا ڪيڙا
 بدن تي پور جا ڪيڙا
 وڏي ورائڊ جي ويلا
 کوهن تي پاڻيارين جا
 لهن ٿا ڪونجڙين ٽولا
 مٿن تي بيلهڙا سهڻا
 ڪچن ۾ ڪيهلڙا سهڻا
 ڪڻن ٿيون ناز مان ٻايون
 پُراڻي پاند ۾ ڦوٽا
 پرين جي پار جا تحفہ
 لڪائي لوڪ کان سومل
 هٿن ۾ هٿ جو رومال
 مڙهي ٿي ماڻ ۾ مومل
 مُڪي سان پومچو پيلو
 پري ٿي چانو ۾ سرتيءَ
 پرين جي نانوَ ۾ سرتيءَ
 سمائي ديس جي ڌرتيءَ
 رڳن ۾ رت جيئن ڊوڙي
 سنڌو جي سار هيڪاندي
 مٽي هن ديس مٺڙي جي
 هيئنن جو هار ٿي ويندي
 جڏي هي جند ڌرتيءَ تان
 سدا ٻلهيار ٿي ويندي!...

ڊاٽن تنهنجي ڊاٽيءَ جهڙيون

راجا واري راڻيءَ جهڙيون
 ميران جي ڪنهن واڻيءَ جهڙيون
 ڪجلا-سر جي پاڻيءَ جهڙيون
 پرين جي اکاڻيءَ جهڙيون
 روز پنيوريون مارڻ واريون
 ماکوڙين سان مستيون ڪيڏيون
 کاغذ واريون ڪشتيون ڪيڏيون
 تار ترائي منجهه اُتاري
 تاريندي ڪئين ترڪڻ تنهنجو
 چيلن سان گڏ چرڪڻ تنهنجو
 پوپت پڪڙي مرڪڻ تنهنجو
 ڪئين وساريان وينسگس منهنجي
 پڪين سان پي پيار پڪو هو
 چوڻ چڱائي پالڻ واريون
 پنهنجون ڳالهون ٻاروتڻ جون
 اڌر گدڙ سام گدڙ
 هيڻو هلي مور مچڪي
 واريون رانديون ياد پون ٿيون
 مون تي آڱ ڏيڻ جي خاطر
 لونڊن ۾ لڏندي تو جي
 آنبلئي ۾ توڙيون تاريون
 سي ته سموريون سايون ٿي ويون
 جهرڪلي جون ساريون جاريون
 پيرون چونڊي پاڻ پڳيون سين

تنهنجون چوڙيون چار هٿن جون
مون سي ميڙي پاڻ رکيون هن
تنهنجون يادون ساڻ رکيون هن
لڪ لڪوڙي وارا ليڪا
ڏيڪان ميڪان ڏيڪ سمورا
وسڪاري جو نارن هيٺيان
پاڻ پلر ۾ وهنجي سهنجي
واري مان جي محل اڏياسين
اهڙا محل اندر ۾ سائڻ
روز ڏهن ٿا روز ٺهن ٿا
پنهنجا پيار پيپهن جهڙا
ٻاٽن ۾ سي اوتي سارا
پاڻ بلورن ساڻ چٽياسين
سارا ڪيل حياتيءَ تنهنجا
ڪلندي ڪڏندي خوب ڪٽياسين
چوڙين لاءِ ڪئين چُرچُر مُنگلي
مون کان راند کڻي هئي راڻيءَ
ڏينچڪ لڪڙي پانچڪ پروو
ارچڪ مرچڪ ڪيل تماشو
لوڏ سرامڻ لڏندي توکي
تاريءَ سان ڪئين تڪرايو هو
ڪاغذ جي هڪ گشتي ۾ تو
ڪئين گڏيءَ کي تارايو هو
نم جي هيٺيان نوءَ ڪڍي ۾
تو جو مونکي هارايو هو
هار اُنهي ۾ خُب وڌي هئي
اهڙي هڪڙي هار ڏيئي وڃ
مونکي پهريون پيار ڏيئي وڃ...!!

گهٽن جي وچ ۾ گهوري

ڏسڻ ڪنهن کي ڏکيو آهي
مگر هن ڳالهه جو مالڪ
سدائين ڀرم رکيو آهي
نظر جو پاپ نظر سمجهي
جڳي مالا سدا اُن جي
وڻي درشن اول جنهن جو
پرين اُن پيار پهرين جو
ڪرڻ اقرار اوکو آ
اڙائي نيٺ نيٺن سان
ٿئي جو پيار چوڪو آ
سدائين هانو ۾ هر ڪر
ملڻ جي لاءِ ٿئي ماندو
صفا بيوس بدن تنهنجو
چپن کي چپ چمڻ خاطر

رڦن ڪُنل تتر وانگي
 اشارن ۾ وڏي اُلفت
 ادائن ۾ لُچي لوجي
 نگاهن ۾ نمائپ جي
 سدا اُڻ ٿڻ سمايل آ
 تڏيون آنهون تڏا سرگم
 گهڻيون ڳالهيون چون هر دم
 مگر سمجھي سگهن سالڪ
 نگاهن جا نظم نيارا
 لکيل بولي ٻڳهڻ ڪنهن ۾
 پريتم پيار پهرين جي
 پڙهڻ پوڻي ڏکي آهي
 تڏن ساهن سندا باجا
 پرين پرڪڻ ڏکيا آهن
 پري محفل اڳيان ڪنهن جي
 چپن کي ڇا ڪيان چوري
 اکين سان مون ڇڏيون اوري
 سڄڻ ڳالهيون صفا سوليون
 مگر سمجھين نٿو مورڪ
 مٿو توسان هٿان ڪهڙو؟
 قسم رب جو ڪٿان ڪهڙو؟

وسڪارو

اڄ اُتر ۾
 آڙنگ آهي
 آڀو روپ
 سروپ ٿيو آ
 ڪالي ڪانٽل
 پلٽي جل تل
 ڌڙ ڌڙ ڌڙڪي
 جيو پيا بن
 وڻ تي تاڙو
 مٽرو ٻولي
 مور منو ٿو
 تهوڪي ٽولي
 ميگها کي ڪي
 سڌ ڪري ٿو
 گاج گگن ۾
 گج ڪري ٿو
 گاجي هيڪي
 گهور وري ٿو
 ٿڌڙو ٿڌڙو
 وانئور سان گڏ
 واءُ وطن ۾
 مينهن جو آيو
 ساءُ وطن ۾
 ٿر ٿر برسي
 بوند چمن ۾

بال نويلي
 نار اڪيلي
 پلر پُسندي
 هئين چوي ٿي
 آٿر ويلا
 انگ تپن ٿا
 آٿر پاٿر
 پلر پُسن ٿا
 نيو ٿمن ٿا
 توکي ساري
 نيٺ پجن ٿا
 کون وٺن ٿا
 روپ ميهوگي
 هي ڄامون ٿي
 بوند ڪري ٿي
 تاندي وانگي
 تن ڏنبي ٿي
 ڪٽڪ گهڙي آ
 ڪانڌ به ناهي
 ڪير دلا سو
 دل ڪي ڏيندو
 پيڇ پنيءَ جو
 ويڇ گهري ٿي
 پونءَ بدن جي
 ريڇ گهري ٿي
 تن جي واڙي
 تيڇ گهري ٿي
 پونئر ناهين
 گل کلي ڪئين؟
 توبن جوين
 قل قل ڪئين؟
 ڪنچن ورنه

ڪايا منهنجي
 ڪنهن لاءِ پلتي
 ميا منهنجي
 سورج ساڪيا
 ڊولا هاڻي
 ڍٽ وري آ
 پُسيا سارا
 پٽ وري آ
 ڊوليڙا ڪي
 ڍاڙي توليءَ
 جاجر وانگي
 وار وڇائي
 واٽن تي مان
 راه تڪان ٿي
 راڻل منهنجا
 ڍاٽائي ۾
 ڊيل اڪيلي
 چونئري ۾ هان
 هيل اڪيلي
 ڪنوڻ ڪنوي ٿي
 خوب ڊڄان ٿي
 ايس اُره سان
 روز پڇان ٿي
 هاڻ ته موٽي
 آ پرتار
 ٿر ۾ ڏاڍي
 ٿي ٿڌ ڪار...!!
 ◆◆

ٿاريلي

ٻُڪ ڪي ٻُڪ ۾ ڪائي ويٺي
پوءِ پي ٿر ڪي چاهي ويٺي
بر ۾ پوڳي سور صدين جا
پنهنجي ٿڃ ملهائي ويٺي

اُڃ ۾ اُڃ پيئڻ ٿي جاڻي
بر ۾ جر ٿيئڻ ٿي جاڻي
ٿاريليءَ آ پرم پٽن جو
ڏک ۾ ڏک، جيئڻ ٿي جاڻي

ڏيل ڏبرو ڏک ڌري ٿي
سانڪن تان جل پري ٿي
پوپت جهڙي نازڪ ناريءَ
ريت تتي تي پير پري ٿي

گونگهت پنهنجو پل نه کولي
روز گهڻن ڪي رڻ ۾ رولي
هڙڪ هلي ٿي خور لڳي ٿي
باپيهن جئن ڌيمي بولي

رڀ رڌي ٿي روز ڏجهي ٿي
ٻُڪيا پنهنجا بار ڏسي ٿي
بيڪ گهرڻ ڪي مهڻو سمجهي
ارڌي اوچي ڳاٽ اچي ٿي

ڪيتيءَ ڪيڙي گهر هلائي
پنهنجي روز پاڻ ڪمائي
پورهيت ناريءَ ٿر وطن جي
مٽيءَ ڪي پي سون بڻائي

چنڊ

چنڊ جڳن کان جهونو جوڳي
گيڙو ويس گگن ۾ پائي
ڌرتيءَ ڪي ٿو دل سان چاهي
ڌرتيءَ هن جي سرتيءَ آهي
جنهن سان گڏ ٿو ڦيرا ڪائي
چنڊ گگن جي بنديا آهي
چنڊ گهڻن جو چين ڦٽائي
چنڊ ستارن ساڻ گهمي ٿو
چنڊ وڻن تي چاندي هاري
چنڊ جبل تي ڏيئو باري
چنڊ نديءَ جا چپ چمي ٿو
چنڊ سمنڊ سان گڏ سُمهي ٿو
چنڊ پرين جو پرتو آهي
روز ازل کان ريت هلي ٿي
چنڊ ڪڪر جو جهيڙو آهي
اونڌاهي سان جنگ ڪري ٿو
چنڊ يگن کان يوڌو آهي
چنڊ ڏسي ڇو چرڪين چوريءَ
چنڊ نه ڪنهن سان چُغلي هڻندو
چنڊ به ڪنهن جو ڍولو آهي
چنڊ صدين کان ڍولو آهي
چنڊ ففا جو چولو آهي

تون ته پلر ۾ پونئري جهڙي

ڌرتيءَ تي ڏينهن ڏونئري جهڙي
چر ۾ چتا چاچولي تون
جهڙي ۾ وهنجين جهڙيءَ وانگي
اڏندي انگ سُڪائين گوريءَ
چر چر چيچُ وجهين ٿي چوريءَ
چالر چاڪ چڙي ٿي موهي
تنهنجي چيله چنبيلي جهڙي
ورندي ورندي ونگ وجهي ٿي
هڪڙي گهور گگن کي گهائي
ڏسندي ڏسندي ڏنگ وجهي ٿي
ڪنٺ به تنهنجو نيارو آهي
ڪويل جهڙي ڪوڪ به تو وٽ
ونسلي واري ڪوڪ به تو وٽ
تنهنجي چال به ڳالهه گهڻي آ
وچ جا پاڻي تو ۾ راڻيءَ
جرڪن جوت جوالا وانگي
تنهنجا نيٺ امبر ۾ تارا
تم تم تمڪن دپ ڏارا
تو ۾ آڙنگ جهڙا آرا
تو ۾ پوه سنڌا کي پارا
تو ۾ جيٺ اپارن جهڙي
بارش جا سڀ اگم آهن
هاڻ وسڻ جا وارا ڪر تون
اڏندي اُپ ۾ آرا ڪر تون

چري دل سونهن تنهنجي ۾

وچائي حال ويئي آ
اچانڪ ڏينهن هڪڙي جو
ڏلاري ديد ۾ ڦاٽي
سرامڻ ٽيچ ۾ ڦاٽي
جڏهن تو جوڙ جيڏين ۾
مچائي لوڏ ماريو هو
ڪلي تو تهڪ هڪڙي سان
سچو هو ڳوٺ ڪاريو هو
بُڏائي گيت لاڏيلو
اڏاڻيل ڪونجڙين جي
وگر کي به واريو هو
انهي ڏينهن عڪس تنهنجي کي
اڪين ۾ مون اُتاريو هو
ڪجل ڪاني جيان اوتي
سهاڳڻ روپ تنهنجي کي
ڏنر چميون نگاهن سان
ڳلابي ڳل تنهنجي تي
اڳو هو چنڊ وانگي جو
نٿو وسري گهڙي هڪڙي
اهو ئي تاجوئو ڪارو
اندر ۾ گهر اڏي ويٺو
ڳلابي هو گگهو تنهنجو
تڪن سان مون سڏي ويٺو
ڪري تجلا اشارن جا
هيو گوڏي گڏي ويٺو
اهو تائو نٿو وسري
مروڙي چپ هلي وئي هئين!
پرين ماڻو نٿو وسري!
سنجها تائو نٿو وسري!!

منهنجا سج سلاخن پويان

توڪي قهري قيد ڪيو آ
 بي ڏوه باندي تولئ ماندي
 هي دل تڙپي دعا گهري ٿي
 تنهنجا سورنهن ڪرڻا سورج
 نيٺ ته ڳاٺ وڏي سان اُپري
 روشن سارو ڏيه ڪندا هي
 تنهنجا جذبا روپي جهڙا
 رڻمل جوڌي ڪوپي جهڙا
 تون آنءُ ارڏو اڏمل وانگي
 تو ۾ گهوت بلاول گونجي
 تو ۾ شاه عنايت پڙڪي
 تو ۾ رت رتن جو تهڪي
 تو ۾ هوشو حرس وڏي سان
 تو ۾ هانسو هانسيسر جو
 پيڙو پوڏو پوڏيسر جو
 پيد پڻيو تو اريسر جو
 رهبر سنڌ رڳن ۾ ڊوڙي
 تو ۾ ڪان ڪرن جو واسو
 تو ۾ ڪارونجهر جو ڪيسو
 سرتي ڪان وڌ ڌرتي چاهي
 ڏاهر تنهنجا ڏک ورهائي
 سونهن به توسان پيڙي آهي
 تو جا ڪيتي ڪيڙي آهي
 محبت پونجي ميڙي آهي
 تو ڪي ٻاگهل تلڪ لڳائي
 دودو سمجھي دل سان لائي
 ساري سنڌ اسان سان آهي

ڪيڏي پياري آت آهي
 ڪير ٻڌائي منهنجا سانول؟
 ڪونج ولر ڪان پتڪي جئين ٿي
 هرڻي ون ۾ ڦٽڪي جئين ٿي
 ائين مان وجهڪي واجه وجهان ٿي
 ڏينهن تتي جو پير اگهاڙا
 پوريلي جي پت چڙهان ٿي
 حيدائي ڏي روز ڪيان ٿي
 توڪي سجدا منهنجا سانول
 توبن ڪهڙيون پايان چيرون
 ڪهڙا پيرون هيڪل ڪايان
 ڪنهن لئ ڳاڙها ڪنجر پايان
 ڪنهن لئ موتي مانگ سجاين
 ڪهڙا چوڙن ٽونئر لڳايان
 ڪئين ٻڌايان دل جون دانهون
 انهن منهنجون ڪير ٻڌي ٿو
 توبن سارو ديس ڏنپي ٿي
 مون ڪي پيلو ويس ڏنپي ٿي
 واهوندي جو واءُ وري ٿو
 منهنجو تو ۾ ساه اڙي ٿو
 اُپ ۾ پيلو چنڊ اڳي ٿو
 چيلهاتي جو چڪ لڳي ٿو
 آڏي ويلي مور تهوڪي
 دل ۾ دلبر ڌڪ لڳي ٿو
 تنهنجي ياد ستائي پل پل
 محبت منڙي جوئر جهڙي
 يار جڏائي ٿوهر جهڙي
 هاڻ نڙي ۾ اٽڪي پيئي آ
 تنهنجي مينا پتڪي پيئي آ

ننگر واسي
 تنهنجي داسي
 توليءَ آتي
 منهنجي چاتي
 چلڪي ٿي ڏس
 چولي وانگي
 هولي وانگي
 هاڻ ڏڪان ٿي
 پاڻ ڏڪان ٿي
 منهنجا سرتا
 هاڻ وري آ
 مُرڪي منهنجي
 ڪاڻ وري آ
 تنهنجو پوڪيل
 ڪيت پڪو آ
 چوڻ چڱي وڃ
 سونهن ڏسي وڃ
 سانوڻ جهڙي
 من ڪي من سان
 پانوڻ جهڙي
 وڃ جا تجلا
 انگ انگ جرڪن
 ڪارا ڪجلا
 نيٺ نشانبر
 بادل وانگي
 جل جل جل
 جوين منهنجو
 آڙنگ جهڙو

ڪجلاسرتي

ريڪ ڪجل جئن
 پوڏيسر تي
 باڪ ڦٽي جئن
 نڙياسر تي
 نيرڳ جهڙي
 ڪارونجهر تي
 ڪويل جهڙي
 تو جا پاليءَ
 پڪين وانگي
 نار نراليءَ
 ميگه جهڙالي
 موسم جهڙي
 ننڍپڻ ۾ هئي
 مرگها چاليءَ
 نيٺ بڻي آ
 تتر تاليءَ
 هاڻ وڏي ٿي
 سورنهن ساليءَ
 باغ بڻي آ
 منهنجا مالهيءَ

ساوڻ رُت ۾
 سارنگ جهڙو
 تاڙي وانگي
 تڙپي تولئ
 تنهنجي گوري
 نار گجر جو
 رنگ سڻيءَ جي
 قل جيان آ
 گل جيان آ
 روپ بدن جو
 چنڊُ گگن جو
 چمڪي چولو
 سڄُ سريڪو
 منهنجا سانول
 تولئ ٻانهون
 هار ڪيان ٿي
 ڪيڏا مان
 سينگار ڪيان ٿي!!...
 روز پڻ تي
 ڏيڏيءَ تان مان
 توڪي جهانڪي
 آ ڪيان ٿي
 تصور ۾ گڏ
 توسان ترندي
 پنهنجا ٻيڙا
 پار ڪيان ٿي!!...

”نصيب“

اُجاري نار
 ڪڇ ۾ ٻار
 ۽ مٿي تي ٻار کڻي
 ٽاڪ منجهند جو
 جبل جيڏي پٽ تي چڙهندي
 پل پل سوچي ٿي:
 پيئڻ جي پاڻي لڀ لئ
 ايڏا ڪشالا...؟
 سوچيندي سوچيندي
 اُجاري آڪاس ڏانهن
 تسارا نيڻ کڻي
 پاڻهار کان پڇي ٿي
 ڇا منهنجو نصيب
 هن تتل واريءَ جي
 پياسي تن جهڙو آهي
 يا
 حُڪمرانن جي هٿ ڌرمي
 جو قهر پوڳيان ٿي...؟

سندور

ڪڏهن ڪڏهن
دل چوندي آهي ته
آتم هتيا ڪيان
زندگي جي زنجير توڙي ڇڏيان
سڀ غم لحظي ۾ لهي وڃن
سڀ ڏک ختم ٿي وڃن
۽ آزاد ٿي وڃان
هن دورنگي دنيا جي جنجهٽن مان
پرواز ڪندو وڃان پهاڙن مٿان
آبشارن مٿان
پر وري سوچيندو آهيان
اُن جو ڇا ٿيندو...؟
جنهن جي مانگ ۾
منهنجي نالي جو سندور آهي!
اُٿون اهو ڪئين اُڃاڙيان؟
اُٿون ڪا سيند ڪئين اُڃاڙيان؟
چو ته.....
اُڇڙيل سيندون مون
اڪين ڏٺيون آهن...!!

تپسيا

ڪڏهن ڪڏهن
هي بي قرار روح
چوندو آهي ته
ڪارونجهر جي هنج ۾ ويهي
تپسيا ڪيان
ڌيان جي گيان ۾ مڱن ٿي وڃان
۽ پر ماتما پائي نرمڙ پڌ تي پهچان
پر وري جلد اهو خوف
ورائي ويندو آهي ته
مٿان ڪٿي ڪامڊيو
مون سان به پاراسر
وارو حشر ڪري
ڇاڪاڻ ته
پاري ننگر ۾ اڄ به
مڇندرائون جنم وٺن پيون.....!!

هن لئ رام ۽ رحيم
 هڪ ئي هستي هئا
 هوءَ هر هوليءَ ۽ ڏياري تي
 پنهنجي سهيلي شازيه کي
 وڏي سڪ مان سوکڙيون ڏيندي هئي
 ۽ هر عيد تي ان سان گڏ کلندي
 ۽ کيڏيندي هئي
 هوءَ هر رکشا بندن تي
 پنهنجي ڌرم جي پاءُ
 بلاول کي وڏي لاڏ مان
 راڪي ٻڌندي هئي
 اها مومل ڪجهه ڏينهن اڳ ۾
 صوفين واري سنڌ کي
 ميارن جا مڻ ڏيئي
 هميشه لاءِ هنن پار هلي ويئي...!
 جتي سنڌ جو عاشق
 موهن ڪلپنا سٽل آهي
 ٻڌو آ هوءَ روز
 صبح شام
 موهن جي مزار تي
 مٿو ٽيڪي سڏڪندي چوي ٿي:
 "منهنجا موهن سائين!
 مون لئ شاه، سچل ۽ سامي برابر هئا
 آئون ته آڌ جگاد کان
 فقط سنڌياڻي هئس
 پوءِ ڇو ڌرتيءَ ڌڪاڻي ٿيس؟؟....."
 ◆ ◆

ڌرتيءَ ڌڪاڻي“
 مومل
 جيڪا روز
 ٻاڪ ڦٽي جو
 "مٽيءَ ماڻي لايان" جي سرگرم تي
 مٽيءَ جو تلڪ نرڙ تي لڳائيندي هئي
 سنجها ويلي صدقي سان
 پٺاڻي جي رسالي کي
 گيتا جي پويتر شلوڪن وانگي
 ترنم ۾ جهونگاريندي هئي
 هوءَ ڌرتيءَ جي ڌيءَ هئي
 هوءَ جيڪا هر روز
 مندر وڃڻ وقت
 مسجد واري گهٽي مان گذرندي
 مسجد کي سيس نوائي سجدو ڪندي هئي

عورت

گهڻن ڏينهن کان
 آئون گم آهيان
 اُن ذات ۾
 جنهن ذات
 وشوا منتر ۽ پاراشر جهڙن
 مهان رشين جي تپسيا پنگ ڪئي
 جنهن ذات جي ڪري
 رامائڻ رچي ويئي
 جنهن ذات ڌرم کي پڻ ڏئي
 پتيورتا تي ڪلنڪ هنيو
 جنهن ذات ٽڪسات جوڙي
 معصومن کي لٽيو
 جنهن ذات مڙهي تي موهجي
 ور وڪڻي ڇڏيو
 جنهن ذات عقل ڪڙي
 ۾ هڻڻ ڪري
 باهو بلي جهڙي وير کي
 نردوش ماري ڇڏيو
 اُن ذات کي سمجهڻ لاءِ
 پنهنجو سڀ ڪجهه اڀير
 اُن جي هر اشاري تي
 پنهنجو پاڻ وڃايم
 پر اُن کي آئون
 چڱي ريت پروڙي نه سگهيس
 جنهن کي شيڪسپيئر
 گهڻو وقت اڳ ۾
 پرکي ويو آهي !!.....
 ◆◆

ڪيفيت

اي ڪويل...!
 اسر ويل ايڏي
 اداس ڇو آهين؟
 ڪنهن لاءِ ڪوڪين ٿي؟
 ڇا تنهنجو به ڪانڌ لاڀاري تي ويل آهي؟
 يا ڪنهن بک جو طعنو ڏيئي ڏکايو آهي؟
 يا پريتم سان موج
 ملهائيندي اوج ۾ ٻولين ٿي؟
 جيئن به هجي پر
 ڌيري ڌيري ٻول
 منهنجي هينئر ۾ هول نه وجهه
 منهنجو بکايل ٻار
 ڏاڍو بنان سٽل آهي
 ان جي ننڊ ۾ ڪلل نه وجهه
 هتان هلي وڃ
 هيءَ ڏيهه ڏکائيل آهي
 هتي بک ۽ اُڃ
 پڙ ڪڍي وينيون آهن
 اهڙي ڪيفيت ۾
 تنهنجو آواز به
 بنهه بي سُر وٺو لڳي !!...
 ◆◆

”پيتا“

هن چيو
اڄڪلهه وساري ڇڏيو اٿئي
چيم
توڪي ڀلا ڪهڙو ڪافر وساريندو؟
چيائين
اهو به ڪو ياد ڪرڻ آهي؟
روز صبح شام
رڳو دعا سلام
چيم
منهنجي ڌرم ۾ خدا جي پوڄا
فقط صبح شام ٿيندي آهي...!!
◆◆

نصيب

تنهنجي گهر جي گهٽيءَ
ڪيڏي نه خوش نصيب آهي
جيڪا روز تنهنجي پيرن جا
پدم ڇمي ٿي
آئون ڪيڏو نه بد نصيب آهيان
جو تنهنجي پاڇي لئه به سڪان پيو...!
◆◆

جنهن جي ماڻي بنديا بڻجي
تنهن جو مقدر موڙ ڪري ٿي
ڏات نه ننڍ وڏائي ڄاڻي
ڏات نه ڪائي ذات پڇي ٿي
ڏات نه جنهن لاءِ تنهن لاءِ آهي
ڏات ته ڪنهن ڪنهن منجهه وسي ٿي
هئين چوي ٿي
"مان ته خدا جو تحفو آهيان"
ڏات سگهڙ جي سئي ۾ مُرڪي
تُن ۾ تارا تانڪي ڪيئي
تُڪ تي رليون روز سبي ٿي
ڏات ڪوي جي دل ۾ ڌڙڪي
نينهن جا نازڪ نظر لڪائي
ڏات جبل تان ٻُٽيون ڳولي
حڪمت جو هر فن رکي ٿي
من رکي ٿي
ڏات نياءَ جو ديب اُجالو
ڏات پُراڻا پير سُڃاڻي
ڪير سُڃاڻي
هن جي ٻولي ڪويل جهڙي
ڏات گوئي ڪنڻ ۾ گونجي
گيت گلابن جهڙا ڳائي
جانجهر پائي
سانجهه سمي جو
نرتڪي جي چال ۾ چُلڪي
ڊيل ڪا ٽلڪي
ناچ نچي ٿي
روز اچي ٿي مصوَر هت ۾

”ڏات“

ڏات بنارس ساڙهي جهڙي
مدرا شيشيءَ ڳاڙهي جهڙي
ڏات ڪشن جي مُرلي وانگي
من جي بن ۾ راڌا ڳولي
ڏات جبل تي ڏيئي جهڙي
گهونگهت مان ڪنهن ليئي جهڙي
ڏات ڪڪر ۾ وڃ جا تجلا
ڏات وڻن جي ٻولي سمجهي
ڏات پڪين سان پيچ اڙائي
ڏات سمنڊ ۾ چنڊ جو پاڇو
خوب هوا تي رقص ڪري ٿو
ڏات ندي جي نير جيان آ
هير جيان آ
ڪنڊ ۽ مصري ڪير جيان آ
ڏات گگن ۾ ٽيڙو جهڙي
موتي وانگي تمڪي چمڪي

چيڻي بڻجي نوڪ ارائي
 سنگ لسائي
 ذات جبل مان مورت جوڙي
 پٿر کي ڀڳوان ڪري ٿي
 ذات اندر ۾ مندر ٺاهي
 ماڻهون کي انسان ڪري ٿي
 ذات ارت تي اُن ڪٿي ٿي
 ڏن ڪٿي ٿي
 ڪٿا لويون ڪرڙ اُٿي ٿي
 ذات اُنن کي پنڌ سڪائي
 ذات سنوارن سام بڻي آ
 مام بڻي آ
 ذات ڪنڀر جي هٿ اچي ٿي
 چڪ چڙهي ٿي
 گاگر بڻجي چيلهه ڇمي ٿي
 هيل ڪڙي ٿي
 ڪوه تان ناريءَ
 ڏاڍي پاري ذات انهي جي
 سينهون آ سوغات انهي جي
 جيڪا هلندي حرس منجهاران
 ساجن لئه سينگار ڪري ٿي
 آر ڪري ٿي
 ڳاڙهي چپ تي مُرڪ تري ٿي
 سُرڪ پري ٿي
 سڏڪن ۾ ڪا سار اچي ٿي
 ساجن پرچي پير ڇمي ٿو
 تنهنجي ذات ته اوچي ڳات
 تون جو اجها جوڙين رازا

توکي سُرخ سلام او واڍا
 تون جو ڪاڻ ڪُٽي ٿو ٺاهين
 جهولا پينگها روز هندورا
 تن ۾ ڪاشيءَ وانگي جرڪن
 ڪانوان هيرا ڪاڇ ٽڪن سان
 سونارو جو تول گهڙي ٿو
 خُوب جڙي ٿو
 مينا جنهن ۾
 تنهن ۾ ذات ڏيئي جيان جرڪي
 لوهه جيڪو لوهه ڪُٽي ٿو
 تنهن جي هٿ ۾ ذات وڌي آ
 ڏوجهارڻ جا ڪير ڏهي ٿي
 تنهن وٽ پي آ ذات هٿيڪي
 جيڪو سچ سندو آ ٻيلي
 تنهن لئه ذات ڏڪن جي ٻولي
 گيت به گولي جهڙا سرجي
 ذات ته ڏاڍا ڏڪ پرائي
 بُڪ پرائي
 ڪون ڪڍي ٿي ڪنهن جي ڪاڻ
 چوندس هاڻ
 ذات وڌا ڪي وڌ به ڏي ٿي
 ذات اسان کي ڏي به ڏي ٿي
 ذات بُڪن ۾ لولي جهڙي
 اڀري سڀري اولي جهڙي
 مالڪ تنهنجي مهر وڌي آ
 مون پارن لئه لهر وڌي آ
 ◆ ◆

چوسنا

”اڳڪٿي“

تنهنجي پائل جا
أهي سُر اڃان به
مونکي ياد آهن
جيڪي تڏهن وڃائيندي هيئن
جڏهن مونڏي ايندي هيئن
هيلوڪي وڌ ڦڙي ۾ به
أهي ئي سُر سمايل آهن
لڳي ٿو
هيل گڏ پُسندا سين...!!

رُجون راڱا هن ڌرتي تي
هيڏا هاڃا هن ڌرتي تي
قهر قضا جا ڪڙڪن ڪيڏا
هءَ زمانا هن ڌرتي تي

پاڻي لاءِ پل پل پڪاري
تڙ تي توڏا روز تنواري
بُڪ ۾ سانگي پتڪن ڪيڏا
لُڪن ۾ ڪي لڪ لتاڙي

ڪونيت پلڙا پور پيارا
پوڄي ٿي ڳڻ ڳور پيارا
راڻي ڪيت ۾ روز مرن ٿا
منڙي ٿر جا مور پيارا

هي وسڪاري جي ويل ڏسي
۽ ڪنوڻن جا ڪي ڪيل ڏسي
گهن گهور گهٽا ۾ مور منا
ٿا ٽهوڪن ڏڪندي ڏيل ڏسي

جنهن وقت گگن ۾ گونج ڪري
ڪا بوند وطن تي برسي ٿي
تنهن وقت اسانڪي ائين لڳي
جڻ قسمت ٿر تي ترسي ٿي

منهنجي ٿر جا مور پياسا
ڍاڻيڙن جا ڍور پياسا
هيل به رهجي ويا هن سارا
پولڪن جا پور پياسا

ڪارونجهر جي ڪور تي ويهي
موريڙن جو ميڙ اُداسي
روپا! توکي روز سڏي ٿو
پٽياڻي جو گهيڙ اُداسي

سڏڪي صحرا سانجهي ويلا
بُڪ ۾ تڙين چانگون چيلا
هءَ اُجارا ٿر جا ٿيڙا
جهيڙا جهڪا جهومڪ جهيلا

بالڪ ننڍڙا ٻار مري ويا
هءَ هيئن جا هار مري ويا
طب گهرن ۾ تڙپي ڦٽڪي
بي حد ڪي بيمار مري ويا

ميهوڳي ۾ مور سنياري
پياسي ٿر جو روح پڪاري
مورن جا هي لاش ڏسي اڄ
هاري ناريءَ هنجون هاري

چين تي مرڪن جا پوپت سڃاڻي
اڪين سان گهٽن کي هُو گهايل ڪري ٿي
هلڻ ۾ به ترنم سنڀاليو هلي ٿي
تڏهن ناز وڃندي ڪي پايڻ ڪري ٿي

نڪي هندي نڪي فارسي چاهي
وطن ٿو وارثي چاهي
ڏسي جو عڪس آزادي
اها ٿو آوسي چاهي

اوهان جي اچڻ جو جڏهن پي ٻڌون ٿا
ڪٿي ڪوڙ ڪلڙا گسن تي بيهون ٿا
اُپي پير اوهان جي آجيان ڪرڻ لڳو
نه تتي جو ترسون نه ٿڌي ڏسون ٿا

اهي پير اوهان جا اسان جي اکين تي
گلن کي ڇڏي ڏيو ڪليون ٿا وڇايون
اچو دل وڏي سان مُرڪندي مهڪندي
ڊڳن ۾ اوهان لڳو دليون ٿا وڇايون

سڄڻ تنهنجو حُسن هيڏو گلابن کان مٿي آهي
پڙهان وينو چٽو چهرو ڪتابن کان مٿي آهي
لڏين ٿي وات ويندڙ کي بڻي ڌاڙيل دلين جو
نگاهن سان جهپڙ تنهنجو عُقابن کان مٿي آهي

هڪ آهن اُجايل ڌرتيءَ جي
هڪ سين ڏُڪاريل سرتيءَ جي
تي روح ڏُڪائي ريئن جا
هر آهن اُجاري ڌرتيءَ جي

تون چنڊ لهي وڃ چوئري تان!
هُوءَ آڏي ويٺي اچڻي آ
تي لوڪ سڄي کان لهرائي
ڄڻ هيسايل ڪا هرڻي آ

ڪو مور مئو آهي ڪا ڊيل ڊني آهي
ڪو ٻار مئو آهي ڪا ماءُ رُني آهي
هي سال نياڳو آهي مُند اڀاڳڻ آ
ڪو يار ويو آهي ڪا اک پني آهي

اي چنڊ نه ايڏو چريو ٿي!
ڏس هُوءَ به ڪنهن جي پرڻي آ
ٿو راه تڪين تون رات سڄي
پر هُوءَ نه هاڻي ورڻي آ

اي سانوڻ گهاٽا بادلڙا!
ٿو چمڪي دل کي چهڪ ڏئين
مان هيڪل جندڙي چوئري ۾
تون ٿم ٿم وسندي تهڪ ڏئين

ڪوهه تي پهچي ڪوس کي واري
گوسي کي ٿي گهور سان ماري
هرڻي جهڙي هڪڙي ناريءَ
سارڻ ۾ سوءَ سج اُڀاري

چمڪن پيا ڏس ڇٽ گهڙن جا
من ۾ مهڪن پور پڙن جا
ٿر جا منظر سُونهن صدين جي
خوب وڻن ٿا ساز ڇڙن جا

اي مور نه ايڏي تور ڪرا!
هي ڊيل ته هيل لڏي ويندي
تو جنهن لئه ايڏا ناچ نچين
سا توکي نيٺ ڇڏي ويندي

هُو چونڌري مٿان چنڊ ڏسي
ڪا ناريءَ آرس موڙي ٿي
تو ڇلڪي ساگر ڇاتين جو
هڪ لهر لنگن ۾ ڊوڙي ٿي

اي سُونهن سياڳي سنڌڙي جي!
تون ڪول نه گونگهت لاريءَ ۾
پيو ڏيڍي اک سان لوڪ ڏسي
تون ويندينءَ ڪارو ڪاريءَ ۾

پاڻياريءَ جي ويس ۾ ڪوهه تي
مور سان ملندي ڊيل ڏسي ٿو
گوسي کي ڪو هوش نه آهي
ڪيلي سارو ڪيل پسي ٿو

هن هير اُتر جي ويرڻ ۾
ڪو ٻارڻ بڻجي ٻرڻي آ
جا آڱ لڳائي آڱ انگ ۾
سا ڳالهه نه ڪنهن سان ڪرڻي آ

نه صورت گهرجي سُهڻن جي
نه سيرت ڪنهن جي ڏسڻي آ
دل پيار گهري ٿي ٻارن جيان
بس محبت تي ئي مرڻي آ

هو چنڊ نماڻو چوڏهين جو
تو ڦٽڪي تنهنجو نور ڏسي
تون هوشربا هي حُسن ڪڍي
ڇو آڏيءَ ٿاڻي آءُ نڪتي

تون چوڙ نه ڇٽا سانوڻ ۾
ٿي وڃ ڪري ولهارن تي
ٿا نانگ نچن ڪي مستي ۾
ڄڻ تَنهنجن ڪارن وارن تي

◇◇
 اهڙو منهنجو ٿر
 ڪائين بصر ڳنڍ سان
 روز روٽي باجهر
 ◇◇
 اهڙو منهنجو ٿر
 مورن ۽ ڍورن جا
 وڙڪن جت وٺر
 ◇◇
 اهڙو منهنجو ٿر
 تازو ٻولي تڙپي
 پيئڻ لاءِ پلر
 ◇◇
 اهڙو منهنجو ٿر
 ڳوٺاڻن جون ڳالهيون
 دودا ۽ پونگر
 ◇◇
 توهنر بنان ٿر
 ويڳاڻو ٿو لڳي
 بالڪ بنان گهر
 ◇◇
 توهنر مٿان مينهن
 هرڻ بينو مُرڪي
 سانوڻ سنڌي ڏينهن
 ◇◇
 توهنر مٿي ويل
 مور سڏي مُرڪي
 ڍاٽاڻي جي ڍيل
 ◇◇
 ڳولاڙي جي ول
 سَٽي آهي ڄار سان
 ڳل تي رکي ڳل
 ◇◇

هائيڪا

ٽيڙو

ڳولاڙي جي ول
ٻڪي آهي چار سان
ڪري ڪهڙي تل
◆◆

روهڙي جو وڻ
بيٺو آهي بر ۾
وينگسن جو ڏڻ
◆◆

سرامڻ جي ٽيڇ
ناريءَ پيئي مُرڪي
جڻ واڌڙ ۾ ويڇ
◆◆

مُڪي سان نيت
مڙهي ويئي مُحب لاءِ
ناريءَ نمر هيٺ
◆◆

ناريءَ تنهنجا چپ
مونڪي ائين لڳا
جڻ ڪجلا سر جا ڪپ
◆◆

ناريءَ تنهنجون اکيون
ڳولاڙي جي ول جنين
مونڪي آهن ٻڪيون
◆◆

راسوڙن جي ريت
تاريلىءَ تي نچي
ڳائي لوڪ گيت
◆◆

راسوڙن جي ريت
ڪولھڻ تنهنجو ڪنڻ
صدين جي سنگيت
◆◆

ڪانهوڙي جو ڏڻ
جرڪي ٿي جوانيءَ
جڻ ڪاريهر جي مڻ
◆◆

ناريءَ تنهنجي نٿ
مونڪي ائين لڳي
جڻ موريڙي جي پنڪ
◆◆

اوڻي مٿان چنڊ
اڳو آڏي رات جو
اُڌري ويئي ننڊ
◆◆

اوڻي مٿان چنڊ
ساري رات سُڌڪي
ناريءَ هڪل جند
◆◆

اوڻي مٿان چنڊ
ايس ڀڳي اُره سان
اهڙي اُئي اُڪنڊ
◆◆

اوڻي مٿان چنڊ
پري بله بره جي
اُڏي رات اڪنڊ
◆◆

اوڻي مٿان چنڊ
ولوڙي وجود کي
عشق جو سمنڊ
◆◆

اوڻي مٿان چنڊ
وڳو من مندر ۾
ساجن تولئ گهنڊ
◆◆

♦♦
اوتِي مٿان چنڊ
ٻار گهرن لولو
ناريءَ جوئي چنڊ
♦♦

ڪارڙو ڪونپارڙو
مينهن لاءِ ڪري پانپرا
هاريءَ جو ٻارڙو
♦♦

ڏيمو ٺهڪي مور
آئي رت پياري
ڪيڏي ٿي ڳڻگور
♦♦

ڪيڏا ڪوڏ ڪري
ٽاپر پنهنجي ڏاج لاءِ
هرمچ روز پري
♦♦

ڪيڏي ٿي ڳڻگور
پائي رت سانوڻ ۾
انڊلٽ جهڙو پور
♦♦

ريڙهي تي انب
غريبن لاءِ آهن
ڏينهن ڏني جا ڏنپ
♦♦

اڪرڙي تان ان
مليو اڃ غريب کي
جڻ ڌرتي مان ڏن
♦♦

پاپي ڪيڏو پيٽ
ڳولي ويٺو گند مان
پٽ جي پليٽ
♦♦

وينا پنهنجي ور لاءِ
ڪيڏا ڪري سينگار
ڳوناڻي ٿي گهر لاءِ
♦♦

اُسڙڪي ٿو مال
تسيارو تڙن تي
بُڪن ۾ بي حال
♦♦

ڪانيون ٿي ڪري
ڪولھڻ ڪاڙهي بٺ ۾
پاپي پيٽ پري
♦♦

بُڪن ۾ بي حال
ڏوٽي هن ڏيهه جا
هي لاکيڻا لڄپال
♦♦

سهاڳڻ جي هنج
ٻالڪ ڏاوڻ ڏائي
ڪيڏي ساڻ ڪنج
♦♦

ميھوڳي جي مند
آئي تنهنجي پگهر مان
بارش جي سڳند
♦♦

ميھوڳي جي مند
ناريءَ ڪري نرت
لڏن ٻاجو بند
♦♦

دُوها

يُلكي تي ڳاڳهر
پاڻياريءَ جي ڪڇ ۾
مُرڪي منهنجو ٿر

تنهنجا هي ڪمڊل
ڪنن ۾ جهومن
روهيتي جا ڳل

اهڙو منهنجو ٿر
جهڙو چنڊ چمڪي
آڏي رات امبر

اهڙو منهنجو ٿر
ڪانڪهي جي چانو ۾
بڪرين جو وڻ

اهڙو منهنجو ديس
گج پڙا پولڪا
بانهيارين جو ويس

روهيتي تي گهر
مور ٺاهيو مُرڪي
اهڙو منهنجو ٿر

اهڙو منهنجو ٿر
چارين ٿيون چوڙيليون
ڦوڳن پاسي ڦر

ڪوهن تي ڪينچل
ڪري سانجهه ويلا
تاريليءَ جل ٿل

هائڻ پڻ تي ڏيڍيءَ تان هُو جهانڪي تي سنسار
مُڪڙي مان ڪئين گل بڻي آ نازڪ ڏاڍي نار

بالاڻ مان نسري گورل جوڀن پير پاتا
ڪانچوڙي ۾ قيد ڪبو تر اڏڻ لاءِ آتا

سج لٽي جو ڏهر چُمي ٿو پاڻياريءَ جا پير
واهيري جي وير وڻي تي گهاگهري جي گهير

پوچارڻ جي هٿ ۾ ڏيئو جاڳي جوت اڪندڻ
مورت جهڙي صورت هُن جي جهڙو چوڏهين چنڊ

چاندوڪيءَ ۾ ريت ٿڌي تي مڌ ڪتوري ساڻ
بانهن ۾ ڪو چنڊ ستو آ چپ چمڻ جي ڪاڻ

ساهن جي سرگر ۾ بُڌجي عشق انوڪو ساز
پايل لڳندي پيرن جي آ جهرڻ جو آواز

قد صنوبر ڪاڻي جهڙو چيله ڪنهي جي ڌار
وهنتي ويئي نار تلاءَ ۾ ڪولي پنيآ وار

ٿر ۾ رات ٿڌي جو بُڌجن صادق جا ڪي گيت
روح ڪي راحت ڏيندا هن جا سارا سُر سنگيت

ٿر ۾ مينهن وڻي جو چُمنجن ڏوجهارڻ جا هٿ
ڪلندي ڪير پياري ڪوه تي سرهو سارو ست

ڪانهوڙي جي ڏڻ ڏنو مون جلوو جل پري
مُڪ تان انچل اڏري پيو جڻ پڙڪي باه پري

وسڪاري جي ورتولن ۾ تنهنجي لوڏ وڻي
ڏيمي ڏيمي وڏ ڦڙي جيان چمڪي چير چڻي

مينهن وڻي جو مُرڪڻ تنهنجو جهڙو ميگه ملهار
ڏينهن ڏني جو وڃ جا تجلا تنهنجي نيڻ نهار

جهڙ ۾ پاتو ململ گوريءَ جرڪيا آلا انگ
واڏڙ ۾ جئن وڃ ٿئي تي اهڙا هن جا رنگ

ريت ٿڌي تي تنهنجا پاڪر آهن سرڳ سمان
چتا چوڙين چپ مروڙين اڪيون تير ڪمان

جهڙ ۾ جهالا ڏيندا جهڙڪي گوريءَ تنهنجا گيت
پايل تنهنجي پريت وڏائي راسوڙن جي ريت

سنجها ٿاڻي پٽ تي ونجهلي چيڙي آ ڌنار
جنهن جا سُر بُڌي آ تڙبي نجهري ۾ هڪ نار

ساگر ساگر ساز وڏو هي جهڙا جهڙا گيت
درياءَ درياءَ ڌڙ ڌڙ گونجي ڌرتيءَ جي سنگيت

تيز هوا تي ڪونه ڪري ٿو گهري ننڊ سَٽو
مور ڏسي ڇڏ تاريءَ تي پئي خوب خدا جو پتو

سامروٽي پبليڪيشن ٿرپارڪر جا ڇپيل ڪتاب :

- (1). منهنجو صحرا سُڌڪي ٿو (مضمون)
(امر رائي سنگهه راجپوت)
- (2). ڪاڳر تي لٿل خيال (شاعري)
(سرائي محمد رحيم خاصخيلي)
- (3). تتل سج هيٺان (مضمون)
(محب پيل)
- (4). زنگجي ويل نند (شاعري)
(جاويد جبار)
- (5). سون ريڪيون عورتون (پروفائيل)
(عثمان راهوڪڙو)
- (6). هن رتائين راهه ۾ (ڪالم/ مضمون)
(محب پيل)
- (7). آئيني جي اوٽ (ڪهاڻيون)
(اصغر پتافي)
- (8). چؤنري مٿان چنڊ (شاعري)
(امر رائي سنگهه راجپوت)

سامروٽي پبليڪيشن ٿرپارڪر جا ايندڙ ڪتاب :

- (1). نديءَ ۾ نهاريون (شاعري)
(ربڏنو خاصخيلي)
- (2). سخنور سنڌ ڌرتي جا (گڏيل شاعري)
(احساس ميرل)
- (3). پورب منهنجو پنڌ (مضمون، ڪالم)
فقير بشير احمد لغاري
- (4). مري جيءَ ڏنوسين (ناول)
ايوب کوسو

◆
ڪانهوڙي جي ڏڻ تي پيئي تل تي نار ٿري
چوڏهين جو چڻ چنڊ نديءَ ۾ رم جهم رقص ڪري

◆
پيچ پٽائيءَ تنهنجي ٻوليءَ سانوڻ جي سُرهاڻ
وايون مروي موٽي جهڙيون بيت ڪٿوريءَ ڪاڻ

◆
ڏينهن تتي جو اُپراڻي تون ڪنهن لئه ڳولين پير
اڄ بُڌاءَ مونڪي تنهنجي دل جو داتا ڪير

◆
پورڻ واءِ جي پت رکي هئي ڪيسو بءِ رڃپوت
سنڌڙي اهڙا چڻندي رهندي سورهيه وير سڀوت

◆
اُن اُڌارو ڏيندي مونڪي سهييلي آچيا ويڻ
اُپ ڏي تڪن ميگهه لئه پيا منهنجا آلا نيڻ

◆
واسينگن کي ڪولي وينگس وار نه ڪر تون هاڻ
گهائڻ لئه بس ڪافي آهن نيڻن جا هي ٻاڻ

◆
تون جي ڳائين سارنگ سُهڻي مهڪيءَ مُند پوي
تنهنجي ڪويل ڪوڪ بُڌي پيو چارڻ پات چوي

◆
پوچارڻ جي من ۾ مُرڪي ڪرشن ڪارو نانگ
گوپيءَ بڻجي نرت ڪري هوءَ مهڪي هن جي مانگ

◆
مون لئه بندرا بن جئن اهي گوري تنهنجو گام
گوپين جهڙا روپ ڏسي ٿو ڪڙڪي مون تي ڪام